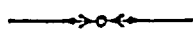

प्रस्तावना.

सबे सुझ जैन बांधवोंने मालम थाय जे आ “आनंदधनजी महाराजनी चोवीशी” विस्तारित अर्थवाली, प्रथम जीमसिंह जाइये “प्रकरणरत्नाकर” नामना प्रथम जागना ग्रंथमां ठापेल हती. ते प्रथम जाग सबे खपी गयाथी, अने आ मजकुर ग्रंथनी, घणो वखत थयो मांगणी थावाथी, अमोए आ जूदो ग्रंथ ठपाव्यो ठे. तेमां, केटलाएक दृष्टि दोष अने बुद्धि दोष रही गया हशे, तेनुं अवलोकन करीने सर्व श्रेष्ठ पुरुषो क्षमा पूर्वक सुधारीने बांचशे, एवी अमारी पूर्ण आशा ठे. केमके जेम बालक पोताना जननी तथा जनकनी आगल जो पण वोवरुं तोतरुं बोले तोपण तेज क्षमा करी सुधारी लइने आनंदयुक्त मुखमुद्रावने अधिक प्रेम दर्शावे ठे. तेमज अमारा आ कृत्यमां कोइ प्रकारनी न्यूनता जोईने पूर्वोक्त उत्तम पुरुषो अमारा ऊपर क्षमा करीने पुत्रवत् प्रेम दर्शावणे एवी अमारी विज्ञापना ठे.

मुंबई, ता. १ वीं जानेवारी
सने १९०९.

श्रावक
जीमसिंह माणिकना
कार्यप्रवर्तको.

अनुक्रमणिका.

अंक	विषय	पृष्ठ.	अंक	विषय	पृष्ठ.
१	मंगलाचरण	१	१५	श्रीअनंतनाथजिन स्त.	५७
२	श्रीऋषभजिन स्तवन.	१	१६	श्रीधर्मनाथजिन स्तवन	६३
३	श्रीअजितजिन स्तवन.	५	१७	श्रीशांतिनाथजिन स्तव.	६९
४	श्रीसंचवजिन स्तवन.	९	१८	श्रीकुंथुनाथजिन स्तवन.	७७
५	श्रीअन्ननंदजिन स्तवन.	१४	१९	श्रीअरनाथजिन स्तवन.	८३
६	श्रीसुमतिजिन स्तवन.	१७	२०	श्रीमद्विनाथजिन स्तव.	८९
७	श्रीप्रद्यप्रभजिन स्तवन.	२१	२१	श्रीसुनिसुव्रतजिन स्तव.	९६
८	श्रीसुपार्श्वजिन स्तवन.	२५	२२	श्रीनमीनाथजिन स्त.	१०३
९	श्रीचंद्रप्रभजिन स्तवन.	२९	२३	श्रीनेमीनाथजिन स्त.	११३
१०	श्रीसुबुद्धिनाथजिन स्त.	३४	२४	श्रीपार्श्वनाथजिन स्त.	१२४
११	श्रीशितलनाथजिन स्त.	३९	२५	श्रीमहाविरजिन स्तव.	१२७
१२	श्रीश्रेयांशजिन स्तवन	४५	२६	श्रीपार्श्वनाथजिन स्तु.	१३१
१३	श्रीवासुपुज्यजिन स्तवन.	४९	२७	श्रीमहाविरजिन स्तु.	१३५
१४	श्रीविमलनाथजिन स्त.	५३			

इति अनुक्रमणिका समाप्ता

श्रीगौतमगुरुज्योत्नमः

अथ

श्रीआनंदधनकृत रुषज्ञप्रमुखचोविसजिनस्तुति
बालाबोधसहित प्रारंभ करिये ठैयें ॥

दोहा

चिदानंदआनंदमय चिदरूपिअविकार॥सिद्धबुद्धसुविशुद्धतुंतुं
जगपरमाधार ॥ १ ॥ तुजकृपादताथी करुं जाषाजाषारूप ॥ त-
वनाजिनवावीसनी आनंदधनरसकूप ॥ २ ॥ राजरुद्रिजेमदेखीने
दुमककरेमनआस ॥ बुद्धिरुद्रिविणहुंदुमक अरथराजरुद्रिरास
॥ ३ ॥ आशयआनंदधनतणो अतिगंजिरज्जदार ॥ बालकबाह-
पसारिजिम कहेउदधिविस्तार ॥ ४ ॥ तेममनोरथमुज्जमने बुद्धिवि-
णकिमथाय ॥ गुरुकृपाथीगहननग पंगुपारलंघाय ॥ ५ ॥ सीजाषा
जाषातणी कोएहेबुंकहिदेय ॥ पीस्यानूंसुंपीसबूं पीसेठाणनलेय ६

॥ अथ श्रीरुषज्ञ जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ रागमारुकरमपरिहाकरणकुमरचट्योरेएदेशी ॥

रुषज्ञजिनेश्वरप्रितममाहरोरे ॥ ओरनचाहुंरैकंत॥रीज्यो
साहेबसंगनपरिहेरेरे ॥ जांगेसादिअनंत ॥ रुषज्ञ ० ॥ १ ॥

अर्थ-इहां कोइ पूछे जे ए तवनो केटदाना मल्लवाथी अइ,
तेने कहेछे जे शुद्धचेतना श्रद्धासखीने पोतानां घरनी वातो देखा-

रुति केहेढे के हे सखि ! मारा जत्तारनो वृत्तांत सांजलवाथी मारा
 घरनो सर्व वृत्तांत तुं पोतानीमेढे समजी जइश, केमके पोतानो
 जत्तार स्त्रीना कथनमां होय तो बीजातो होयज माटे बीजा
 सर्व मारा कथनमां एक जत्तारने पढवामे ढे ते मारो जत्तार
 ऋषजदेव रागादिकें शून्य एवो जत्तार पामिने हुं ओरशब्दे रा-
 गादिक परिणतियें परिणम्या एवा देवोने जत्तारपणे वांछु नही
 ते मारा जत्तारनो एवो स्वप्नावज ढे जे माराविना बीजा कोइथी
 एनुं रंजन आयज नही एदले जे दिवसथी मारासाथे रीऊयो ढे
 ते दिवसथी आजपर्यंत मारा साहेबे मारो संघ केवारें मूक्यो नथी
 तेम आवते काले मूकसे पण नही. अज्ञेदरूपे मिट्यो केवारें जिन्न
 आय नही तेथीज मारा साहेबनो रीऊवानो सादि अनंतजांगो
 प्रवचनमां कह्योढे. शुद्धस्वप्नाव प्रगळ्यो ते सादि अने ते स्वप्नाव
 त्रिकाले अक्षय माटे अनंत अथवा वीतरागपणे प्रतीत क्यो
 ते सादि अने तत् स्वप्नाव स्वरूपताजावि तन्मयिप्नाव आच-
 रण हेतुये करी थयो ते अनंत तेथी मारो साहेब रीऊया पढे
 विठ्ठवामां समजेज नही ॥ १ ॥

प्रितसगाईरेजगमांसहुकरेरे ॥ प्रितसगाईनकोय ॥ प्रितस
 गाईरेनिरूपाधिककहीरे ॥ सोपाधिकधनखोय ॥ ऋषज ॥ २ ॥

अर्थ-हवे लोकोत्तर प्रीति तेने लौकिक प्रीत पछें दृढ करतो
 कर्ता केहेढे. जगतमां अन्योन्य प्रीत वधारवा माटे समस्त जगत-
 वासी जीव पुत्र पुत्रीनी सगाइ संबंध करेढे. परंतु ते प्रीतीना मि-
 ट्ठापने विचारी जोउंढुं तो हे श्रद्धा ! मारा जत्तारनी प्रीतनी जे

रीत तेमां तो एवी सगाइ संबंधमात्र कोय नथी; केमके मारा ज-
 र्तारनी प्रीत ते स्वजावतुं मिलापठे माटे निरुपाधिक प्रीति ठे
 अने सिद्धांतमांपण प्रीतीनी रीत उपाधि रहित कहीठे तो हे
 श्रद्धा ! विजाविठतो स्वजावी ऋषज परमात्मा साथे सोपाधिक
 प्रीत करवा वांठतो स्वजावनी प्राप्तिसंबंधी ऋषजजिननी प्रीति-
 रूप परम धनने खोवे एटले आत्मगुणनो नाश करे ॥ २ ॥

कोइकंतकारणकाष्टज्ञदणकरेरे ॥ मलशुंकंतनेधाय ॥ एमे
 लोनविकहियेंसंज्ञवेरे ॥ मेलोठामनठाय ॥ ऋषज ० ३

अर्थ-फरि सोपाधिक प्रीतपहना दृष्टांतथी निरुपाधिक प्रीत-
 पक्ष दृढ करेठे. जे हे श्रद्धा ! कोइक स्त्री जर्तारने मिलावावास्ते
 काठ चढे एटले सति आय अथवा पद्मांतरे कोइ कुमंतवादि
 निरंजन जर्तारने मलवासारुं पंचाग्निजंपापात समाधि करे शामाटे
 जे धाय के० दोमीने तुरत कंतने मलसुं तथा धरतिमां पेसवुं
 इत्यादिक महाकष्टोने करवे निरंजनथी तुरत मलसुं. परंतु ए रीते
 तो जर्तारनो मलवो त्रणे कादमां संजवतो नथी. केमके अमुक
 गतिमां तुंपण जाजे अने हुंपण तेज गतिमां तेज स्थानके आवीस
 एवा विचारथी अग्निमां जस्म थई वली मरवुं ए मेलानो ठाम
 स्थान नही. एमज निश्चै थाय नही. तथा पंचाग्नि जंपापातादिकें मर-
 ण पामे तेपण बादमरण माटे सिद्ध स्थानकने निश्चैथी नहीज मिद्वे
 कोइपतिरंजनअतिधणोत्तपकरेरे ॥ पतिरंजनतनताप ॥ ए प
 तिरंजनमैनविचितधरचुरे ॥ रंजनधातुमिलाप ॥ ऋषज ॥ ४ ॥

अर्थ-वली हे श्रद्धा ! मारा ऋषज जर्तारथी मिलावा माटे कोइ-

क क्रियारुची जीव ते मारापतिने रंजन के० राजी करवामाटे
 अत्यंत घणो तप करे तेथी पण मारो जर्तार राजी आय नही
 केमके जे एकांत तपस्या तेतो तनताप के० मात्र शरीरने तपाववुं
 ठे, माटे ए रीते तपस्यादिक बाह्य करणियें मारा पतिने राजी
 करवुं ते हे श्रद्धासखी! में चित्तमां न धान्युं. एटले न ठेराव्युं केमके
 मारा जर्तारने राजी करवानी रीत तो धातु मिळाप जेवी एटले
 तेनी धातु प्रकृतिठे तो तेवी प्रकृतिवतं ठतो मिळे तेथी राजी आय४
 कोइकहेदीदारेदलखअदखतणीरे ॥ लखपूरेमनआस ॥
 दोष रहितनेदीदानविघटेरे ॥ दीदादोषविलास ॥ ५ ॥

अर्थ-वलि केइक इश्वरवादी एम कहेठे के, अदख जे परमे-
 श्वर तेनी दीदा ते अदख के० लखि जाय नही जाणी जाय नही
 तेमाटे अदख नाम कहेठे, तेने पोतानी शक्ति फोरवीने दीदानी
 परमकारणीजूत माया रची ते सर्व जगतनुं चटन विचटनरूप
 दीदानुं लखवुं जाणवुं तेज जनना मननी लाखोगमे आशा पूरेठे
 पण हे श्रद्धा सखी! जे एवुं कहेठे ए पण बाधक वचन ठे, केमके जे
 रागादि दोषे रहित न होय तेने अदख केवाय नही अने अदख
 कही फरि तेने दीदा केवी ए घटमान नथी, केमके जे दीदा
 ते तो दोषनुं विलास लेहेर ठे माटे रागादि दोषविना दीदानो
 विलास नज होय तो अदख कहि फरी परमेश्वरने दीदा ठेरा
 ववी एतो घहेदीनुं पहिरणो साचो एम थयुं ॥ ५ ॥

चित्तप्रसन्नेरेपूजनफलकधुरे ॥ पूजाअखंडितएह ॥ कपटर
 हितथइआतमअरपणारे ॥ आनंदघनपदरेह ॥ ६ ॥

अर्थ-तेथी हे श्रद्धा ! तपसंयमनियम व्रतपालन ए तारी दीदा ठे अथवा तुं तपसंयमादिक कीधा विनाज लाखो गमेनामननी आशानो पूरणहारठो एवी आधीनतानुं जाखवुं ते पूजन नही पण जे चित्तनी प्रसन्नता आदहादपणुं तेज पूजननी सफलता ठे जो अखंरु तंडुल वस्त्र धूप दीप नैवेद्य फल जल फुल केशर चंदनादि सर्व सामग्री अखंरु ठते चित्तनी प्रसन्नता जे शुचिज्ञाव तेने अज्ञावे ते अखंरु पूजा नही जे शुचि ज्ञाव तेज अखंरु पूजा जाणवी माटे हे सखी ! जे प्राणी आनंदघन पद पामवानी चित्तमां अजिलापा करे ते प्राणी मारा कृपज्ञ चर्त्तारथी कपट-रहित निष्कपटी थइ बहिरात्मापणोमूकी अंतर आत्मावंत ठतो स्थिर स्वज्ञावे परमात्मस्वरूपने पोताना आत्मामां चिंतवे एरीतें कृपज्ञ परमेश्वरथी आत्मानुं अर्पण करे ते प्राणी आनंदशब्दे ज्ञानानंदनुं पद जे मुक्तिपद तेनी रेह के० रेखा एटले मिलाप ठते सिद्ध ठे ॥ ६ ॥ इति कृपज्ञ जिनस्तवनं समाप्तं ॥

॥ अथ अजितजिनस्तवनं ॥

राग आसाजरी मारुंमनमोह्युरे श्रीविमलाचक्षरे ए देशी
पंथडोनिहालूरेबीजाजिनतणोरे ॥ अजितअजितगुणधाम
॥ जेतेजीत्यारेतेणेहुजीतिउरे ॥ पुरुषकिस्सुंमुऊनाम ॥ पंथ ० १

अर्थ-आनंदघन सुमति प्रते कहेठे जे बीजा अजितजिननुं पंथ के० मार्ग प्रवर्त्तना ते यूथज्रष्ट नृगनीपरें निहालूं के० जोळं वुं एटले जे मार्ग प्रवर्त्तने अजितप्रभु निर्वाण पद पाम्या ते मार्गने गयेखुंवुं. ते अजितनाथ केवा ठे के जव्यरासीविना प्राणी मात्रें

जित्या न जाय तेवा अनंत ज्ञानदर्शनादिक जे गुण तेना धाम
 ठे एवा परमेश्वरशी सुमतिवंत ठतो आनंदघन कहेठे जे हे
 अजितजिन ! जे राग द्वेषमोहादिक वैरीउने तमे एकले जीत्या
 ते राग द्वेषादिके मुजने जीति लीधो एटले ते रागादिके
 मुजने हराव्यो तो हे परमेश्वर ! मारुं पुरुष नाम शुं? एटले धर्म-
 विना धर्मनी उलखाण शानी !! जेम तमे एकले पुरुषत्वधर्मे
 रागादिकने जीत्या तेम हुं जीत्यो हत तो हुं पण पुरुष केवात
 ते तो न जीत्यो माटे मारो पुरुष नाम नही ॥ १ ॥

चर्मनयणकरीमारगजोवतोरे ॥ भूदोसयलसंसार ॥ जेणे
 नयणकरीमारगजोइयेंरे ॥ नयणतेदीव्यविचार ॥ पंथ ॥ २ ॥

अर्थ-हे परमेश्वर ! चर्मचक्षुयेंकरी अथवा बाह्य दृष्टीयेकरी
 तमारो मार्ग जे आत्मिक स्वरूपरूप वीतराग परिणतियें परिणाम्यो
 परमात्मा धर्मे धर्मितमार्गे जीवतो अको समस्त संसारमात्र चूली
 ज रह्यो ठे एटले बौध नैयायक सांख्य जैमिनीय वैशेषकादिक
 मतममत्वी एकांतवादी सर्व तमारा मार्गने चूली रह्या ठे माटे हे
 परमेश्वर ! जे नेत्रें करी तमारो मार्ग जे शुद्धस्याद्याद परमामृतमयी
 जैनदर्शन आत्मिकस्वरूप साक्षात्कार करवामाटे असाधारण
 कारण एवो मार्ग देखी शकियें तेतो दीव्य के० ज्ञानरूप नेत्रज
 विचार के० जाण, एटले अजितपरमेश्वरनो मार्ग ते ज्ञानरूप
 चक्षुशीज जोवाय ॥ २ ॥

पुरुषपरंपरअनुज्ञवजोवतारे ॥ अंधोअंधपुलाय ॥ वस्तु
 विचारेरेजोआगमेंकरीरे ॥ चरणधरणनहीठाय ॥ पंथ ३

अर्थ-बली हे सुमति ! पुरुषोनी परंपरा जे श्रेणी एटले मादनां मणियांने अनुक्रमें इहां सुधर्मास्वामी प्रज्जवास्वामी सज्जंजवादिकनी अपेक्षायें ए कथन नथी पण गह्वोना विज्ञेद कारकमत-ममत्वी परज्वनी वीकथी अणरुरता गह्वस्थापते परंपरा थापी एवा पुरुषोने अनुजव के० विचारी जोड़्यें तो उत्तर पदनो दृष्टांत साक्षात् संजवे ठे एटले अंधोअंधपहंनित्ता पूरमज्जानगह्वइ एवं सुयगमांगना पहेलाश्रुतस्कंधने वीजे अध्ययने कह्युं ठे, माटे जेम आंधलो आं गलाने गामांतरें पोचरुववां ठे पण पोची शके नही तेथी ज्ञाननेत्र तथा पुरुष परंपरा ए वे कारण मार्ग पामवानातो निर्यक थया अने आगम जे सिद्धांत तेथी जो वस्तु के० तत्वविचारणा करियें तो जे रीतें अजित परमेश्वर प्रवर्त्त्या तेवो तेणे मार्ग जाण्यो तेमां संपूर्ण प्रवर्त्तवुं तो वेगळुं रह्युं पण तेमां चरण के० पग मूकवुं तेपण ठाम ठेकाणे पम्बुंज कठण ठे एटले ते प्रमाणे पग मात्र प्रवर्त्तवुं पण कठिण ठे ॥ ३ ॥

तर्कविचारें रेवाद परंपरारे ॥ पारन पहोचे कोय ॥ अज्जिमतें वस्तुवस्तुगतें कहेरे ॥ ते विरला जग जोय ॥ पंथ ॥ ४

अर्थ-बली हे सुमति ! तर्कविचारें जो मार्गने विचारुं तो एक कथन ते ऊपर वीजुं ते ऊपर वीजुं एम कथननी परंपरा एटले कथन ऊपर कथन चाट्युं जाय एवी वादनी परंपरा जोतां तो भारो जन्म विती जाय तोपण पार न पामुं ते हुं तो जी गणतिमां पण कोइथी पार न पोचाय तो हे सुमति ! अज्जिमतें के० पामवा-योग्य जे वस्तु के० पदार्थ ते जिन मार्गि निष्ठातने विषे गतशब्दे

जिम रह्युं ठे तिमनुंतिम कहे पण एक अक्षर हिनाधिक न कहे
 तेवा प्राणी जगतनेविषे केइक विरलाज तुं जोय के० देख एटले यशो
 विजय ऊपाध्यायजीपण एमज कहेठे जे शुद्धज्ञाषकनी बलिहारी ४
 वस्तुविचारेंरेदीव्यनयणतणोरे ॥ विरहपड्योनिरधार ॥
 तरतमजोगेरेंतरतमवासनारे ॥ वासितबोधआधार ॥५॥

अर्थ-माटे जेणे करी वस्तुनुं यथार्थ स्वरूप विचारुं एवा जे
 झावरूप नेत्र तेनुं तो रागादिकें करी विरह के० अंतर निरधारके०
 निश्चेथी पर्युं एटले मारुंआत्मज्ञानरूपनेत्र फुटि गयुं अथवा बीजे
 पड्ये वस्तु के० तत्वविचारे विचारीयें तो दीव्यनयण ते केवलज्ञानी-
 विना शुद्ध मार्ग न पामियें ते केवलज्ञानीनो निश्चेथी विरह पड्यो
 माटे हे सुमति! चर्म नेत्र पुरुषपरंपरा आगमथी रहस्यनुं विचारशुद्ध
 कथक केवलज्ञानी इत्यादिक मार्ग पामवाना कारणनो तो अज्ञाव
 थयो एम निसंदेहयोग तो ए कालें कोइने हाथें चढे नही तो
 मार्ग किहांथी पामियें एटले तरतम योगे करी वासना जे श्रद्धा
 तेपण तरतमज थइ पण संदेहरहित श्रद्धा ठेरी नही तो एवी
 श्रद्धायें प्रतिवासित सुगंधित बोधज्ञान तेनुं आधार भारे ठे ॥ ५॥
 काललब्धीलहीपंथनिहालसुरे॥ एआस्याआविलंब॥ एज
 नजीवेरेजिनजीजाणजोरे ॥ आनंदघनमतअंब ॥ पंथ॥६॥

अर्थ-ए पूर्वोक्त सर्व वातो विचारी सुमतिसहित आनंदघन
 खाखोविदखो थई ऐ विनती करे ठे जे हे प्रभु ! परिपाक काल
 पामिने एटले चरमावर्तन जवस्थितिनी परिपाक एवी कालरूप
 लब्धी पामिने एटले पंथ के० तारो जे मार्ग ते निहालसुं के० जोसुं

आकाशें तो तारो मार्ग हाथें आववानो कोइ ऊपाय नथी तो हे परमेश्वर ! काललब्धिरूप आस्या एटले मनने थिरता ए आस्याने अविदंवन के० ग्रहण करीने एजन के० आज पंचमकालना पुरुष ते जीवे के० जीवता रेहेठे कालक्षेपना करी रह्या ठे एटले निराधार ठतां कालने पूरो करे ठे एवी पंचम कालवासी जीवोनी विवस्था ते हे जिनजी के० अजितजिनेश्वर ! तुमे जाणजो के० जाण्या रहे जो. हे प्रभु ! तमे केवा ठो आनंदशब्दे ज्ञानानंद तेनो धन के० अतिंजियसुखनो समूह एटले केवलज्ञाननीकारक जे शुद्ध-स्याघादमत तेना अंव ठो सदाफल ठो शुद्धस्याघादपरिणतिना परिपाकपणाथी ॥ ६ ॥ इति अजित जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीसंज्ञव जिनस्तवन प्रारंभः ॥

रागरामगिरि रातडीरमिने किहांथी आवियारे ए देशी संज्ञवदेवतेधुरसेवोसवेरे ॥ लहिप्रभुसेवनजेद ॥ सेवनका रणपहेलीजूमिकारे॥अज्ञयअघेषअखेद ॥ संज्ञ ० ॥ १ ॥

अर्थ-हवे सुमतिवंत ठतों निज आत्मस्वरूपानुयायी पुष्पादं-चन परमकारणभूत त्रीजा संज्ञव परमेश्वरनुं सेवन तेज परमेश्वर पासेथी मागवा वांठतो ठतो पोते तेमज सर्वने उपदेशरूप दीन-ती करतो कहेठे. जो जव्यप्राणीयो! संज्ञवदेव तेने धुरके० प्रथम सेवो केमके आत्मा पोतानो अनंतकालनो जूह्यो जो आत्मिकस्वरूप ते-स्वरूपनी उलखाण प्रथम एपरमेश्वरनेसेव्याविना थायज नही तथा थसे पण नही एटले जे जव्यप्राणीयें पोताना आत्मस्वरूपने अ-तितकाशें उलख्योठे तथा वर्तमानें उलखेठे अने अनागतें उल-

સ્વશે તે સર્વ પ્રથમથી પ્રત્યુના સ્વરૂપનું સેવન કરીને ઊલ્લખાણ થઇશે. ઇહાં સિંહ તથા ઢાગના દૃષ્ટાંતે જિમ સોનાની ધાણમાં સોનું માટી સાથે જલી રહ્યું છે તેમ આત્મા અનાદિકાલનો કર્મો થી મિલી રહ્યો છે તે પ્રથમ સંજવદેવથી પોતાની એકતા જાણી જમસ્વજ્ઞાવથી જિન્નસ્વજ્ઞાવિપણું જાણીને જમથી આત્માજિન્ન થાય તેમાટે અનાદિકાલનો જૂઠ્યો ઢતાં આત્માને સ્વજ્ઞાવથી પ્રાપ્તિનું અસાધારણ કારણજૂતપણું તે ધુરથી સંજવતું નથી તો હે સુમતિ! શુદ્ધાત્મપ્રવર્તિયે પરમેશ્વરને સ્વરૂપે સેવનનું રહસ્ય પામિને સંજવ પરમેશ્વરનું સેવન તેની એતો પેલીજૂમિકા કે ૦ પેલું પાયું છે. પરંતુ એ પાયું કેવું છે જે સેવનાનું પૂર્વે લક્ષણ કહ્યું તે સેવનારૂપ કાર્યનું કારકપણું છે તે ત્રણ પ્રકારે છે ૧ અજયપણું ૨ અદ્વેષપણું ૩ અસ્વેદપણું. એ સેવનાના કારણની પેલી જૂમિકા એટલે સ્થાન કહ્યું ॥ ૧ ॥

અયચંચલતાહોજેપરણામનીરે ॥ દ્વેષઅરોચકજ્ઞાવ ॥ સ્વેદ પ્રવર્તિહોકરતાંથાકીયેરે ॥ દોષઅબોધલલાવ ॥ સં ૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ-એ ત્રણમાંથી પેલું અજયનું લક્ષણ કહેશે. સંજવજિનનું ચિંતવન કરતાં તે ચિંતવનાથી પરિણામ ચલાયમાન થઇને અન્યચિંતવનમાં મનનું પ્રવર્તવું ઇત્યાદિક પરિણામનું ચંચલતાપણું અથિરપણું તેને જય કહિયે અને તે સર્વ પટલાવીને એકાગ્રસ્વરૂપનું ચિંતવન તે અજય. હવે અદ્વેષનું લક્ષણ કહેશે. સંજવ જિનનું સેવન જજન સ્વરૂપ ચિંતવન તે ચિત્તમાં રુચે નહીં સુહાય નહીં ઇત્યાદિક અરોચકજ્ઞાવ તે દ્વેષ અને પ્રત્યુનો સ્વરૂપચિંતવન રુનો લાગે તે અદ્વેષ. હવે અસ્વેદનું લક્ષણ કહે છે. સંજવપ્રત્યુના

સ્વરૂપ ચિંતવણાની પ્રવૃત્તિમાં મનપ્રવત્યા થકો થોડા કાલમ
થાકી જાય પછે તે પ્રવૃત્તિમાં પ્રવૃત્તિ શકે નહીં તે ખેદ અને જે
સંજવદેવના સ્વરૂપ ચિંતવન થકી નિવૃત્તે નહીં તે અખેદ. માટે હે
સુમતિ ! જેને સંજવ દેવની સેવનામાં અજ્ઞય અધેષ અને અખે-
દીપણું છે તેને સ્વરૂપાનુયાયી બોધનું લખાવ છે અને જેની
સેવામાં જ્ઞય ધેષ અને ખેદપણું છે તેને અબોધ કે ૦ સ્વરૂપનું
અજાણપણું ને દેષનું લખાવ કે લખવું છે ॥ ૨ ॥

ચરમાવર્ત્તહોચરમકરણતથારે ॥ જવપરિણતિપરિપાક ॥
દોષટલેવલીદૃષ્ટીખુલેજલીરે ॥ પ્રાપતિપ્રવચનવાક ॥ સં ૦ ૩

અર્થ-તે દોષ ટાલવાનાં જે કારણ શ્રી સંજવનાથે પોતાનાં
મુખથી સિદ્ધાંતોમાં કહ્યાં છે તે કહું હું. તેમાં પેલું કારણતો જીવને
સંસારમાં પરિન્નમણ કરતાં અનંતિ ઉત્સર્પિણિ અવસર્પિણી થઈ
તેમાં ઢેલી ઉત્સર્પિણી અથવા અવસર્પિણી સંસારન્નમણ કરવાની
હોય તે ચરમા વર્ત્તન અને વીજો કારણ અપૂર્વ કરણાદિમાનું
ઢેલો કરણ તે ચરમકરણ કહિયે તથાકે ૦ તેમજ ત્રીજું કારણ
જવ જે સંસારની ગત્યાગતિ તેનું જે પરિણમવું તેનો પરિપાક દટલે
ગત્યાગતિનો અજ્ઞાવ તે જવપરિણતિપરિપાકનામાકારણ માટે હે
સુમતિ ! એ ત્રણે કારણ મિલતજાજ જીવને જ્ઞય ધેષ અને ખેદરૂપ
દોષ ટલી જાય તિવારે અજ્ઞયી અધેષી અખેદી આત્મા થતાજ
જલી આત્મસ્વરૂપાનુયાયી એવી જ્ઞાનરૂપ દૃષ્ટી કે ૦ ચક્ષુ તે ખુલે
કે ૦ ઊઘમે તે જ્ઞાન દૃષ્ટી ખુલવાથી પ્રવચનવાક જેસિદ્ધાંતોના
સસનયાશ્રિત વાક્ય તેની શંકા રહિત પ્રાપ્તિ થાય ॥ ૩ ॥

परिचयपातिकघातिकसाधुसूरे। अकुशलअपचयचेत॥ग्रंथ
अध्यातमश्रवणमननकरीरे ॥ परिशीलननयहेत॥सं०॥४॥

अर्थ-जेवारें प्रवचनामृतनी प्राप्ति अइ तेवारें मिथ्यादर्शनी-
उंथी पेढा परिचय हतो तेदलाने आश्रवरोधि संवरसोधि प्राणा-
तिपातादिकना घातक मोक्ष मार्गना साधक एवा साधुउंथी ते
जीवने परिचय के० आसेवन आय तेवारे आत्म स्वरूप पामवाने
अकल्याणकारी एवी चे अशुद्ध श्रद्धा तद्रूप अकुशल पणानो
अपचय के० नाश करनार एवो चेत के० चित्त आय एदले
स्वरूपानुयायी चित्त आय तेवो चित्त अयात्री संमति तत्त्वार्थ
अध्यात्मसार अध्यात्मकल्पद्रुमादिक अध्यात्मिग्रंथोनुं श्रवण
के० सांजलवुं आय मनन के० परिचिंतवन युक्ति सहित विचा-
रणा तेणे करी नैगमादिक साते नयनो जिन्न जिन्न हेतुयें जिन्न
जिन्न कथन केमके हेतु जिन्नने अज्ञावें कथन जिन्ननो अज्ञाव
हे तो इहां नयोना हेत के० हेतुयें करीने संजवनाथना स्वरूपथी
पोताना आत्मस्वरूपनुं परिके० समस्तपणे शीलन के० स्वज्ञावथी
मिळाववुं आय ॥ १ ॥

कारणजोगेंहोकारजनीपजेरे ॥ एमांकोइनवाद ॥ पणकार
णविणकारजसाधियेंरे ॥ एनिजमतउनमाद ॥सं०॥ २ ॥

अर्थ-ते परमेश्वरना स्वरूपथी निजस्वज्ञावनुं मळाववुं तजप-
कारणने संयोगें पोतानुं स्वरूप रूप कार्य सिद्ध आय. एमां काइ
वाद नथी केमके कारणे कार्य निपजे एमां तो सुं केवुं पण श्री
संजव देवना स्वरूपनुं सेवन रूप जे कारण ते कारणविना नि-

જસ્વરૂપરૂપ કાર્ય તે પ્રત્યક્ષ કરવાને સાધવા વાંઝિયેં એટલે કારણવિના કાર્યની સિદ્ધતા વાંઝવી તે તો પોતાની મતિની ઉન્મતતા હઠગ્રાહીપણું છે અથવા પોતાની બહિરાત્માપણારૂપ કુમતિનો ઉન્માદ કે ૦ ચિત્ત વિચ્છિન્નતા છે ॥ ૫ ॥

મુગ્ધસુગમકરીસેવનઆદરેરે ॥ સેવનઅગમઅનૂપ ॥ દેજો-
કદાચિતસેવકયાચનારે ॥ આનંદઘનરસરૂપ ॥ સં ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ—માટે સંજવ દેવના સેવનરૂપ કારણને સજ્ઞાવેં પોતાનાં સ્વરૂપરૂપ કાર્યનું નિસંદેહ સજ્ઞાવીપણુંજ છે પણ તે સેવન ઘણું ડુબ્બકર છે. પરંતુ મુગ્ધ જે સેવનના અસમંજસ જ્ઞક લોક તે સુગમજાણીને સંજવ દેવનું સેવન આદરે; પરંતુ અંતરાત્માવિના સંજવ દેવના સેવનની કોઈને ગમ્ય નથી. એ સેવન તો પરમોત્કૃષ્ટ નિરુપમ કહ્યું છે તે સેવન આજવેં તો પામવું હુર્લજ છે માટે સંજવ પરમેશ્વરથી વિનતિ કરું હું જે ચરમાવર્તનાદિ કારણ મિલ્લાયેં પામ્યું જે કદાચિત કે ૦ કોઈ જવેં તે જવમાં હું તમારો સેવક જે પામર તેની યાચના એટલે સેવનરૂપ પ્રાર્થના તે મુઝને દેજો સફલ કરજો. હે પરમેશ્વર ! તમે કેવા હો આનંદશબ્દે જ્ઞાનાનંદ તેનો ઘન કે ૦ સમૂહ એટલે કેવલજ્ઞાન કેવલદર્શને કરી જ્યના અનંતાગુણાદિકને જાણવેથી ઉપનો જે આનંદ તદ્વપરસ તે છે રૂપ કે ૦ સ્વરૂપ કથન જેનો એવા તમે હો ॥ ૬ ॥ ઇતિ શ્રી સંજવ જિનસ્તવન સંપૂર્ણ ॥ ૬ ॥

॥ अथ श्रीअजिनंदनजिनस्तवनविख्यते ॥

रागधन्यासिरि सिंधुजंआज निहेजोरेदीसेनाहलो ए देशी
अजिनंदनजिनदरशणतरसियें ॥ दरशणदूर्लजदेव ॥ मत
मतजेदैरेजोजईपूढीयें ॥ सहुथापेअहमेव ॥ अजि० ॥ १ ॥

अर्थ-अजिनंदन परमेश्वरना दर्शन प्रतें एटले जैनदर्शनप्रतें
तरसियें के० कोइ रीते मिले ते वांछियें भैयें, पण हे प्रभु ! तारो
जैनदर्शन ते दूर्लज ठे दुखे न लभ्यतेति दूर्लज एटले गतकालें न
पाम्यो आ जन्ममां पामवानी विवस्था आगल कहीश माटे
दूर्लज कहुं इहां कोइ पोतें अजाण ठतो बीजाने मार्ग पूढे ते
न्याये जे जूदी जूदी मतवाला ठे तेमने जइ पुढियें जे शुद्धस्वरू-
पानुंयायी आत्मिकस्वरूपता विभेदकावहन दर्शन ते स्यो ? तेवारें
सहु मतांतरना धारक ते अहमेव के० अहंएव एटले निश्चे
अमेज प्रवृत्तियें भैयें तेज शुद्धदर्शन ठे पण अमारा दर्शनथी
स्वरूपनी प्राप्ति नथी एवं कोइ कहे नही ॥ १ ॥

सामान्येकरीदरिशणदोहेलूं ॥ निरणयसकलविशेष ॥ मद
मेंघेस्योरेआंधोकेमकरे ॥ रविशसिरूपविलेष ॥ अ० ॥ २ ॥

अर्थ-माटे हे परमेश्वर ! सामान्य प्रकारे मतमतांतरना जेदे
करी एटले एकांत वादिजने पूढतां तमारो जैनदर्शन पामवो
दूर्लज ठे. वली निरणय के० निश्चें संघाते स्वरूपानुयायी परम ता-
त्विकपणे अनंते केवल ज्ञानीयें जाखुं तदाकार जूतें समस्तनया-
नुयायी विशेषपणे तमारुं दर्शन प्रत्यक्षपणे केवुं तेपण कठण ठे
हवे ते मतमत जेदिजथी पूढतां तमारो दर्शन नज पामियें ते ज-

પર દૃષ્ટાંત કહે છે. જેમ કોઈક જન્માંધ પ્રાણી છે તેણે ફિરિ મધપાન કહ્યું હોય તે પ્રાણી સૂર્ય તથા ચંદ્રમાના સ્વરૂપનો વિશેષપણે લખવું કે જાણવું તે શી રીતે કરી શકે ? તેમજ જે મિથ્યાદર્શને કરી અંધતો છે વલી મતમમત્વરૂપ મદિરામાં ઘેરાણા તે સૂર્ય ચંદ્રરૂપ જૈનદર્શનનું વિશેષપણે લખવું કેમ કરી શકે ? અર્થાત્ નજ કરી શકે ॥ ૨ ॥

हेतुविवादेंहोचित्तधरिजोइयें ॥ अतिदुरगमनयवाद ॥
आगमवादेंहोगुरुगमकोनही॥एशबलोविषवाद॥अ०॥३

અર્થ-વલી હે પરમેશ્વર ! જે સાધવા યોગ્ય કાર્યની પ્રાપ્તિ કરે એવા હેતુ કે કારણોનો વિવાદ કે વિશેષપણે કથન તેને ચિત્તમાં ધારીને એટલે મનમાં વિચારીને જોઈયે અર્થાત્ જ્ઞાનદૃષ્ટિયે વિચારી જોયું તો તમારા દર્શનમાં ન્યાનુવાદ કે કથન એવો છે જે એક વસ્તુને એક નયે આપિયે તો અન્ય નયે જહાપિ જાય છે માટે નયવાદનીપણ દૂર્ગમતા છે એટલે ગમ્ય ન પડે. વલી તમારા આગમ કે સિદ્ધાંતોનો વાદ કે કથન તેથી તો સહજ તમારો દર્શન પામી શકિયે પણ તમારા સિદ્ધાંતોના કથનનું ગુરુગમ કોઈ નથી એટલે જે ગુરુ થકી સિદ્ધાંતોની ગમ્ય થાય સમજ પડે એવો ગુરુ કોઈ નથી અથવા ગુરુપારંતંત્રે કરી સમજ્યું હોય એવો પરંપરાગમિ કોઈ ગુરુ આ કાલમાં દેખાતો નથી, માટે મતપ્રતાંતરોના જેદથી હેતુ વિવાદોથી તેમજ નયવાદોથી તથા આગમવાદથી તમારા દર્શનની પ્રાપ્તિ નથી એજ સવલો કે વલવાન મનમાં વિષવાદ કે જહેગ છે અસમાધિ છે ॥ ૩ ॥

घातिरुंगरआडाअतिघणा ॥ तुजदरिशाणजगनाथ ॥ धी
ठाईकरिमारगसंचरूं ॥ सैंगूकोइनसाथ ॥ अज्जि० ॥ ४ ॥

अर्थ--माटे हे जगन्नाथ के० त्रिजगतना स्वामि ! तारो दर्शन
पामवाने अंतरायना करनार घातकारक एवा पूर्वोक्त जे कारण
कह्या तद्रूप पर्वतोपम एवा अत्यंत घणासां घणा पूर्वे कह्या तेथी
हजी घणा रहि गया ठे माटे केटलाक कहूं. तोपण हुं धीठाई
करि एटले तमारो दर्शन पामवानी घातना करनारा ठे तेने
नही गणता हठानुयोगें जैनदर्शन मार्गमां संचरूं के० प्रवृत्तन
करूं, पण शुद्धस्याघादमार्गनो प्रवृत्ताववावालो तेने सैंगू कहियें
तेवो कोइ ज्ञाता पुरुष रस्तो देखामनार साथें नथी जेना सहा-
यथी मार्गे प्रवृत्तियें ॥ ४ ॥

दरशाण दरशाण रटतोजोफरूं ॥ तोरणरोऊ समान ॥
जेहनेपीपासाहोअमृतपाननी ॥ किमज्जाजेविषपान ॥ ५ ॥

अर्थ--हे अज्जिनंदन परमेश्वर ! तारा दर्शननी पूर्वोक्त कारणे
अप्राप्तिजाणीने मात्रदर्शनीउंथी दर्शन दर्शन अहोउपगारिउं
शुद्धआत्मिक स्वरूपानुयायी परमपद प्रापक एवो दर्शन जेममारे
हाथें चढे ते रीत वतावो. एमरटतो के० केहेतो थको जो के०
कोइ रीते फिरूं के० परित्रमण करूं एटले जैनीउं सहीत सर्व
मतोना वाचक धार्मिउंथी वारंवार पूढतो नटकुं तो हे प्रभु ! तारो
दर्शन ए रीतें तो हाथे चढे नही पण उलटो जैनदर्शननी शोध
करतो देखीने सर्व दर्शनी एम कहें जे आतो मनुष्याकारे जंगल-
ना रोज शरखो मूर्खशेखर ठे माटे ए रीतें सर्व दर्शनीउंथी जै-

ननी शोध करते ठते कोइ महावंचकी नयना पक्ष्थी एवी वात संजलावि आपे के, जे थकी जैनदर्शननी प्राप्ति तो दूर रही पण जो कोइ नयरूपनी वात पेटमां फालियाना फालिया जरी आपे तेथी च्रष्टश्रद्धा ठतो अन्यमत प्रवर्त्तन आदरीने जैन मतनी हे-
लना करवा लागी जाउं; माटे जेनी चाहना ते तो मळे नही पण जे हुं न बांहुं ते जेहेररूप मारी श्रद्धामां प्रवेश करी जाय तो ए
अन्यमतिउंनी पृष्ठायी सखुं. केमकें जेने अमृत पीवानी पीपासा होय तेने जेर आपे ठते अमृतनी तृषा केम जांजे ॥ ५ ॥

तरस न आवेहो मरणजीवनतणो ॥ सीजेजोद-
रिणकाज ॥ दरिणदूर्लभसुखजकृपाथ-
की ॥ अनंदघनमहाराज ॥ अजि० ॥ ६ ॥

अर्थ—माटे हे परमेश्वर ! ए जैनदर्शनरूप कार्य जो कोइ रीते सिद्ध थाय तो मरण जीवननो तरस के० त्रास एटले जय न आवे ते प्राणी जन्मजरामरणादिकनां दुःख रहित थइ मोक्ष पामें. परंतु तारो दर्शन दुःखे पामवामां आवे पण तमारी कृपाथी स्वरूप ज्ञान थाय अने जे स्वरूप ज्ञान ते जैनदर्शनमां अज्ञेद-
पणे ठे माटे तमारी कृपा थकी सुखज के० सुखें पामियें तो हे आनंदघन ! शब्दें ज्ञानानंदना सघनपणा सहित एटले ज्ञाननुं अत्यंतपणें जराव तेना महाराज ते आनंदघन महाराज तमारी कृपाथी शुद्धस्वरूपात्म जैनदर्शन पामियें ॥ ६ ॥ इति अजिनं-
दन जिनस्तवन समाप्त ॥

॥ અથ શ્રી સુમતિ જિનસ્તવન લિખ્યતે ॥

॥ રાગ વસંત તથા કેદારો ॥

સુમતિચરણકજઆતમઅરપણા ॥ દરપણજિમઅવિ-
કાર ॥ સુગ્યાની ॥ મતિતરપણબહુસમ્મતજાણિયે ॥

પરિસરપણસુવિચાર ॥ સુગ્યાની ॥ સુમતિ ॥ ૧ ॥

અર્થ—સુમતિનાથ પરમેશ્વરના પદપંકજમાં મારા આત્માનો
અરપણ કે. સ્થાપન જે નિન્નમપણે પરમાત્માનું સ્વરૂપ ચિંતવન
તે આત્મ અરપણ કહિયે. તે પરમેશ્વર કૃપાધિજનિત જે વિકાર
તેથી રહિત જેમ આરીસામાં જેવી અવસ્થા હોય તેવી જાણે તેથી
જિન્નપણે ન જાણે તેનીપરે નિર્વિકારી છે યથાતથ્ય કાંતિવંત છે
જલા કેવલ જ્ઞાની છે માટે હે સુમતિવંત પ્રાણી ! તે જે બહુ કે.
ધણામત તેમને સમ્મત ચાલતાં તો આત્મ અરપણાનું સ્વરૂપ તે
મતિતરપણ થઈ જાય એટલે બુદ્ધિની તૃપ્તિ થઈ જાય તેટલા
સુદ્ધિ જાણિયે સમજી લહિયે પછે પરિ કે. સમસ્તપણે જે અન્ય-
મતિજમાં આત્માનો અરપણ તેથી સરપણ કે. ઝંસરવું કપરાંઠો
પ્રવર્તવું તજ સુવિચાર કે. જલો યોગ્ય વિચાર છે ॥ ૧ ॥

ત્રિવિધશકલતનુંધરગતઆતમા ॥ બહિરાતમધુ-
રિન્નેદ ॥ સુ. ॥ વીજોઅંતરઆતમતિસરો ॥ પર-
માતમઅવિઢેદ ॥ સુ. ॥ સુમતિ ॥ ૨ ॥

અર્થ—તે પૂર્વોક્ત એક આત્મ અરપણથી ઝંસરવું યોગ્ય કહ્યો
અને વીજે આત્મ જેદે આત્મ અરપણ યોગ્ય કહ્યું છે તેથી આ-
ત્મના જેદ કહે છે સમસ્ત શરીરધારિતના શરીરને વિષે રહ્યો જે

આત્મા તે ત્રિવિધ કે ૦ ત્રણ પ્રકારે છે. તેમાં પેલો વહિરાત્મા, વીજો અંતરાત્મા, ત્રીજો અવિષ્ણેદ પરમાત્મા. इहां कोइ पूछे जे सिद्ध अनंता ठे माटे अनंता जेद केम न कहा ? तेने ऊत्तर जे अनंता सिद्धनोरूप एक ठे माटे अविष्णेद अजेद कह्यो. इहां पेहेलो वीजो त्रिजो आत्मा कह्यो ए देखे तो जघन्य मध्यम ऊत्कृष्ट आत्मा त्रण प्रकारना थया; परंतु सत्ता जिन्नथी कोइ पूछे तो तेना जेद अनंता थाय ॥ २ ॥

आतमबुद्धकायादिकेग्रह्यो ॥ बहिरातमअघरूप ॥

सुग्यानी ॥ कायादिकनो हो साखीधररह्यो ॥

अंतरआतमरूप ॥ सुग्यानी ॥ सुमति ० ॥ ३ ॥

अर्थ—ते पूर्वोक्त त્રણે આત્માનો સ્વરૂપ કહે છે. વહિરાત્મા તે કુત્સિતબુદ્ધિયે કરીને કાયાદિક શરીરાદિકે ગ્રહ્યો ઇટલે અહંબુદ્ધિયે શરીરાદિકથી વંધાણો એ કાયાને સુખે હું સુખી એ કાયાને દુખે હું દુખી આદિશબ્દે માયા મમતા મિથ્યાત્વાદિકે ગ્રહ્યો તે પરિણતિયે પરણમ્યો ઇત્યાદિક લક્ષણે લક્ષિત જે આત્મા તેને વહિરાત્મા કહિયે તે આત્માને અઘ કે ૦ પાપરૂપ વ્યાપારવંત જાણવો. અને જે કાયા કે ૦ શરીર આદિ શબ્દે અંગોપાંગાદિક ઝૂમિધરાદિકનો શાખનો ઝરવાવાલો ઇટલે અંતરાત્માવંત દસમેં ઘાર આત્મા સ્થાપે અને ત્રાંતિ પામિ એ સજીવ છે કિંવા નિર્જીવ છે તેનો સ્વાસ રુધિરાદિકે સાંખનો દાતાર તથા કાયાદિકનો નિરમમત્વી આત્મસ્વરૂપનો જ્ઞાતા તેને અંતર આત્માનું રૂપ ઇટલે લક્ષણ જાણવું ॥ ૩ ॥

ज्ञानानंदेहोपुरणपावनो ॥ वरजितसकलउपाधि ॥

सुग्यानी ॥ अतिंघ्रियगुणगणमणिआगरू ॥

इमपरमातम साध ॥ सुग्यानी ॥ सुमति० ॥ ४ ॥

अर्थ—स्वरूपज्ञानथी प्रगळ्यो जे आनंद ते हर्षे करीने संपूर्ण पावनो के० पवित्र वली कर्मजनित एवी समस्त उपाधिर्जथी रहित केम के उपाधि रहित विना ज्ञानादिगुणे सहित न थाय माटेउपाधि वर्जित कह्यो तथा शब्दरूप रस गंध स्पर्श इत्यादिक इंद्रियजनित गुणोना अज्ञावथी प्रगळ्यो जे अतिंघ्रियगुण ज्ञानदर्शनादिकना अनंता समूह तद्रूपमहामणिर्जनो आगर जेमांथी मणिनासमूह पामि. ये ते स्थानक ए रीतें परमात्मपणाने हे सुमति तुं ! सिद्धकर, तारा-विना ए परमात्मानुं लक्षण सिद्ध नज थाय ॥ ४ ॥

बहिरातमतजअंतरआतमा ॥ रूपथईथिरज्ञाव ॥

सु० ॥ परमातमनुंहोआतमज्ञाववुं ॥ आतम-

अरपणदाव ॥ सुग्यानी ॥ सुमति० ॥ ५ ॥

अर्थ—इहां कोइ पूछे जे आनंदधने प्रथमथी सुमति परमेश्वरने चरणें आत्म अरपणा एवं कह्युं. पठि आत्मानां त्रण लक्षण केहेवा लाग्या ते शुं? तेने उत्तर जे आत्मानां ए त्रण लक्षण कह्या-विना आत्म अरपणानो स्वरूप जणाय नही माटे बहिरात्मपणुं मुकीने अंतरात्मानुं जे स्वरूप तेमां थिर जावें थइ एकाग्र स्वभावें थइने परमात्मानुं स्वरूप पोताना आत्मामां जाववुं चिंतववुं ए आत्म अरपणानुं दाव के० उपाय ठे ॥ ५ ॥

आत्मअरपणवस्तुविचारतां ॥ अरमटलेमति-
दोष ॥ सु० ॥ परमपदारथसंपतिसंपजे ॥ आनं-
दघनरसपोष ॥ सुग्यानी ॥ सुमति० ॥ ६ ॥

अर्थ-माटे आत्म अरपणानो वस्तु विचारतां एटले तत्व विचारणा करतां जे पर स्वरूपने अमयी मानी रह्यो हतो तद्रूप मति के० बुद्धिनो दूषण मटी जाय ते अमता मटी जताज केवल ज्ञान केवल दर्शनथी पामि जे मुक्ति तेथी उपनो जे आनंदनो घन के० जराव तेणे करी उपनो जे अनिर्वचनीय रस ते रसनी पुष्टता ठे जेने विषे एवो परम पदार्थ जे उत्कृष्ट मोक्षरूप संपत्ति के० संपदा ते संपजे के० प्राप्त आय ॥ ६ ॥ इति श्रीसुमति जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्री पद्मप्रज्ञ जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग मारु तथा सिंधुज ॥ चांदलीया संदेसो
केहेजे मारा कंतने रे ए देशी ॥

पद्मप्रज्ञजिनतुजआंतरूरे ॥ किंमज्ञांजेजगवंत ॥ करम-
विपाकेकारणजोइनेरे ॥ कोइकहेमतिमंत ॥ पद्म० ॥ १ ॥

अर्थ-अहो श्रीपद्मप्रज्ञ परमेश्वर सिद्धांत वचन पढ़े तमारी साथें मारे अंतर कांइ नथी तो तमारे मारे अंतर शानो पाण अन्वय व्यतिरेक लक्षणे तमारे मारे अंतरघणुं पड्युं माटे हे जगवंत के० ज्ञानवंत! ते अंतर शी रीतें ज्ञांजसे! ते तमे ज्ञाने करीने कहो. हे परमेश्वर! तमारा मारा अंतरनो ज्ञानावर्णादिक कर्मना विपा

क के० परणमवुं तेना कारण मिथ्यात्वाविरति कषाय योगना
 बंधने जोइने कोइक महाबुद्धिवंत ज्ञानी मतिवंत पुरुष तेणे
 तुज्जयी अंतर पर्युं ते कह्युं के जे ठते ते ठतुं ते अन्वय अने
 जे अठते अठतुं ते व्यतिरेक एटले कर्म बंध कारणने अज्ञावे
 अंतरनो पण अज्ञाव आय ॥ १ ॥

पयइठिईअणुजागप्रदेशथीरे ॥ मूलऊत्तरबहु
 जेद ॥ घाती हो बंधूदयऊदिरणारे ॥

सत्ताकरम विहेद ॥ पद्य ० ॥ २ ॥

अर्थ-हवे अंतर परवाना कारण मतिमंत पुरुष कहे ठे १
 प्रकृतिबंध २ स्थितिबंध ३ अनुजाग ते रसबंध ४ प्रदेश ते दल-
 नुं संचय. ए चार प्रकारे बांधे ते कर्म. तेनी मूल प्रकृति आठ
 ठे अने ऊत्तर प्रकृति एकसो अछावन ठे. तेमां वली एक जेद
 आत्मगुणोना घात करनार चार कर्म तथा बीजो जेद आत्मगु-
 णना अघाति आचार कर्म. वली बीजा जेद बंध ऊदय ऊदिरणा
 सत्ता इत्यादिक ए कर्मना विहेद के० विहेद जेद जाणवा. वली
 आदि शब्दथी ध्रुवबंधी अध्रुवबंधी ध्रुवोदयी अध्रुवोदयी ध्रुव
 सत्ता अध्रुवसत्ता तेमज जवविपाकी क्षेत्रविपाकी जीवविपाकी
 पुज्जदविपाकी तेमज सर्वघाति देशघानि परावर्त्तमान पुण्य
 प्रकृति पापप्रकृति इत्यादिक सर्व कर्मना विहेद ठे ॥ २ ॥

कनकोपलवत् पयनिपुरसतणीरे ॥ जोमीअ-
 नादिस्वज्ञाव ॥ अन्यसंजोगी जिहांलगे आत-
 मारे ॥ संसारी कहेवाय ॥ पद्य ० ॥ ३ ॥

अर्थ-ए रीते कर्मनी पयमि के० प्रकृति ते पुरुष शब्दे जीवनी साथे अनादिकालनी जोमी के० मिलाप ठे एटले संयोग संबंध ठे. जेम खाणमां सुवर्ण तथा पाखाणने अनादि संयोग संबंध स्वप्नावेज ठे तेम प्रकृति पुरुषनी जोमी ठे ते अनादिनी स्वप्नावेज ठे माटे जिहां लगे आत्मा पुज्जलादिक अन्यसंयोगी ठे तिहां लगे ए आत्मा संसारी कहेवाय ठे ॥ ३ ॥

कारणजोगे हो बंधेबंधनेरे॥कारणमुगतिमुकाय॥आश्रव-
संवरनामअनुक्रमेरे ॥ हेयऊपादेयसुणाय ॥पद्म० ॥ ४ ॥

अर्थ-आत्मा मिथ्यात्वाविरति कषाय योगादिक कारणने योगे कर्म प्रकृतिरूप बंधने बांधे तेमज कर्मबंधथी मुक्त थवाना कारण सम्यक्त विरति अकषायी सुज्जमनो योगादिकथी बूटे एम अनुक्रमे कर्मबंधना कारणने मिलापे आश्रव अने कर्म बूटवाना कारणने मिलापे संवर यथा आसमंतात् श्रवति कर्म-जलं प्रति आश्रव माटे आश्रव ते हेय के० ठाम्वा योग्य अने संवृथते आढाद्यते आश्रव द्वारं प्रतिरितिसंवर ते माटे संवर ते ऊपादेय के० आदरवा योग्य ए रीते सिद्धांतोने विषे सुणाय के० संज्ञलाय ठे ॥ ४ ॥

यूजनकरणेहोअंतरतुजपड्योरे ॥ गुणकरणेकरीजंग ॥ अं
थजकतेंकरीपंमितजनकह्योरे ॥ अंतरजंगसुअंग॥ प०॥५॥

अर्थ-तेथी पंमितजने आनंदधन प्रते कह्यो के सिद्धांतोनी ऊक्ते त्रक्ष कारण कहां तेमां जे कारणे करी आत्माने कर्मसं-घाते जोरुवुं मिलाववुं तेने यूजनकरण कहिये- ते यूजनकरणे

કરીને હે આનંદઘન ! તારે પરમેશ્વરસાથે અંતર કે ૦ ત્રિજ્ઞાવિ-
પણું પમિગયું છે. તે જ્ઞાનકરણે આત્મસ્વરૂપ જાણીને ગુણપણે આ-
ચરણા એટલે કાર્ય કારણ જાવનું અજ્ઞેદોપચાર છે તેથી જ્ઞાનદર્શન
તે આત્મા અને આત્મા તે જ્ઞાનદર્શન એવા અત્રિજ્ઞા જાવે કરીને
હે આનંદઘન ! તારે પદ્મપ્રજ્ઞસાથે અંતરનું જાંજવું ત્રુટવું છે. તેવારે
ફરિ તે પંક્તિને આનંદઘને પુઠ્યું જે એ કથન તમે તમારી
બુદ્ધિયેં કહોઢો ? તેવારે પંક્તિયેં પ્રત્યુત્તર કહ્યું જે હે આનંદઘન
જૈનના ગ્રંથ જે સિદ્ધાંતો તેના ન્યાયથી અથવા ઉક્તે કે ૦ તે
સિદ્ધાંતોનાં વચનથી કહિયે ઠૈયેં પણ સ્વેચ્છાયેં કેતા નથી માટે હે
આનંદઘન ! તમારે પરમેશ્વરને આંતરો જાંગવાનો રહસ્યાથેં સ્વરૂપે
એક થવાનો એહિજ સુઅંગ કે ૦ જલો જપાય છે ॥ ૫ ॥

તુઝમુઝઅંતરઅંતર જાજસેરે ॥ વાજસેમંગલતુર ॥ જીવસ-
રોવરઅતિશયવાધસેરે ॥ આનંદઘનરસપુર ॥ પદ્મ ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ—તેથી હે પદ્મપ્રજ્ઞ ! જેવારે હું ગુણ કરણે પ્રવર્તિસ તેવારે
તારે મારે ધ્યાતાધ્યેયરૂપ જે અંતર છે તે જાંજસે એટલે જ્ઞેદ
અજ્ઞાવિપણું થાસે, તેથી સ્વરૂપ પ્રાપ્તિના હર્ષોત્કર્ષનું ઘોસરૂપ
અનાહિદ ધ્વનીરૂપ માંગલિકના વાંજીત્ર વાજસે. એ રીતે આત્મા
પરમાત્મસ્વરૂપ પામેં થકેજ આનંદઘન શબ્દેં કેવલ જ્ઞાન કેવલ
દર્શનથી અનંતાજ્ઞેયનો ચટન વિચટનના અવલોકનથી જપ-
જશે જે અલ્હાદરૂપ રસ તેના પૂર જરાવથી અત્યંતસુખ્ક એવો-
જીવરૂપ જે સરોવર તે અનંતે જ્ઞાને કરી અત્યંત વૃદ્ધિ પામશે
॥ ૬ ॥ ઇતિ પદ્મપ્રજ્ઞ જિનસ્તવન સમાપ્ત ॥

॥ અથ શ્રીસુપાર્શ્વ જિનસ્તવન લિખ્યતે ॥

॥ રાગ સારંગ મઢહાર લલનાની દેશી ॥

શ્રીસુપાસજિનવંદિયે ॥ સુખસંપતિનેહેતુ ॥ લલના ॥ શાંતસુ-
તરસજલનિધિ ॥ જવસાગરમાંસેતુ ॥ લલના ॥ શ્રીસુ ॥ ૧ ॥

અર્થ-હવે સુમતિવંત ઠતો આનંદઘન કુમતિસહ ચારી પ્રાણિં
તે આત્મ સાધનનું ઉપાય કથન પૂર્વક શ્રીસુપાર્શ્વપરમેશ્વરની
તવના કરતો કહે છે જે હે જીવ્યો ! શ્રીસુપાર્શ્વ પરમેશ્વરને ઘાદશા
ર્ત્તવાંદણાયે વાંદિયે તે મોહરૂપ સુખ સ્વચ્છાવ પ્રાપ્તિરૂપ સંપ-
ત્તના હેતુયે એ વંદન છે. લલના ઇતિ વાક્યાલંકારો ॥ પરંતુ તે સુ-
પાર્શ્વજિન કેવા છે આત્મસ્વરૂપાનુજ્ઞવે રાગ દ્વેષાદિકને અજ્ઞાવે
ગચ્છો જે નવમો શાંતરસ તેના સમુદ્ર છે. વલી જવ જે સંસાર-
મુદ્ર નિવાસી જીવોને સેતૂ કે- પાઠ સમાન છે ॥ ૧ ॥

શાંતમહાજયટાલતો ॥ સપ્તમજિનવરદેવ ॥ લલના ॥ સા-
ધાનમનસાકરી ॥ ધારોજિનપદસેવ ॥ લ ॥ શ્રીસુ ॥ ૨ ॥

અર્થ-વલી સુપાર્શ્વનાથ કેવા છે વજ્રોપમ એવા મોટા રૂઢ
ત્રોક પરલોકાદિ સાત જય અથવા કામ ક્રોધ મદ હર્ષ રાગ
દ્વેષ મિથ્યાત્વ એ સાત જયના ટાલણહાર છે એવો ગણનાયે સા-
તમો શ્રીસુપાર્શ્વ તે જિન કે ૦ સામાન્ય કેવલીમાં વર પ્રધાન અ-
પ્રગામી દેવદ્યુતિવંત એટલે સ્વસ્વરૂપ કાંતિવંત છે એવા પરમે-
શ્વરને અહો બહિરાત્મા ! તમે સાવધાન એકાગ્ર તદાકાર મન
પ્રવૃત્તિયે કરી એટલે બહિરાત્માપણે મૂકીને અંતર આત્માવંત ઠતા
જિનેશ્વરનાં ચરણકમલની સેવના ત્રણે કાલે તજતધ્યાને ધારો ૨

शिवशंकरजगदिश्वरू ॥ चिदानंदभगवान् ॥ ल० ॥ जिनअ-
रिहातीर्थंकरू ॥ ज्योतिषरूपअसमान ॥ ल० श्रीसु० ॥ ३ ॥

अर्थ-एवुं आनंदघने कहे ठेते शीवना सेवक अलखना उ-
पाशनी योगी तथा निरंजनो पाशनी विरंचोपासनी ऋषीकेशो-
पाशनी इत्यादिक सर्व मतना धारको आनंदघनने पूढवा लाग्या
जे हे आनंदघन! तें सर्वनुं सेवन उपासीने एक सुपार्श्व परमेश्व-
रनुं सेवन आप्यो तो ते सर्व अग्निधाननी सत्ता एमां ठे? तेवारे
आनंदघन कहे ठे के, शिव ते कर्मोपद्रव निवारक संकर ते सु-
खनो कर्ता जगदिश्वर एटले जगत ईश्वरपण एहिज ठे तथा
चिदानंद ते ज्ञानानंदि ठे वली भगवान ते ज्ञानमहातमारूप
वीर्य वैराग्यवंत ठे तथा रागादिकनो जीपक माटे जिनपण एहिज
ठे तथा सर्वनी प्रव्य जाव पूजाने योग्य अथवा कर्मरूप शत्रुने
हणनार एवो अरिहंतपण एहिज ठे तथा गणधर द्वादशांगि प्रव-
चनकारक साधु साधवी श्रावक श्राविकारूप तीर्थनो करनार पण
एज ठे वली अखंरु महाउज्ज्वल ज्योतिस्वरूपी तेपण एहिज ठे अ
समान एटले जगत्मां तुलना करनार बीजीकोइ ज्योति नथी ॥ ३ ॥

अलखनिरंजनवच्छलू ॥ सकलजंतुविसराम ॥ ल० ॥ अ-
भयदानदातासदा ॥ पूरणआत्मराम ॥ ल० श्रीसु० ॥ ४ ॥

अर्थ-बहिरात्मा संसारी जीवोथी दख्यो जाण्यो न जाय
माटे अलख तथा कर्मरूप अंजन के० लेपनथी जेने माटे निरंजन
सर्व प्राणीउने हितकारी माटे वच्छलू तस आवर सर्व जीव तव
अटवीमां नमता कर्मतापे अत्यंत तप्या जन्म जरामरण आधि

વ્યાધિયે હુઃખી અણ્ણાજને સાતાનો સ્થાનક માટે વિશ્રામનો ધામ છે તથા જે મરણથી વચાવવું તે અજ્ઞય કહિયે તેના દાનનો સદા દાતાર એટલે પ્રભુનો દંભક મરણ ન પામે તો જિહાં મરણ નહીં તિહાં જન્મ પણ નહીં તથા જ્ઞાનાદિકગુણે જ્ઞયો માટે આત્મરામણ તુંજ છે અથવા સંપૂર્ણ આત્મસ્વરૂપમાં તું રમી રહ્યો છે પ્રવૃત્તિ રહ્યો છે ॥ ૪ ॥

વીતરાગમદકલ્પના ॥ રતીઅરતિજયસોગ ॥

લલના ॥ નિજાતંજાહુરંદસા ॥ રહિતઅવાધિ-

તયોગ ॥ લઠ ॥ શ્રીસુઠ ॥ ૫ ॥

અર્થ-વલ્લી રાગ વેષ રહિત છે માટે વીતરાગ તથા મદ તે જ-ત્કર્ષ ઉઘાહના રહિતથી તથા કલ્પના તે સંકલ્પ રહિતપણાથી રતિ તે રાગ રહિતપણા માટે તથા અરતિ તે વેષથી રહિતપણા માટે અને સાતજય રહિત તથા શોગતે સોચના રહિત અને નિજારહિત તથા તંજા તે આલશરહિત વલ્લી દૂરં કેઠ હુષ્ટદશારહિત છે. ઇહાં સરાગતા મદ કલ્પના રતિ અરતિ જય શોક નિજા તંજા તથા એક મનોયોગ વીજો વચનયોગ ત્રીજો કાયયોગના જે વાધકપણા અવિરોધકપણા તે સર્વથી સુપાર્શ્વ પ્રભુ રહિત છે તેમાટે અવાધિત એટલે એ સર્વની પીડારહિત થઈ ગયો તેથી અવાધિત યોગી છે ૫

પરમપુરુષપરમાતમા ॥ પરમેશ્વરપરધાન ॥ લલના ॥ પરમ-પદારથપરમિષ્ટિ ॥ પરમદેવપરમાન લઠ ॥ શ્રીસુઠ ॥ ૬ ॥

અર્થ-જગતને વિષે યાવતમાત્ર જેટલા પુરુષ છે તેમાં ઉત્કૃષ્ટ પુરસ્ત્વ ધર્મે સહિત પુરુષ એ છે તથા પરમોત્કૃષ્ટ આત્માપણ એ

હે સર્વ મનુષ્ય શિરોમણી પરમેશ્વર ત્રણ જગતનો નાયક હે વલી ત્રણ જગતમાં પરમોત્કૃષ્ટ પદાર્થ કે^૦ વસ્તુ તે એ હે અથવા પરમ પદ જે મુક્તિપદ તેનો રહસ્ય હે તથા પરમ ઇષ્ટ તે પરમોત્કૃષ્ટ ઇષ્ટ વાંઠિત પદાર્થ હે એટલે જીવને પરમ વાંઠનીક એ હે.વલી પરમદેવ હે માટે હે અન્યદેવસેવી પ્રાણિ^૦ ! તમે સર્વ દેવોમાં પરમ દેવપણે એ સુપાર્શ્વપ્રજુને પરમાન કે^૦ પ્રણામ કરો અવધારો ॥ ૬ ॥

વિધિવિરંચિવિશ્વંજરૂ ॥ ઋષીકેશજગનાથ ॥ લ૦ ॥ અઘહર-
અઘમોચનધણી ॥ મુક્તિપરમપદસાથ ॥ લ૦ ॥ શ્રીસુ૦ ॥ ૭ ॥

અર્થ-વલી એ પ્રજુને સેવે તે સુજ્ઞ બાંધે અને જે ન સેવે તે અસુજ્ઞ બાંધે અને બાંધે તેવો જોગવે તેથી વિધાતા લેખનું લેખક એ હે તથા સંસારી જીવ અને એ પ્રજુ તે સત્તાયે એક હે માટે શ્રદ્ધિનો કર્તા વિરંચિ બ્રહ્મા તે એજ હે તથા સંસારી જીવ અને આધારે હે માટે વિશ્વંજર તે સંસારનો ધારક એજ હે વલી જે ઋષી રાજ હે તે એનેજ ધ્યાવે હે માટે ઋષી^૦નો^૦શ કે^૦ સ્વામિ તે એજ હે તથા જગતવાસી જીવોને શુદ્ધસ્વરૂપનો પોષક માટે જગતનો નાથ તે એજ હે વલી અઘ જે પોતાનાં પાપ તેનો હરનારો દૂર કરનારો તથા અઘમોચન તે અનેક કાલના પાપી પ્રાણી^૦નાં પાપનો હરનાર માટે ઘણી યાપનો કર્તા હે વલી મોહરૂપ પરમપદનો સાથ હે અથવા કર્મને મૂકવાથી મુક્ત થયો માટે પરમપદ તે નિરવાણપદ તેમાં સહચારીપણો હે જેનું ॥ ૭ ॥

એમઅનેકઅન્નિધાધરે ॥ અનુજ્ઞવગમ્યવિચાર ॥ લ૦ ॥
જેજાણેતેહનેકરે ॥ આનંદધનઅવતાર ॥ લ૦ ॥ શ્રીસુ૦ ॥ ૮ ॥

अर्थ—एम के० ए पूर्वे जे अनेक रीतो कही तेथी पण बीजी
 एणी अजिझा के० शक्तिउने धारे ठे एटले अजर अमर अक्षर
 कल अनादिस्वरूपि विजयी अतिंजिय प्ररमात्मा शंजु स्वयंजु
 त्व अज अच्युत अविरोध इत्यादिक अन्यपण अनेक नामनो
 रक ठे, तेथी एने सेवो. एने सेव्याथी सर्वनुं सेवन एमां अंत-
 रित ठे एम अनेक नामनो अर्थ तेनो विचार रहस्य चिंतवन
 टले एकेक नामनो व्युत्पत्तिसहित अर्थनुं विवेचन करवुं तेने
 प्रनुजवगम्य कहिये ए रीते जे नामनो विचार हेतुसहित चिं-
 तवन तेनी रीत जे जाणे ते प्राणीने श्रीसुपार्श्व परमेश्वर आनं-
 धन अवतार करे एटले परमानंदपणे अवतरण करे ॥ ७ ॥
 ति श्रीसुपार्श्व जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीचंद्रप्रज्ञ जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग केदारो तथा गोरी ॥ कुमरी रोवे आक्रंद करे
 मुने कोइ मूकावे ए देशी ॥

खणदेरेसखीमुनेदेखणदे ॥ चंद्रप्रज्ञमुखचंद ॥स० ॥ज-
 शमरसनोकंद॥स० ॥गतकलिमलडुखदंद ॥सखी०॥१॥

अर्थ—शुद्ध चेतनत्व धर्मे धर्मित एवी शुद्ध चेतना परमेश्वरना
 मुख प्रमुख आंगोपांगमां व्यापीरहि ठे ते परमेश्वरनां मुखादिक
 देखवा आपे नहि. हवे अनादिकालनो कर्म उपाधिये उपाधित
 एवो आनंदधननो आत्मा सुमतिवंत ठतो परमेश्वरना मुखनुं
 दर्शन करवा वांठतो शुद्ध चेतनाने कहे ठे के हे सखी !आठमा
 चंद्रप्रज्ञ प्रज्ञुनुं मुखरूप चंद्रमा ते मुजने देखवा आप; केमके

ए प्रचुनो मुख तुं तो अहर्निस जूए ठे अने हुं तो आगल क-
 हिस तेते स्थानके मुख दीतुं नथी माटे विनति करूं बुं. हवे ते
 चंद्रप्रज्ञ स्वामीनो मुखरूप चंद्रमां केवो ठे ते कहे ठे. राग द्वेष-
 रहितपणाथी उपशमरसथी उपनुं जे प्रशमरस तेनुं कंद के०
 जगतो नवो किलशय ठे. वली जेने चार निकायना सुर के०
 देवता तथा मनुष्य इंद्र सर्व सेवी रह्या ठे. ते सेवनारना कलि-
 मल जे पाप तथा दुःखोना दंरु जे समुदाय ते गत के० नासि
 गया ठे माटे हे सखी ! मने पण जोवा आप, जेथी मारापण क-
 लीमल दुःख दंरु जता रहे ॥ १ ॥

सुहृमनिगोदनदेखिउ ॥ स० ॥ बादरअतिहिविशेस ॥ स० ॥

पुढવીઆજનલેખિઉ ॥ સ૦ ॥ તેજવાજનલસ ॥ સ૦ ॥ ૨ ॥

अर्थ- वली हे सखी! अव्यवहार रासी सूक्ष्मनिगोदमां ए चंद्र
 प्रचुनो मुख न दीगो दर्शन थयो नही केमके सूक्ष्म निगोदे रूपनो
 असंज्ञव, रूपना असंज्ञवे चक्षुनो असंज्ञव, तेथी देखवानो संज्ञव
 क्यांथी होय ? माटे हे सखी ! मुऊने जोवादे. वली हे सखी !
 बादर निगोदमां तो अत्यंत विशेषपणे दीगो नही केमके
 सूक्ष्म निगोदमां न दीगो पण सिद्धनाजीवोथी नजीक ठे एटले
 सिद्ध क्षेत्रमांपण सूक्ष्मनिगोद ठे पण बादरनो दूकनो रेवास न-
 थी ते माटे बादरमां अत्यंत विशेषपणे न दीतुं. वली पृथ्वीकाय
 अपकायमांपण न लख्यो एटले चक्षुदर्शनना अज्ञावे जाण-
 वामां न आव्यो. तथा एकेंद्री निश्चे अज्ञानी ठे माटे जाणवामां
 नज आव्यो. वली तेजकाय तथा वाजकायमांपण देख मात्र

न दीगो; केमके मनुष्यज्वे प्रचुनुं दर्शन करी मरण पामीने जो आवे तो अपर्याप्ता अवस्थायें पूर्व ज्वनुं लेस पामे पण मनुष्य ए वेनिकायमां आवेज नही माटे न दीवुं ॥ २ ॥

वनस्पतिअतिघणदिहा ॥ स० ॥ दीगेनहीदिदार

॥ स० ॥ बितिचजरिंदीजललिहा ॥ स० ॥

गतिसन्नीपणधार ॥ स० ॥ ३ ॥

अर्थ-वली हे सखी! मारो जीव वनस्पतिकायमां पण अत्यंत घणा दिवस एटले घणो काल रह्यो तिहां पण अनंता कालसुधी जोवानो विरह पड्यो तेथी प्रचुनो दीदार के० मुखकमल न दीवुं ए रीतें एकेंजीमां चहुनो अजाव माटे न दीवुं. फरी हे सखी! तुं एम कहिरा के ए तो तें सर्व एकेंजीनाज स्थानक बताव्या पण एकें जीमांथी बूटीने वेंजी तेंजीने चहु नथी पण चौरेंजीने तो चहु ठे. ते पण चहु केवी ठे के जललिहा के० पाणीनी लीक जेमनिष्फल तेम ते आंख पण दर्शन कार्यनी असिद्धता, माटे निष्फल ठे. जेम पाणीमां लीक पानियें पण आय नही तेम आंख ठेते दर्शन न आय तेथी चहु पामि पण निर्थक माटे मुळने जोवादे. वली संझीपणानी पण के० पांचे गतिमां पण न देख्यो एम हे शुद्ध चेतना सखी ! तुं धार के० अवधार ॥ ३ ॥

सुरतिरिनिरयनिवासमां ॥ स० ॥ मनुजअ-

नारजसाथ ॥ स० ॥ अपज्जताप्रतिज्ञासमां

॥ स० ॥ चतुर नचढीउ हाथ ॥ स० ॥ ४ ॥

अर्थ-वली विषया शक्त ठेते देवतानी गतिमां तथा त्रिवे-

कना विकल्पणा माटे तीर्थचनी गतिमांपण न दीठो. वली नरक गतिना निवासमांपण नित्य दुःखमां मग्न ठते संचारवुं पण न अयुं तो देखवुं किहार्थी आय. तेमज जिहां धर्माधर्मनुं ज्ञातापणुं नथी एवा अनार्य मनुष्यना साथ के० संगते एटले अनार्य मनुष्यमां उपने अके तेमज अपर्यासा मनुष्यनी प्रतिज्ञा एटले प्रतिबिंब ते जलक ते पण धर्माधर्म विवेक विकल्पणा माटे अपर्यासाने सदृश जासे ठे जाते ते मनुष्य ठे इत्यादिक पूर्वोक्त स्थलमात्रमां चतुर के० महानिपुण एवो परमेश्वर मारे हाथे न आव्यो एटले दर्शननी योगवाइ न मळि. पण हमणा दर्शननी योगवाइ मळी ठे माटे तुं केम जोवा देति नथी तो हे सखी! हमणा तुं मने जोवा आप ॥ ४ ॥

एमअनेकथलजाणियें॥स०॥ दरिशाणविणुजिणदेव ॥स०॥
आगमथीमतजाणियें॥स०॥ कीजेनिरमलसेव ॥स०॥५॥

अर्थ--ए रीते पूर्वे कह्या तेमज कामि क्रोधी दोष्ठी मोहि रागी अश्रद्धा अन्यमति चोराशी लहूजीवायोनी फरसते इत्यादिक वीजा पण अनेक स्थल जाणिये. ते स्थलोनेविषे सामान्य केवली-मां राजासरिखा एवा जिनदेवना दर्शन दीठाविना ते सर्व स्थल निर्थक गयां. माटे हे सखी! मने देखवा आप. हवे सुमतिवंत आनंदघन शुद्ध चेतनाने कहे ठे के गयाजव ते तो रह्या पण हमणा मनुष्य जवमां शी रीतें सेवा करुं? तिवारे शुद्ध चेतना प्रत्युत्तर कहे ठे. हे आनंदघन! आगम सिद्धांतोना कथनथी पूजानो मत के० कथन जाणिये एटले सिद्धांतोमां हिआए सुहाए निस्सेसाए

मुक्तिप्रापक सेवा जाणीने अजय अक्षेप अखेदपणे निर्मल जा-
वांकित पूजा करिये ॥ ५ ॥

निरमलसाधुजगतिलही ॥ स० ॥ योगअवंचक-
होय ॥ स० ॥ किरियाअवंचकतिमसही ॥ स० ॥
फलअवंचकजोय ॥ स० ॥ ६ ॥

अर्थ--तेमज निर्मल शुद्ध मुक्ति मारग साधक साधुर्जनी ज-
क्ति जावांकित वाढव्यपणुं लहि के० पामि ए वीजुं कारण मढ्युं
तेना सज्जावे ज्ञानादिक आत्मगुणने ठगे नही एवा मन वचन
कायाना त्राणे योगनी प्रवृत्ति अवंचक थाय तेवारे क्रिया करवानुं
सर्व प्रवर्तन ते पण अवंचक के० अठगाइरूप थाय, तेवारे मनो-
योग अवंचकपणे प्रवृत्ति तेथी सहि के० निश्चे आत्मस्वरूप
अवच्छेद फल पण अवंचक जोय के० हे सखी ! तुं देख ॥ ६ ॥

प्रेरकअवसरजिनवरू ॥ स० ॥ मोहनीयद्वयजाय ॥ स० ॥
कामितपूरणसुरतरू ॥ स० ॥ आनंदघनप्रभुपाय ॥ स० ॥ ७ ॥

अर्थ--जे अवशारे अवंचक फल स्वरूप प्राप्ति थाय ते टाणे
प्रेरक के० प्रेरणानुं कारक पोताना स्वरूपथी अन्यना स्वरूपनुं
उलखावनार ते चंद्रप्रज परमेश्वर प्रावर्तक ठे अने आत्मा प्रवर्तक
ठे एम हे सखी ! स्वरूपतदाकारपणे आत्मा प्रवर्त्यो तेवारे अचिंत-
नीय आत्मशक्तिये मोहनीय कर्मनो द्वय थाय तेथी केवलज्ञान
केवलदर्शननुं जे परमानंद तेनुं घन के० जराव तेज ठे स्वरूप जेनु
एवो जे चंद्र प्रजप्रभु तेना चरण केवा ठे कामित के० निजस्व-

रूपाजिलापी प्राणीजनां मनोवांगित पूरवाने साक्षात् सुरतरु
के कटपवृक्ष ठे ॥ ९ ॥ इति श्री चंडप्रज्ञजिन स्तवन ॥

॥ अथ श्रीसुबुद्धिजिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग केदारो ॥ एम धनोधणने परचावे ए देशी ॥

सुबुद्धिजिणेरपायनमिने ॥ शुभ्रकरणीएमकीजेरे ॥ अ-
ति घणोजलटअंगधरीने ॥ ग्रहजठीपूजीजेरे ॥ सुबु० ॥ १ ॥

अर्थ-हवे आनंदघन सुबुद्धि जिननो पूजनना जेद पूर्वक
स्तवन करतो जव्य प्राणीजने यथा तथ्य पूजननुं फल उपदेशे
ठे के, अहो जव्यो तमे प्रथम तो सुबुद्धि परमेश्वरनां चरणकम-
लने नमिने एम के० आगल जे देखाकीश ते रीतें शुभ्र करणी
करिये स्वरूपानुजार्थी कर्तव्य आचरिये अथवा आत्माने देवतानी
गतिसंबंधी सुखदायक करणी ते शुभ्र करणी आचरिये ते शुभ्र
करणी कहे ठे. जेम संसारी जीवोने विवाह प्रमुख ते अति हर्षनुं
स्थानक ठे अथवा अपुत्रियाने घरे पुत्रोत्पत्ति आय तेथी अत्यंत
घणो जलट थाय एवी रीते अत्यंत जह्वास अंगमां धारण करीने
रोमांचित देह करी जन्ममां ते दीवसने धन्य मानतां अहो ज-
व्यो ! तमे एवे हर्षोत्कर्ष सहित प्रजातनेविषे जठीने बीजो संसार
संबंधि कोइपण कार्य कज्याविना सुबुद्धि परमेश्वरना पदकम-
लने नमिने पठे पूजनरूप शुभ्र करणी करो ॥ १ ॥

ज्व्यज्ञावसुचिज्ञावधरीने ॥ हरखेदेहरेजइयेरे ॥ दहतिग-
णअहिगमसाचवतां ॥ एकमनाधुरिथइयेरे ॥ सु० ॥ २ ॥

अर्थ-एटले जे जे वखते पूजा करवी तेते वखते शरीर धोइ

तथा धोति प्रमुख धोइ धोइ सुकावी सुकावीने पेरवा तेथीज मात्र सुचि के० पवित्रता करवी ते तो कर्त्ताये मानी नही पण जावने धारवे ज्ञव्य तथा जाव ए वेनी सुचिता कहिठे एवो ठतां सामा-त्रण क्रोरु रोम लह्यासित थका निस्सहि प्रमुख दसत्रिक तथा पांच अज्जिगमन जे रीते प्रवचनसारोच्चार तथा चैत्यवंदन जाण्य प्रमुख ग्रंथोमां कह्या ठे ते सर्व रीत साचवतां थकां हर्ष जर हिये जिनमंदिरे जइये तिहां जइने धुरि के० प्रथमतो एक मात्र पूजा करवानेविषेज मननी एकाग्रता तदाकार वृत्ति राखवी पण अन्य स्थानकोथी सर्वथा प्रकारे मननी निवृत्ति करवी एम तन्मयी पूजामयीज अइये ए रीते सुज करणी करिये ॥ २ ॥

कुसुमअद्भुतवरवाससुगंधो॥धुपदीपमनसाखीरे॥अंगपू-
जापणजेदसुणीएम ॥ गुरुमुखआगमजाखीरे ॥सु०॥३॥

अर्थ-हवे पूजाना चार जेद ठे १ अंगपूजा, २ अग्रपूजा, ३ जावपूजा, ४ प्रतिपत्तिपूजा ए चार जेदोमां प्रथम अंगपूजा क-हि ते १ कुसुम ते फूल चंवेली प्रमुख, अद्भुत ते २ अखंमिति तंदूल, ३ वर के० प्रधान चंदन कपूर कस्तुरिकादिक सुगंधि ज्ञव्ये थयो जे चास, ४ चंदनश्वेत अगर वालठरु कपूरकाचरी कस्तुरी जीमसेनीवरास सेदारस ए अष्टगंधधूप जाणवो. ५ घृ-तमौली सुतरनी वर्त्तिनो दीप ए सर्व एकाग्रताये मननी साखे सार्थक ठे ते विना निर्थक जाणवो. ए अंगपूजा ते पूर्वोक्त पण के० पांच जेदे ते जे रीते आगममां जाणी ते रीते गुरुमुखेथी सांजली कर्णगोचर करी ॥ ३ ॥

एहनુંफलदोयजेदसुणीजे ॥ अनंतरनेपरंपररे ॥ आणा-
पालणचित्तप्रसन्नी ॥ सुगतिसुगतिसुरमंदिररे सु० ॥४॥

अर्थ-हवे पूर्वोक्त जे अंगपूजानी विधि कही तेनुं फल कहे
हे. एनुं कार्यसिद्धरूप फल एक अनंतर वीजुं परंपरारूप ए वे
जेदे सिद्धांतोमांथी सांजळ्युं हे ते रीतें कहुं बुं. जे पूजामां तदा
कारवृत्तिये स्वामि सेवक संबंधे प्रवर्त्तें ते परमेश्वरनी आज्ञा नज
लोपे चित्त प्रसन्नि ते मननी हर्षवृत्तिये आज्ञापालनरूप फलनी
प्राप्ति थाय, ते पूजानुं अनंतर के० आंतरे रहित फल जाणवुं. के-
मके जेने प्रभु आज्ञानी प्राप्ति थइ तेने जैनदर्शननुं सर्वस्व हाथे
चळ्युं तथा ए रीतें आज्ञासहित पूजन करनारने परंपर फल तो
मुक्ति सिद्ध प्राप्ति तथा सुगति के० सोज्जनिक मनुष्यपणानी गति
अथवा सुर मंदिर ते देवभुवन पामे तेमां पण जावाधिकपणे
मुक्तिज कहि ते जावाधिकपणुं पण तथाविधहे, परंतु जवस्थितिनुं
परिपाक कारण न मळे तोपण मनुष्य अथवा देवतानी उत्तम
गति पामे ॥ ४ ॥

फूलअक्षतवरधूपपद्मो ॥ गंधनैवेद्यफलजल-
जरीरे ॥ अंगअग्रपूजामलिअडविध ॥ जावेज-
विकसुज्जगतिवरीरे ॥ सु० ॥ ५ ॥

अर्थ-हवे अग्रपूजा नामें बीजी पूजानो जेद कहे हे. तेमां पांच
जेद तो ते अंगपूजानाज हे फरि त्रण बीजा मळाव्या परंतु
आगल सतर जेदादिक अन्य जेद केशे ते सर्व अग्रपूजाना
जेद मलवाथी अशे हाल अग्रपूजा आठ जेदे हे तेनां नाम

કહે છે ૧ ફૂલ, ૨ અક્ષત, ૩ પ્રધાનધૂપ, ૪ પડ્મો કે ૦ પ્રકૃષ્ટદીપ,
 ૫ સુગંધવાસદ્દેપ, ૬ નૈવેદ્ય, ૭ ફલ, ૮ ગંગાપ્રમુખના જલ. એ રીતે
 અંગપૂજાના પાંચ તેમજ અગ્રપૂજાના ત્રણ મલિને અમુવિધ
 કે ૦ આઠ જેદ થયા. તે અંગ અગ્રપૂજા જે જીવ જાવસ-
 હિત કરે તે પ્રાણી શુદ્ધગતિ શબ્દે પંચમ ગતિને વરે ॥ માટે
 પૂજા તે મોક્ષપદની પ્રાપ્તિ કરનારી છે ॥ ૫ ॥

સત્તરજેદાકવિસપ્રકારે ॥ અઠોત્તરસતજેદેરે ॥ જાવપુ-
 જાવહુવિધિનિરધારી ॥ દોહગહુરગતિહેદેરે ॥ સુ ૭ ॥ ૬ ॥

અર્થ--હવે અંગ અગ્રપૂજાના જેદ ફરિ સત્તર જેદમાં લખે છે
 ૧ ન્હવણ, ૨ વિલેપન, ૩ વસ્ત્રયુગ, ૪ ગંધારોહણ, ૫ પુષ્પારોહણ,
 ૬ માલારોહણ, ૭ પંચવર્ણ પુષ્પારોહણ, ૮ ચુપ્હં, ૯ પતાકા, ૧૦
 આજ્ઞરણ, ૧૧ પુષ્પઘર, ૧૨ પુષ્પપગર, ૧૩ અષ્ટમંગલ, ૧૪ ધૂપ,
 ૧૫ ગીત, ૧૬ નૃત્ય, ૧૭ વાજીત્ર એ સતર જેદ તથા વલી એક-
 વીશ પ્રકારે તેમજ વલી અઠોત્તરસત કે ૦ એકસો આઠ જેદે
 તથા એક હજાર આઠ જેદે એ સર્વ અંગ અગ્રપૂજાના જેદ તે
 જાવે આચરતાં સુગતિવરે. હવે ત્રીજો પૂજાનો જેદ જાવપૂજા છે
 તે કહે છે. જાવશબ્દે પરમેશ્વરના સ્વરૂપને જ્ઞાનાદિક વહુવિધિ
 કે ૦ ઘણા પ્રકારે નિરધારી કે ૦ તે તે લક્ષણે અવધારીને ચિંત-
 વહું એ ત્રીજી પૂજા છે. તેનું ફલ હુર્ગામ્ય જે સ્વરૂપની અપ્રાપ્તિ-
 રૂપ એવી કર્મ સંબંધનીચારે હુર્ગતિ તેનો જેદ કે ૦ નાસ કરે ને
 પંચમગતિની પ્રાપ્તિ કરે ॥ ૬ ॥

તુરિયજ્ઞેદપડિવત્તીપૂજા ॥ ઉપશમસ્ત્રીણસયો-
ગીરે ॥ ચઝહાપૂજાશ્મઝત્તરઝયણે ॥ જ્ઞાષીકે-
વલઝ્ઞોગીરે ॥ સુ૦ ॥

અર્થ-હવે પૂજાનો તુરિય કે૦ ચોથો જ્ઞેદ જે પ્રતિપતિ પૂજા તેનું સ્વરૂપ લખે છે. પ્રતિપતિ કે૦ પશ્ચિમજવું અંગિકાર કરવું એટલે પોતાના સ્વરૂપને અવિહનપણે જે આદરવું તે પ્રતિપતિ પૂજા તે ઇચ્છારમાં ઉપશમ તથા વારમાં દ્વિણમોહ અને તેરમાં સયોગી ગુણઘણે પામે. એ રીતે ચાર પ્રકારની પૂજા તે વક્તવ્ય-તાયે ઉત્તરાધ્યયન સૂત્રના સમ્યક્ત પરાક્રમનામા અધ્યયને જે કેવલ જ્ઞાનના ઝોગી પુરુષો તેણે જ્ઞાષી કે૦ ઉપદેશી છે, તો અહો જ્ઞયો! કોઈ મત મમત્વમાં ગ્રસ્તા ઢતાં પરજવની વીકને અવગણી ઉત્સૂત્ર જ્ઞાષણ કરતા પરમેશ્વરની ફૂલ ધુપાદિક પૂ-જામાં આરંજ બતાવે છે તે જો કેવલજ્ઞાની પૂજામાં આરંજ જા-ણતા તો પોતેજ સિદ્ધાંતોમાં પૂજાને નિષિધ કરતા, પરંતુ હાં તો લાજ જાણી ઉપદેશી છે ॥ ૭ ॥

એમપૂજાબહુજ્ઞેદસુણીને ॥ સુખદાયકસુજ્ઞકર
ણીરે ॥ જ્ઞાવિકજીવકરસેતેલેસે ॥ આનંદ
ઘનપદધરણીરે ॥ સુ૦ ॥ ૮ ॥

અર્થ-માટે હે જ્ઞયો! એ રીતે જ્ઞવ્ય પૂજાના ઘણા જ્ઞેદ તે સુખ શબ્દે મુક્તિના સુખ દેવાને અર્થે પૂજા તે શુજ્ઞ કરાણી એટલે આ-ત્માને સ્વસ્વરૂપે કરાણીના કર્તવ્ય સાંજલીને શ્રોત ગોચરે મનમાં અવધારણ કરીને જ્ઞવ્યપૂજા જ્ઞાવપૂજા જે જ્ઞાવિકજીવ કરશે

આદરશે તે પ્રાણી આનંદશબ્દે અનિર્વાચ્ય અતિશયાનંદનો ઘન
કે० અત્યંત જરાવરૂપ પદ તે મુક્તિપદની ધરણી નામ સ્થાન તે
લેસે કે० પામસે ॥ ૭ ॥ ઇતિ સુબુધિજિન સ્તવન સંપૂર્ણ ॥

॥ અથ શ્રીશીતલ જિનસ્તવન લિખ્યતે ॥

॥રાગ ધન્યાસરિ ગોસ્ત્રી॥ મંગલિકમાલા ગુણહ વિસાલા એ દેશી॥

શીતલજિનપતિલલિતત્રિજંગી ॥ વિવિધજંગી-

મનમોહેરે ॥ કરુણાકોમલતાતીક્ષણતા ॥

હદાશીનતાસોહેરે ॥ શીઠ ॥ ૧ ॥

અર્થ—હે શીતલજિન! સામાન્ય કેવલીના સ્વામિ તમારા સ્વરૂ-
પમાં રમણ થઈ રહિ વિરોધા જાસ પ્રત્યક્ષ તે તમારેવિષે અવિ-
રોધપણે પ્રવૃત્તિ માટે લલિત કે० મનોહર કહી એવી ત્રિજંગી કે०
ત્રણ ઠે પ્રકાર જેના તે એક ત્રિજંગીનેવિષે ફરી મૂલજંગીનાં ના-
મોના અર્થ વિષ્ણુદે જગાંતરની રચના વિવિધ કે० નાનાપ્રકારની
ઠે, તે જીવ્યજીવોને મનોહર ચમત્કારરૂપ ઠે; પરંતુ મનમાં જાણ-
કપણે હુર્ધર્ષ નથી. તે ત્રિજંગીની જંગ રચના કહે ઠે. ૧ કરુણાતે
મનની કોમલતા દયાના પરિણામ તે શીતલ પરમેશ્વરના સ્વ-
જાણે અહિંસક જાણેજ પરિણમ્યા ઠે તે કરુણા કહિયે. ઇહાં ક-
રુણાનો કોમલતા અર્થ યોજનામાંજ કહ્યું તેનું હેતુ જે જાણ્ય
નિર્યુક્તિમાં પોતાના પદનો અર્થ પોતેજ યોજનામાં કરિ જાય
માટે દોષ નથી. વલી તીક્ષણતા તે તીક્ષણ વૃત્તિ એટલે ક્રૂરતા
હુર્ધર્ષપણું એ વીજો જાંગો અને હદાશીન વૃત્તિ એ વીજો જાંગો
એટલે જીવ્યજીવને કાલ પરિપાક કારણ મિલે સહજે સિદ્ધ થાય

માટે દયાચિંતવે શું વીજું કર્મ્મપણ સહજ સ્વપી જાશે, માટે કોમલતા તથા તીક્ષ્ણતામાં મધ્યસ્થ જાવે પ્રવૃત્તિ જાણવી તે ઉદાસીનતા એવી સીતલ પરમેશ્વરની મનોહર ત્રિજંગી કહી ॥ ૧ ॥

સર્વજંતુહિતકરણીકરુણા ॥ કર્મવિદાર-
ણતીક્ષ્ણરે ॥ હાનાદાનરહિતપરણામિ ॥
ઉદાસીનતાવિક્ષણરે ॥ શી૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ-હવે એજ ત્રિજંગીનું સંજવ વતાવે છે. સમસ્ત સૂક્ષ્મ વાદર ત્રસ થાવર સંસારી જીવ માત્રને હિતકારી ચિંતવણા તે કરુણા નામે પેલો જાંગો. વીજો જ્ઞાનાવરણાદિ કર્મનું વિદારવું અજાવ કરવું એ તીક્ષ્ણતા છે. ઇહાં નિર્દયીપણું છે એટલે વાપસા જમોને કુણ હણે એમ કર્મોનો નાસ કરવામાં દયા આવતિ નથી; તે વીજો જાંગો. હવે ત્રીજા ઉદાસીન જંગનું ઉચ્ચ વિલક્ષણી માટે અસંજવજ છે તેનું સંજવ કહે છે હાન કે ૦ ઠોમવાયોગ્ય આદાન કે ૦ ગ્રહણ કરવા યોગ્ય તેથી રહિત પરિણામિ છે એટલે ઠોમવા યોગ્ય વસ્તુને ઠોમવાની ઇચ્છા નથી તથા ગ્રહણ કરવા યોગ્ય વસ્તુને ગ્રહવાની ઇચ્છા નથી. એ રીતે ઇચ્છાનો નિરોધ કસ્યો છે તેપણ જાણીને રોકી નથી. પણ સ્વજાવેજ ઇષ્ટ અનિષ્ટ વસ્તુ ઉપરથી હા ના દાનપણું ઊઠી ગયું તે ઉદાસીનતા વૃત્તિપણું વિક્ષણ કે ૦ વિચક્ષણ તે પદ પૂરો કરવા માટે વિલક્ષણ પદ મૂક્યું એ ઉદાસીનતાનું લક્ષણ કહે છે. જે અનાદિ નિજસ્વરૂપનું ગ્રહણ તે આદાન અને પરપરિણતિનું ત્યાગ તે હાન એ બેથી રહિત પરિણામિપણું છે કેમકે એ મારો અનાદિ સ્વજાવ છે તે હું પામ્યો

માટે તેનો શો હર્ષ ! જેમ જ્ઞાનદર્શન તે આત્મા અને આત્મા તે જ્ઞાનદર્શન તેમજ નિશ્ચે નયે ત્રણે કાલે આત્મામાં કર્મનો અસંજવજ છે તેનો પણ શોક હર્ષ નથી એ રીતે ડાસીનતાનું સંજવ કહ્યું ॥ ૨ ॥

પરદુઃખબેદનશ્ચાકરુણા ॥ તીક્ષ્ણપરદુઃખરીઝેરે ॥ ડાસીનતા ઝનયવિલક્ષણ ॥ એકઠામેકેમસીઝેરે ॥ શી ૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ—હવે એ ત્રિજંગીનેવિષે અર્થ જેદે ત્રિજંગી દેખામે છે. સંસારી જીવોને અનાદિકાલનો પર પુજ્જલાદિ જમને સંવંધે થયું જે દુઃખ તેને બેદવાની શ્ચાતે કરુણા એ પેલો જાંગો; તથા જેમ મહાવીર સ્વામિને સંગમાના ઝપસર્ગોથી પર જે પુજ્જલો તેને દુઃખ પામતા દેખીને રીઝે કે ૦ હર્ષ પામે એટલે જ્ઞાની પુરુષ એમ વિચારે જે અનાદિકાલના એ મને દુઃખ આપતા હતા આજ એ દુઃખ પામે છે, એવી વિચારણા તે રીઝ કહિયે. એ તીક્ષ્ણતા વીજો જાંગો. અને જે ઝનય વિલક્ષણ કે ૦ એ વને લક્ષણોથી રહિત જૂંડજ છે તે ડાસીનતા ત્રીજો જાંગો તે આવી રીતે. જેમ પુજ્જલ સંગી જીવોને દુઃખી જોડને વિચારે જે એની જવસ્થિતિ પરિપાકવિના મારી કરુણાથી શું થાય? તથા એ પુજ્જલાદિક જમ વસ્તુને વીજાના કરેલા ઝપસર્ગાદિકનાં દુઃખ દેખીને હું રાજી થયો, પરંતુ મારું સ્વરૂપ નિશ્ચેથી એકાનંદોપેતજ છે માટે એ જમ રોકી શકે નહીં તે ડાસીનતા, એ ત્રણે લક્ષણ કહ્યાં તે એક પરમેશ્વરરૂપ ઠામ કે ૦ સ્થાનકમાં શી રીતે સિદ્ધ થાય? કેમકે એનાં લક્ષણ જિજ્ઞાસુ છે તેથી એક સ્થાનકમાં કેમ પામિયે? તેનો આગલી ગાથામાં જવાવ આપે છે ॥ ૩ ॥

अज्ञयदानतेमलक्षयकरुणा ॥ तीक्ष्णतागु-
णज्ञावेरे ॥ प्रेरणविणुकृतऊदाशीनता ॥ इम-
विरोधमतिनावेरे ॥ शी० ॥ ४ ॥

अर्थ-हवे ते त्रिजंगीनुं शीतल परमेश्वरमां अविरोधिपणे अ-
वतरण करी देखामे ठे. कोइने ज्ञय न ऊपजाववुं एवुं अज्ञयदान
सर्व जीवने परमेश्वर आपेठे तेनेज करुणा कहियें. ते रागद्वेषरूप
मलना क्षयशी ठे अथवा मलक्षयनुं अर्थ अलक्षय करिये तो एज
करुणा नथी. हवे इहां सुमति पूढे ठे के, तीक्ष्णता तथा करुणाने
तो परस्पर विरोधि जाव ठे माटे तीक्ष्णता केम संज्ञवे तेने कहे
ठे जे, ए परमेश्वरमां पोताना गुणनो स्वज्ञाव एवोज ठे जे कर्म्मों
उपर अति तीक्ष्णता ऊपजे ए रीते मति के० बुद्धि विरोध
आवती नथी अथवा मति ते हे सुमति ! एम विरोधिपणुं नथी
आवतुं ए बीजो ज्ञांगो. हवे त्रीजा ज्ञांगानुं स्वरूप बतावे ठे.
प्रेरण कल्याविना उदासीनता ठे एटले जिहां इष्टयोगे अनिष्ट-
संयोगे उदासीनता थाय ते दुःखनी प्रेरणाथी अइ केवाय, पण
परमेश्वरनेविषे जे उदासीनता ठे ते प्रेरणाविना ठे. केमके आत्म
धर्मथी बीतराग परिणति परिणमि परमात्म वृत्तिये स्वज्ञाव
प्राप्ति अइ तेनो शो हर्ष तेथी प्रेरणाविना ऊदाशीनता ए
माटे मति के० हे सुमति ! शीतल परमेश्वरमां पूर्वोक्तविधे त्रिजं
गीनी परस्पर विरोधता आवति नथी ॥ ४ ॥

शक्तिव्यक्तित्रिभुवनप्रभुता ॥ निग्रंथतासं-
योगेरे ॥ योगी जोगीवक्तामौनी ॥ अनुप-
योगिऊपयोगेरे ॥ शी० ॥ ५ ॥

અર્થ-વલી વે જાંગાને પ્રયોગે ત્રીજો જાંગો આય એવી પાંચ
 ત્રિજંગી કહે છે. ૧ શક્તિ, ૨ વ્યક્તિ, વલી એ વેને સંયોગે ત્રીજું
 ન શક્તિ ન વ્યક્તિ, વલી ૧ ત્રિજીવન પ્રજીવતા, ૨ નિગ્રંથતા એ વેને
 સંયોગે ત્રીજું ન ત્રિજીવન પ્રજીવતા ન નિગ્રંથતા એટલે સ્વગુણ પર્યા-
 યને ગ્રહવે સામર્થ્યપણું તે શક્તિ તેજ શક્તિથી સ્વસ્વજ્ઞાવનું
 પ્રત્યક્ષ કરવું તે વ્યક્તિ અને સ્વગુણ ગ્રહણ કરતાં શક્તિ ફોરવ-
 વાનું સ્વકાર્ય એ તો આત્માના ગુણ હતા તેજ આત્મામાં પ્રગટ્યા
 માટે ન શક્તિ અને આત્મા પોતાના સ્વજ્ઞાવમાં રમ્યો તેમાં શું
 પ્રત્યક્ષ કરવું તે ન વ્યક્તિ એ પેહેલી ત્રિજંગી. વલી ત્રણ જગતના
 પૂજ્ય માટે ત્રિજીવન પ્રજીવતા વાહ્યાન્ન્યંતર ગ્રંથીયે રહિત માટે નિ-
 ગ્રંથતા સ્વેચ્છાએ ત્રિજગત પૂજ્યના અવાંતકપણા માટે ન ત્રિજી-
 વન પ્રજીવતા. પાશે ઝંઘો મુહૂર્તિ ન રાખે નિગ્રંથી થઈને ફરે
 નહીં માટે ન નિગ્રંથતા એ ત્રીજી ત્રિજંગી કહી. ૧ યોગી, ૨ જોગી,
 ૩ નયોગી ન જોગી. મન વચન કાયાનું યોગી છે પોતાના ગુણને
 જોગવવા માટે જોગી છે. સિદ્ધાવસ્થા ચિતવતાં ન યોગી છે. યોગ
 રહિત છે. નિજગુણને જોગવતો છે; પરંતુ સ્વજ્ઞાવે સિદ્ધ ગુણનો
 અંતર્જાવીપણામાટે ન જોગી એ ત્રીજી ત્રિજંગી કહિ. ૧ વક્તા છે
 ૨ માંની છે ૩ ન વક્તા ન માંની. છાદશાંગીનો વક્તા આશ્રવસં-
 વંધી વચનનું કથન ન કરે માટે માંની અનંતા તીર્થકરે છાદ-
 શાંગી જાપી તેથી કાંઈપણ હિનાધિક ન કહ્યું તેથી પ્રવર્તન
 સમયે તે છાદશાંગી વચન વર્ગણાયે જાપી માટે ન માંની. એ ચોથી
 ત્રિજંગી થઈ. હવે અનુપયોગ ઉપયોગને સંયોગે પાંચમી ત્રિજંગી
 વતાવે છે. ૧ અનુપયોગી. ૨ ઉપયોગી. ૩ ન અનુપયોગી ન ઉપ-

योगी. उपयोग प्रयुंज्याविना अनंता पदार्थ केवल ज्ञानथी प्रत्य-
क्ष ठे माटे अनुपयोगी, केवलज्ञानोपयोगी केवलदर्शनोपयोगी-
पणा माटे उपयोगी सिद्धावस्थामां केवलज्ञान केवलदर्शन ए वे
उपयोगोनो संज्ञव ते माटे न अनुपयोगी, पण उपयोग प्रयुंज-
वानुं कारण कोइ वारे परतु नथी ते माटे न उपयोगी एम पण
कहुं जाय ए पांचमी त्रिजंगी कही ॥ ५ ॥

इत्यादिकबहुजंगत्रिजंगी ॥ चमत्कारचि-
त्तदेतीरे ॥ अचरिजकारीचित्रविचित्रा ॥
आनंदधनपदलेतीरे ॥ शी० ॥ ६ ॥

अर्थ-इत्यादि पूर्वे कही ते आदे देइने बहुविक संयोगी त्रि-
जंगीउना जंगा ठे. जेम १ कामक्रमे, २ क्रोधक्रमे, ३ न काम-
क्रमे न क्रोधक्रमे. स्वस्वरूप ग्रहवानो काम के० अजिद्वेष ते क्रम
के० व्यापि रह्यो ठे मोहादिक शत्रु हणता क्रोध व्यापि रह्यो
ठे जिवारे संज्वलननो लोभ खपावी वारमें गुणठाणे चढ्यो
तेवारें न कामी न क्रोधी. इहां काम क्रोधादिक सहुनो त्यागी ठे
ए त्रिजंगी अइ. तेमज १ सकामी, २ निष्कामि, ३ न सकामि न
निष्कामी. काम करमने त्यागे नसकामी अने तारा अनंता
गुणोमांथी ते एक गुणहीन ग्रहण न कख्यो, माटे तुं न निष्का-
मि इत्यादिक अनेक त्रिजंगीउं ठे. असंज्ञवपणाने प्राप्त करति
थकी चित्तने चमत्कार उपजावनारी ठे केमके चित्र के० नाना-
प्रकारना विचित्रा के० अनेक जंगतरंगनी त्रिजंगी ते असंज्ञव
संज्ञवरूप माटे अचरिजकारी ठे. जेम करुणा तिहांज तीक्ष्णता

વલી તિહાંજ ઉદાસીનતા એ કેમ સંજવે? માટે આશ્ચર્યકારી કહી.
 એ ત્રિજંગીઝનો ફલ પ્રાપ્તિ તે જ્ઞાનાનંદનું જરાવરૂપ જે મોક્ષપદ
 તેને લેતી કે. ગ્રહણ કરતી છે એટલે ત્રિજંગીઝના જંગતરંગ તે
 કેવલ જ્ઞાન કેવલ દર્શનાત્મક છે અથવા એકેક જંગ તે આનં-
 દઘન પદથી વ્યાપિને રહ્યું છે, માટે આનંદઘન પદ લેતી થકી
 કહી ॥ ૬ ॥ ઇતિ શીતલ જિનસ્તવનં સંપૂર્ણ ॥

॥ અથ શ્રીશ્રેયાંસ જિનસ્તવન પ્રારંભઃ ॥

॥ રાગ ગોમી ॥ અહોમતવાલે સાજના એ દેશી ॥

શ્રીશ્રેયાંસજિનઅંતરજામી ॥ આતમરામી-

નામીરે ॥ અધ્યાતમમતપૂરણપામી ॥ સ-

હજમુગતિગતિગામીરે ॥ શ્રીશ્રેષ્ઠ ॥ ૧ ॥

અર્થ-શ્રીશ્રેયાંસ જિનને સાક્ષીજૂત કરીને કહે છે હે સુમતિ !
 કેવલ જ્ઞાન દર્શન સંવંધી લક્ષ્મીસહિત શ્રેયાંસ પરમશ્વર તે આ-
 પણા અંતર કે. ગુહ્યની સર્વ વાતના જામી કે. જાણનાર છે. એ
 સર્વનો અંતરજામી માટેજ એનો આત્મારામ એવું નામ છે. જેણે
 સ્વરૂપસંવંધી મતિ કે. બુદ્ધિ તે પૂરણ કે. અલંકૃતિ જે પરમે-
 શ્વરે પામિ તે માટે અધ્યાત્મમતિને પૂરણ પામી તેથી સહજ નિ-
 પ્રયાસે મુક્તિ ગતિના ગામી કે. જવાવાલા છે ॥ ૧ ॥

સયલસંસારીંદ્રિયરામી ॥ મુનીગુણઆ-

તમરામીરે ॥ મુખ્યપણેજેઆતમરામી ॥

તેકેવલનિઃકામીરે ॥ શ્રીશ્રેષ્ઠ ॥ ૨ ॥

અર્થ-સર્વ સંસારી જીવ માત્ર તે તો ઇંદ્રિયોનાં સુખ જે શબ્દ રૂપ રસ ગંધ સ્પર્શ તેમાં તદાકારીપણે પ્રવૃત્તિ રહ્યા છે માટે ઇંદ્રીય આરામી છે. અને એજ સંસારમાં સિદ્ધાંતોક્તિયે જે મુની-રાજ છે તે આત્મગુણ જ્ઞાનાદિકમાં રમિ રહ્યા છે સ્વરૂપને ઝજી રહ્યા છે તો મુખ્યપણે તે નિશ્ચેનય જે ગુણગુણીને અજ્ઞેદે આત્મ-સ્વરૂપમાં તદાકાર તદ્રૂપપણે પ્રવૃત્તિ રહ્યા એવા જે મુનીરાજ તેને તો નિઃકેવલ એક આત્મસ્વરૂપવિના અન્ય અજિલાપ માત્ર નથી રહ્યું એવા નિષ્કાંમી છે ॥ ૨ ॥

નિજસ્વરૂપજેકિરિયાસાધે ॥ તેહઅધ્યાત-
મલહિયેરે ॥ જેકિરિયાકરિચગતિસાધે ॥
તેનઅધ્યાતમકહિયેરે ॥ શ્રીશ્રે૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ-હે સુમતિ ! જે પ્રાણી પોતાના આત્મસ્વરૂપે રમતાં પ્રતિ-ક્રમણાદિક પાપ નિવર્તન ક્રિયા માત્રને સાધે તે પ્રાણી અધ્યાત્મ શબ્દે આત્માને અધિ અંતર્વર્તી રહ્યું એવો સ્વસ્વરૂપ અવિદ્વેદકારૂપ આત્મસ્વરૂપ તે લહિયે કેળામિયે એટલે તેને તો અધ્યાત્મ કહિયે પણ જે પ્રાણી નિજસ્વરૂપાજ્ઞાવે ક્રિયા કરી ચાર ગતિને સિદ્ધ કરે એટલે શુદ્ધ કરણીયે દેવતા તથા મનુષ્યની ગતિને સિદ્ધ કરે અથવા અશુદ્ધ ક્રિયા જે પ્રાણાતિપાતાદિક તે ક્રિયા કરીને નરક તીર્થચાદિક ગતિને સિદ્ધ કરે એટલે સાધુપણમાં દેવતા મનુષ્યની ગતિ સિદ્ધ કરે અને તેજ સાધુ ઠતે વંચકપણની કરણી કરે અથવા પ્રાણાતિપાતાદિકે નરક તીર્થચની ગતિ સિદ્ધ કરે તો તે ક્રિયાને અધ્યાત્મ સ્વરૂપાનુજાયી ન કહિયે ॥ ૩ ॥

નામઅધ્યાતમઠવણઅધ્યાતમ ॥ ડ્રવ્યઅ-
ધ્યાતમઠંડોરે ॥ જાવઅધ્યાતમનિજગુણ-
સાધે ॥ તોતેહસુરઢમંડોરે ॥ શ્રીશ્રે૦ ॥૪॥

અર્થ-હવે અધ્યાત્મ ક્રિયાના ચાર પ્રકાર છે તે કહે છે. એક તો જે અધ્યાત્મ શબ્દનો માત્ર અર્થ પણ ન જાણે અને જે પૂછે તેને કહે જે અમે અધ્યાત્મી થાયે તેનામ અધ્યાત્મ. તથા ત્રીજું અધ્યાત્મ શબ્દનું અક્ષર વિન્યાસીપણું તે સ્થાપના અધ્યાત્મ. ત્રીજું રેચક પૂરક કુંજકાદિકે કરી વાહ્ય વૃત્તિયે એવું ધ્યાન વતાવે જે થકી લોક એમ જાણે જેણે અંતર વૃત્તિયે આત્માનું સ્વરૂપ પ્રત્યક્ષ કહ્યું દેખાય છે પણ પોતે કોરાના કોરા એ ડ્રવ્ય અધ્યાત્મ. એ ત્રણે અધ્યાત્મ ઠામવા યોગ્ય છે તે ઠામો. અને જે નિજ-સ્વરૂપ સહિત ક્રિયાનું પ્રવૃત્તિવું એવો જે જાવ અધ્યાત્મ તે આત્માના ગુણ જ્ઞાન દર્શનાદિક સાધે જાવ અધ્યાત્મિપણું સિદ્ધ કરે માટે અહો જવ્યો! જો તમને નિજગુણની સિદ્ધતા કરવી છે તો જાવ અધ્યાત્મથીજ રઢમંડો કે૦ રટના કરો ॥ ૪ ॥

શબ્દઅધ્યાત્મઅરથસુણીને ॥ નિરવિક-
લ્પઆદરજોરે ॥ શબ્દઅધ્યાત્મજના-
જાણી ॥ હાનગ્રહણમતિધરજોરે ॥ શ્રીશ્રે૦ ॥૫॥

અર્થ-હે જવ્યો! આત્માને અંતર્વર્તિ આત્મરૂપમાં તદાકારી-પણે રમવું એવું અધ્યાત્મશબ્દનો અર્થ છે. તે ગુરુમુખથી સાંજલોને નિશ્ચેનય આત્માનેવિષે સ્વરૂપનું નિરવિકલ્પિપણું અજ્ઞેદિપણું છે

તે આદરજો અવધારજો. તથા અધ્યાત્મ શબ્દમાં વલી વે જેદ
 હે એટલે એકમાં સ્વરૂપ અધ્યાત્મિપણું હે અને વીજામાં સ્વરૂપ
 અધ્યાત્મિપણું નથી માટે જજના હે એટલે જે નિઃકેવલનામ અર્થ
 વિના એકલો અધ્યાત્મશબ્દ તેમાં સ્વરૂપ અધ્યાત્મિપણું નથી
 તેથી શબ્દ અધ્યાત્મમાં સ્વરૂપની અસિદ્ધતા માટે હાન કે
 ઠાંકવાની મતિ કે બુદ્ધિ ધારજો અને અર્થ અધ્યાત્મમાં સ્વરૂ-
 પની સિદ્ધતા માટે ગ્રહણ કરવાની બુદ્ધિ ધારજો ॥ ૫ ॥

અધ્યાત્મજેવસ્તુવિચારી ॥ વીજાજાણલ-
 વાસીરે ॥ વસ્તુગતેજેવસ્તુપ્રકાશે ॥ આનં-
 દઘનમતવાસીરે ॥ શ્રીશ્રેષ્ઠ ॥ ૬ ॥

અર્થ-માટે વસ્તુશબ્દે આત્મતત્ત્વને તદૈકપણે વિચારવાવાલા
 લલ્લલક્ષણના અજિન્ન વિચારી તે તો અધ્યાત્મને ગ્રહણ કરે હે
 અને જે વસ્તુ વિચારી અધ્યાત્મથી જિન્ન હઠગ્રાહીપણે શૂન્ય
 ક્ષદય ઠતાં અધ્યાત્મ મત મમત્વી એક નિશ્ચેનયવાદી તે તો લ-
 વારુ હે અને જે મુનીરાજ જે વસ્તુ નામ સિદ્ધાંતોનેવિષે ગત કે
 પ્રાપ્ત થયો જે તત્ત્વશબ્દે અધ્યાત્મતત્ત્વ તેને પ્રકાશે કે પ્રગટ
 કરે એટલે જે રીતે સિદ્ધાંતોમાં અધ્યાત્મતત્ત્વ જાણ્યું હે તેમ
 પ્રકાશે એવા કોણ હોય જે આનંદ શબ્દે અનંત કેવલ જ્ઞાની
 તેજનો જે સમ્પન્નયાશ્રિતમત તેને જિનમત કહિયે તેજ મતને
 પ્રકાશે ॥ ૬ ॥ ઇતિ શ્રીશ્રેયાંસ જિનસ્તવન સંપૂર્ણ ॥

॥ अथ वासुपूज्य जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग गोरी तथा परजीउं ॥ तूं गीया गिरिसिखर सोहे ए देशी ॥

वासुपूज्यजिनत्रिभुवनस्वामी ॥ घननामी-

परनामीरे ॥ निराकारसाकारसचेतन ॥

करमकरमफलकामीरे ॥ वासु० ॥ १ ॥

अर्थ-अहो नव्यो ! वासुपूज्य जिन ते त्रण भुवनना पूज्यप-
णा माटे स्वामि ठे वली घननामी के० घणां ठे नाम जेनां एटले
जे परमात्मानां नाम ते परिणामेज परिणमि रह्यां ठे. हवे एक
बहिरात्मा बीजा अंतर आत्मा ए रीतें संसारी जीवोना वे जेद
ठे तेमां अंतरात्मानुं एक निराकार ते सामानोपयोग बीजो सा-
कार ते विशेषोपयोग एवा उपयोग लक्षणे स के० सहित ते चेतन
कहियें ते करम करम फलकामी के० सामान्य विशेष शुचाशुचो-
पयोगे प्रवृत्ततो चेतन कर्म जे ज्ञानावरणादिक तेनुं कामी के०
अजिदापी तेमां सुचोपयोगे प्रवृत्ततो चेतन शुच पुण्य प्रकृतिनो
कामी के० अजिदापी असुचोपयोगे प्रवृत्ततो चेतन अशुच
पाप प्रकृतिनो कामी एम शुचाशुचोपयोगे कीधा जे शुचाशुच
कर्म तेना शुचाशुच फलनो कामी के० अजिदापी ते चे-
तन जाणवो ॥ १ ॥

निराकारअजेदसंग्राहक ॥ जेदग्राहकसा-
कारोरे ॥ दर्शनज्ञानउजेदचतेना ॥ वस्तु-
ग्रहणव्यापारोरे ॥ वासु० ॥ २ ॥

अर्थ-हवे निराकारनो लक्षण उलखावे ठे जे जेदरहितनो संग्रहीक ते निराकार दर्शनोपयोगीपणुं अने जे जेद के० जिन जिन स्वरूपनुं ग्राहक ते साकार ज्ञानोपयोगीपणुं ए निराकार साकार वे उपयोगने जेदें चेतना पण वे जेदें अइ. ए रीतें सामान्य विशेष वे उपयोगें जमथी आत्मतत्त्वने स्वरूपें ग्रहवुं जिन के०-जूदो करी लेवुं ते ठे व्यापार के० प्रवृत्तन जेनुं ए चेतनावंत अंतरात्मानुं लक्षण कहुं ॥ २ ॥

कर्तापरिणामिपरिणामो ॥ कर्मजेलीवेक-
रियेंरे ॥ एकअनेकरूपनयवादे ॥ नियतें-
नरअनुसरियेंरे ॥ वासु० ॥ ३ ॥

अर्थ-कर्मनुं कर्तापणुं ते परिणामि के० व्यापीने परिणामो के० परिणामे ठे एटले कर्मनुं कर्तापणुं ते परिणामें व्यापि रहुं ठे पण जीवमां नथी. इहां कोइ पूछे जे जीवमां कर्तापणुं केम नथी तेने उत्तर जे करियें के० जे परिणामें प्रवृत्तियें ते कर्म जीवें करियें जेम मिथ्यात्व परिणामे परिणमतो जीव मिथ्यात्व कर्म प्रकृतिने करिये पण अविरत प्रतें न करिये तेथी कर्तापणुं परिणाममां ठे पण जीवमां कर्तापणुं नथी जे करियें ते कर्म तेथी करवा मात्र कर्म तो एकज ठे परंतु नयवादे के० नय वचन मार्गें तेनां अनेक रूप ठे एटले वस्तुतत्त्वे एक नय वचन मार्गें ज्ञानावर्णादि कर्म आठ ठे ते हे नर के० जव्य मनुष्यो नियते के० निश्चें संघातें अनुसरियें के० अवधारण करियें एटले कर्तापणाना परिणामे जे जीवें करिये तेवा कर्म नयवादे आठ आय ते निश्चेथी अवधारिये ॥ ३ ॥

दुःखसुखरूपकरमफलजाणो ॥ निश्चयएकआ-
नंदोरे ॥ चेतनतापरिणामनचुके ॥ चेतनकहे-
जिनचंदोरे ॥ वासु० ॥ ४ ॥

अर्थ-तो हे ज्यो ! दुःख स्वरूप अने सुखस्वरूप ए वे कर्म-
नां फल जाणो ते व्यवहार नयनी अपेक्षाये अने निश्चैनय वि-
चारीनं अनादि मित्र अपेक्षाये जोड्ये तो त्रणे कादें निजस्व-
ज्ञानोज कर्ता ठे निश्चैथी एक अद्वितीय आनंदमयी ठे अने
चेतनानेविषे चेतनता धर्म ते चेतनापणुं ठे ते चेतनतानो परि-
णाम के० परिणामनने न चूके, एटले चेतना चेतनतारूप धर्म
मूके नही ते चेतना जाणवी केमके चेतनता ते चेतननो धर्म ठे
ते धर्मथी धर्मिनी उलखाण थाय ॥ दोहा ॥ धर्मि अपने धर्मकुं ॥
न तजे तिनूकाद ॥ आत्मज्ञान गुण ना तजे ॥ जरुकिरियाकीचाद
॥ १ ॥ माटे धर्मने अज्ञाये धर्मिनो अज्ञाव जेम जडावधारण
धर्मने अज्ञाये घट धर्मिनो अज्ञाव तेशी चेतनता धर्मवंतने श्री
जिनचंदे चेतन कायो ॥ ४ ॥

परिणामिचेतनपरिणामो ॥ ज्ञानकरमफ-
लजावीरे ॥ ज्ञानकरमफलचेतनकहिये ॥
लेजोतेहमनावीरे ॥ वासु० ॥ ५ ॥

अर्थ-एटले चेतनता धर्म परिणामि के० व्यापी राखो एवां
जे चेतन जीव तेनो परिणामो के० परिणामन शुं ठे एटले धर्म
शुं ठे ते कहे ठे, जे ज्ञानशक्ते निजभ्यरूप ज्ञान एटले हुं चेतन हुं
अने जे पुण्ड्रादिकंगं रमि राखो ठे ते जरु ठे हुं अविनामी ए

જન્મ તે નિવાસી હું ચેતના ધર્મિં એ સમુણ પરુણ વિધ્વંસણ ધર્મિં
તો એ આત્માનું કરમ કે^૦ કરવું તેનું ફલ શુદ્ધાત્મ સ્વરૂપ પ્રાપ્તિ
રૂપ તેનું જાવિ કે ચિંતક વિચાર કરનારો તેથી જ્ઞાન કે^૦ આ-
ત્મજ્ઞાનનું કરમ કે^૦ કરવું પ્રયુજવું તેનું ફલ તે સ્વરૂપ પ્રાપ્તિરૂપ
તેને ચેતનતાવંત ચેતન કહિયે એટલે લક્ષણસહિત ચેતન કહિયે
કેમકે સિદ્ધાંતોમાં સ્વરૂપપ્રાપ્તિ થઈ તેને લક્ષણસહિત ચેતન
કહ્યું છે અને વીજા તો કથનમાત્ર ચેતન જાણવા માટે અહો-
ન્નવ્યો, તેહ કે^૦ તે શુદ્ધાત્મરૂપને મનાવી લેજો અહોરાત્ર તેહ-
થીજ હેત રાખજો સ્વરૂપમાંજ પ્રવર્તજો એટલે સ્વરૂપ ચિંતવન
વિના અન્યચિંતવન કોઈ માત્ર ફરશો માં અસિદ્ધ છે માટે ॥ ૫ ॥

આત્મજ્ઞાનીશ્રમણકહાવે ॥ વીજાતોદ્ભવ-

લિંગીરે ॥ વસ્તુગતેજેવસ્તુપ્રકાસે ॥ આનંદ-

ઘનમતિસંગીરે ॥ વાસુ ॥ ૬ ॥

અર્થ-માટે જે અંતર આત્માવંત તે સાધુને કહિયે કેમકે તે
શુદ્ધ આત્મસ્વરૂપના જ્ઞાતા છે તો જેને આત્મસ્વરૂપ પ્રત્યક્ષ થઈ
રહ્યું છે તેથીજ તે શ્રમણ કે^૦ સાધુ કેવાય છે નાણેણ્યમુણી હોઈ
ઇતિ વચનાત્ અને વીજા જે સ્વરૂપજ્ઞાનથી રહિત છે તે તો માત્ર
ઉંઘામુહપતિના ધારક ઇવ્ય લિંગી છે પણ જાવ લિંગીપણું તો
સ્વરૂપજ્ઞાનમાં વ્યાપિ રહ્યું છે અને ઉંઘા મુહપતિમાં ઇવ્ય લિંગી
પણું વ્યાપિ રહ્યું છે માટે જે વસ્તુગત શબ્દે આત્મવસ્તુ જેવો છે
તે રીતેજ આત્મ વસ્તુતત્વને પ્રકાશે પ્રગટ કરે એટલે આત્માથી
વાહિર સ્વરૂપજ્ઞાન નથી પણ આત્મામાંહેજ આત્મસ્વરૂપ જ્ઞાન

कहे ते आनंदधनमतिसंगी के० चित्त आनंदनुं समुह तेनी मति
जे सुमति तेना मंगी एटले महचारी होय ॥ ६ ॥ इति श्रीवा-
सुपूज्य जिनस्तवन समाप्तः ॥

॥ अथ श्रीविमल जिनस्तवन प्रारब्धते ॥

॥ गग मल्हारा ॥ इरुआंवा आंवलीरे ॥ इरुदाम्मिआख ए देगी ॥

उखदोहगडुरेंटद्वारे ॥ सुंखसंपदसुंजेट ॥ धीं-
गधणीमाथेकियारे ॥ कुणगंजेनरखेट ॥ विमल-
जिन ॥ दीठालोयणआज ॥ मारासिद्धावंठित
काज ॥ विमलजिन ॥ दीठा० ॥ १ ॥

अर्थ-हे सुमति ! विमल परमेश्वरना देखवाथी चार गतिसं-
बंधी दुःख अने अनादिकालना अज्ञान संबंधी दौर्भाग्य ते दूर
दृष्ट्या वेगला थया अने नेत्रोना जावाथी हर्ष निर्जरगात्रे जे
आत्माने ज्ञान थयुं तउप सुख उपनुं ते सुखथी प्रगटी जे न-
मदमखम विचक्षणची एक तमारी स्वरूपानुं जायी अनुत्तम
संबंधीनी प्रीत तेथी निजस्वरूप संपदा जे स्वस्वरूप तेथी
जेट के० मित्राप थयुं तो हे सुमति ! जे परमेश्वरना देखवाथी
दुःख दौर्भाग्य दूर गया अने सुख संपदाथी मित्राप थयुं एट-
लां फार्य तो मात्र एक देखवाथीज थयां तो एवा धींग के० न-
मनेशनने माथे धणी कया उतां एटले बलवान थलीना सेवक-
ते जेट नर के० जेटाना करनार जे जेटो गायने माग्यावाला
एटले राज विरम जांड गले नही पण तेना ज्ञानमांज प्रवृत्ति
गया छे एवा नर शब्दे पुन्यपत्र धर्मवंत जे मोटादिक ज्ञान

तेमांथ्री मुऊने कोण गंजी शके एटले कोइ गंजवाने समर्थ नथ्री
 एवा विमल परमेश्वरने मे मारां नेत्रोथ्री आज दीठा एटले दर्शन
 कछुं माटे आजनो दिवस वेला घमी धन्य ठे ते विमल जिनना
 देखवारूप कारणथ्री मारां मनोवांन्त्रित कार्य सिद्ध थया ॥ १ ॥

चरणकमलकमलावसेरे ॥ निरमलथिर-
 पददेख ॥ समलअथिरपदपरिहरीरे ॥
 पंकजपामरपेख ॥ वि० ॥ दी० ॥ २ ॥

अर्थ—ए गाथानो अर्थ अन्वय करि लखिये ठैये हे सुमति,
 कमला जे लक्ष्मी तेणे पोताने वसवानुं पद के० स्थानक जे क-
 मल ते कादवमां उपजवाथ्री समल के मलसहित जाण्युं फरि
 एक बे दिवसमां फूलीने पांखरी पांखरी खरिजाय तेवारें ते
 स्थानक मूकीने फरि बीजा कमलनुं स्थानक ग्रहण करवुं पमे
 तेथ्री कमलरूप स्थानकने फरि अथिरपणे पण जाण्युं ते अथिर
 जाणीने लक्ष्मीजीये पोताने वसवानुं कमल तेने पामर पेख के०
 रांक समान गणीने परिहरि के० ते कमल मूकीने निरमल के०
 कर्मरूप मेदरहित एवो विमलनाथ परमेश्वरना चरणकमल
 के० पगरूप कमल तत्प थिरपद देख के० स्थिर स्थानक देखी-
 ने तेमां वास कछुं एटले त्रिजग लक्ष्मी ते परमेश्वरना चरणक-
 मलोमां वसे ठे मुग्ध प्राणी लक्ष्मीनुं वास अन्यस्थानकोमां
 धारि रह्या ठे ते जूठा ठे माटे विमलजिनना चरणकमलोने सेवो
 जेथ्री समस्त लक्ष्मी संपजे केमके निर्वाण पदादिक संपदानो
 वासो एना चरणमां ठे ॥ २ ॥

मुकुमनतुऊपदपंकजेरें ॥ लीणोगुणमकरंद ॥ रंकगणे
मंदिरधरारे ॥ ॥ इंदचंदनागिंद ॥ वि० ॥ दी० ॥ ३ ॥

अर्थ-हे परमेश्वर ! मकरंदनीपरें एटले कमलना पान उपर
जंम ज़मरा कमलमां तदाकार आय तेम मारो मनरूप ज़मर ते
अनंता ज्ञानादिक गुण ठे जेमां एवा तमारा पदपंकजमां लीणो
के० तदाकार अइ गयुं ठे वसीजूत अइ गयुं ठे ते हों करीने
एवो उन्मत्त थयो ठे के मंदिर के० मेरुपर्वतनी पृथ्वी सुवर्ण-
मड अथवा नंदनवनादिकनी धरा के० पृथ्वी तेने रंक समान
गणे ठे दरिझीनी गणतिमां गणे ठे एटले तमारा चरणकमलनी
जक्ति आगल ए जी वस्तु ठे. एमज मारो मन जाणे ठे. तेमज
देवताना पति छेने चंडमाने तथा नागिंड ते नागकुमारवामी
इंड इत्यादिक सर्वने रांकतुइय गणे ठे. एवुं मां मन मोहुं
अइ गयुं ठे ॥ ३ ॥

साहिवसमरथतुंधणीरे ॥ पाम्योपरमउदार ॥ मनविस-
रामीवालहोरे ॥ आतमचोआधार ॥ वि० ॥ दी० ॥ ४ ॥

अर्थ-अतो समर्थ नाहव हे परमेश्वर ! ताग जेवां धणी हुं
पाम्यो तो लवे मारा आठे कर्मरूप शत्रु ते परिवारगतिन मुजने
गंजी गकते नली तेमज तुं नुष्टमान आय तो पोतानुंज पद
आपे मांटे परम उदार एवो धणी तुं जो ते हुं पाम्यो. परि तुं मने
माणे धरतांज मुजने धिगता आसिगड मांटे मनना विश्रामि
एवो तुं धणी हुं पाम्यो वझी मिथ्यात्वमने मखिन एवो मारा
आगम तेने गरुडप्रामिनुं आधार आश्रय ते तुं जो केमके

जेवारे हुं मारा आत्मानुं रूप पामिस ते तारेज आसरे पामिस
माटे मारा आत्मानो तुं आधार ठो ॥ ४ ॥

दर्शणदीठेजिनतणोरे ॥ संशयनरहेवेध ॥

दिनकरकरजरपसरंतारे ॥ अंधकारप्रति-
षेध ॥ वि० ॥ दी० ॥ ५ ॥

अर्थ—तेथी हे सुमति ! एवा विमल परमेश्वरने में लोचने करी
आज दीठा. ते परमेश्वरनो एवो प्रज्ञाव ठे जे एनुं दर्शन देखवा-
थी जे फल आय ते सांजल. एनो ज्ञाव शुद्धताये दर्शन अतांज
जेनी मति एकाग्रे एना दर्शनमां ठेरी तेने स्वस्वरूपनी मनने
विषे संशय जे प्रांति ते न रहे तेमज ए प्रचुनो ने मारो स्वरूप
एक माटे तेमां विरोध नथी एवुं मननुं निरदोषपणुं अइ जाय
माटे वेध न रहे तेनो दृष्टांत कहे ठे जे दिनकर के० सूर्य तेना
कर के० किरणनो जर के० समूह ते जगतमां पसारो करता
ठतां अंधकारनुं प्रतिषेध के० निषेध अइ जाय एटले सूर्योदये
अंधकार जाय तेमज तारो दर्शन अतांज संशय तथा वेधमात्र
रहेज नही ॥ ५ ॥

अमीयजरमीमूरतिरचीरे ॥ उपमनघटेकोय ॥

शांतसुधारसजीलतीरे ॥ निरषिततृपति न-
होय ॥ वि० ॥ दी० ॥ ६ ॥

अर्थ—परमेश्वरनी मूर्ति रचनानी अधिक्यतानो वर्णन एक
मुखें केटलो करी शकुं परंतु ओमां घणुं कहि बतावुं. जग-
तमां अमृतसमान प्रसंसा करवा योग्य बीजो कोइ पदार्थ नथी

ते निःकेवल अमृतथी जरीने जेम कोइ रचे तेवीज तारी मूर्ति
 सहजे रचाणी ठे ए मूर्तिने जगतमां प्रत्यक्ष प्रमाणे एटली उपमा-
 ओमांथी कोइ अव्याप्ति अतिव्याप्ति दूषणसहित प्रत्यक्षप्रमाणे
 अथवा उपमान प्रमाणे पण कोइ उपमानुं संज्ञवज नथी इहां
 जे मूर्तिने अमीयजरी कहि तेतो वचन गोचर करवा माटे कही
 पण ए मूर्ति राग द्वेषनी परिणतिना क्षयथकी सहज आत्म-
 स्वभावें प्रगट्यो जे शांतरूप अमृत रस तेमांज जीवी रहि ठे
 जाणिये मूर्ति उपर शांतरस वरसी रह्युं ठे तेथी उपमानो असं-
 जव ठे केमके 'अमृतकी एक बुंदसें अजर होत सब अंग' तो ए
 मूर्ति ते संपूर्ण शांतरस स्वरूपथी जरी जन्ममरणरहित माटे शी
 उपमा संज्ञवे ते माटे निरपी निरपीने मारी चक्षु तथा मारे
 दर्शननी इच्छा तेमज मारा रुदय नेत्रथी स्मरण एमांथी एकने
 पण तृप्ति न होय एटले अनश्चक वृत्ति न थाय ॥ ६ ॥

एकअरजसेवक तणीरे॥अवधारोजिनदेव॥

कृपाकरीमुजदीजीयेरे ॥ आनंदघनपद-

सेव ॥ वि० ॥ दी० ॥ ७ ॥

अर्थ—हवे सुमतिवंत आनंदघन विमल परमेश्वरथी आधीन
 वृत्तिये विनति करे ठे के हे जिनदेव ! अहो सामान्य केवलीउना
 पूजनीक हुं लाजानंद नामा तमारो अनुचर सेवक तेनी एक
 अरज ते अवधारो के० मानो तो मारा उपर संपूर्ण कृपा नजर
 करीने मुजने देवा वांगेतो अन्य जे पांच अनुत्तरवासी प्रमुख
 देवताना सुखनो हुं अजिदारी नथी, पण निजस्वरूपथी उपनो

जे आनंदनो जराव ते पदनी करनारी एवी सेवा दीजीये के०
 आपो अथवा हे जिनदेव ! बीजातो घणानी वीनति अवधारोढो
 परंतु एक अरज मारी पण अवधारो जे मारा उपर कृपा करीने
 आनंदघन पदनी सेवा आपो अथवा हे जिनदेव ! मुज आनंद-
 घन उपर कृपा करीते तमारा पदकमलनी सेवा आपो ॥ ७ ॥
 इति विमल जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीअनंत जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग रामगिरि ॥ करुखानादेशीनी ढाढ प्रसिद्ध ठे ॥

धारतरवारनीसोहेलीदोहेली ॥ चउदमांजिनत-
 णीचरणसेवा ॥ धारपरनाचतादेखबाजीगरा ॥

सेवनाधारपररहेनदेवा ॥ धा० ॥ १ ॥ एआंकणीठे

अर्थ—आनंदघन आ पंचक मालामां जैनदर्शनीउनी जैनद-
 र्शनथी विरुद्ध आचरणा देखीने दुःखी तेमज अनंत परमेश्वर
 सेवित चारित्रनी दुकरता दुसम कालें देखीने महादुःखी ठतो
 सुमतिने कहे ठे के अत्यंत तीक्ष्ण ठे धारा जेनी एवी तरवार
 तेनी धार उपर उघामें पगें चाढवुं ते दोहेलुं ठे परंतु विचारी
 जोतां ते सोहेली ठे पण चउदमा परमेश्वरनी चरण के० चारि-
 त्र तेनुं सेववुं नाम प्रवर्त्तना ते दोहेली ठे एटले तरवारनी धार-
 थ्री ए चारित्रनी धार कठण ठे. केमके बाजीनो करवावालो ते
 चोगठामां चारे दिशायें चार तरवार बांधीने तरवारोनी धारो-
 विचें गुलाटा खातो खातो निकली जाय एवा बाजीगर घणा

નાચતા દીઠાઠે. માટે તરવારની ધારા ઉપર નાચવું સુગમ ઠે. પરંતુ ચારિત્રના પ્રવર્તનની જે આ સેવનારૂપ ધારા તે ઉપરેં તો મહાશક્તિના ધારક એવા દેવતા પણ ન રહિ શકે કેમકે દેવતાના જવમાં વ્રત ઉદયનોજ અસંજવ ઠે. તો ચારિત્ર પ્રવર્તન કિહાંથી હોય તેથી તરવારની ધારા તે સુગમ ઠે અને ચારિત્રના સેવનની ધારા વિષમ જાણવી ॥ ૧ ॥

एककहेसेवियेंविविधकिरियाकरि ॥ फलअने-
कांतलोचननदेखे ॥ फलअनेकांतकिरियाकरि-
बापना ॥ रडवडेचारगतिमांहेंलेखे ॥ धा० ॥ २ ॥

અર્થ—એક કોઈક ગણ જેદી સમુદાયના ધારક કહે જે વિવિધ પ્રકારેં તપસ્યાદિકની કિરિયા કે० આચરણ આચરીને પરમેશ્વરના ચારિત્રની સેવના કરિયે. કેમકે ચારિત્રનું મૂલ ક્રિયા ઠે જેમ હુંઠકાદિક કરે ઠે, તેની પરેં પરંતુ તે પ્રવચન રહસ્યના અજાણ ઠે. કેમકે નથી જેમાં એકાંત ફલ તેને અનેકાંત ફલ કહિયે એટલે અનેક ક્રિયાઈનાં અનેક ફલ ઠે જે જે ક્રિયા જિન્ન જિન્ન તેનું ફલ પણ જિન્ન જિન્ન ઠે, ઉદય પણ જિન્ન જિન્ન, જોગપણ જિન્ન જિન્ન. જેમ શાલિજીઠે સુખ જોગવ્યા તે સંગમાને જવેં ઢાનનું ફલ તે લોચન કે० આંખે નથી જોતા શું તો અનેકાંત ફલ ઠે જેનાં એવી અનેક ક્રિયા કરીને પરમાર્થે શૂન્ય તે વાપના નિર્થક ઠતાં આંધીનાં સેંટની પરે ચારે ગતિમાં રમવને કે० પરિવ્રમણ કરે તે લેખે કે० ન્યાયે રમવને કેમકે અનેકાંતફલે ગતિની સમૃધિ થાય અને ગતિ સમૃધિપણે જવ વ્રમણ ટલે નહીં તેથી આ-

ત્માની શી સિદ્ધી થાય એવી એકાંત ક્રિયાજ કરવી તે તો આશ્રવમાં ગણી છે ॥ ૨ ॥

ગઢનાઝેદબહુનયણનિહાલતાં ॥ તત્ત્વનીવાતક-
રતાંનલાજે ॥ ઝદરઝરણાદિનિજકાજકરતાથ-
કા ॥ મોહનમિયાકલિકાલરાજે ॥ ધા૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ—ફહાં ગઢ શબ્દે સમુદાય વિશેષ અથવા ચરતહ તપા-
લોકાદિ ગઢો તે ગઢોની મતોના ઝેદ ગ્રહણે પ્રતિ ઝેદનું પણ
ગ્રહણ તેથી મતમતાંતરના વહુ કેઁ ઘણા ઝેદ પ્રતિ ઝેદ તે નય-
ણનિહાલતાં કેઁ તાત્વિક દૃષ્ટિયે રૂઢયરૂપ નેત્રે વિચારી જોતાં
તે નિર્લજ્જ આત્મતત્ત્વની વાતો કરતા ઠતાં લાજતા નથી શું? કે-
મકે મમત્વ અને તત્ત્વની વાતને માંહોમાંહે વિસંવાદ છે. જેમ
કોટરમાં અગ્ની ઠતાં વૃદ્ધને નવપદ્મવ થવાનું વિસંવાદ તેમ મમત્વીને
સ્વરૂપ ઝલ્લલાણની વાત કરતો દેખીને તત્ત્વજ્ઞાની તેને નિર્લજ્જ
જાણે. કેમકે ગઢ ઝેદીઝને તો જેટલી ધર્મ કરાણી પ્રમુખનું કરવું
તે પોતાના પેટ ઝરવાને અર્થે તથા આદિ શબ્દે ક્રોધમાન માયા
લોઝ રાગ ઘેષ કલહ ઝલ્લતાદિક કારણે સર્વ કાર્યનું કરવું છે.
તેમાં સત પુરુષ તો લાખમાં એક હશે તેની ના નથી બાકી બીજા
તો સર્વ વેશના કરનારા જાણવા. કેમકે આ કલિકાલ જે હુસ-
મકાલ તેનું અધુધરાજ્ય તે બીજા સંસારીઝથી પણ ગઢ ધારિઝ
ઝપરે વિશેષણપણે પ્રવૃત્તિ રહ્યો છે માટે મોહને નડ્યા કહ્યા તેનું
રહસ્યાર્થ એ છે જે સંસારી જીવોમાં મોહને કોઈ ગલે કોઈ ઢા-
તિયે કોઈ કેમે કોઈ જંઘા પ્રમુખે નડ્યા છે. અને ગઢ ઝેદી તો
માથા સુધી નમી પોચ્યા છે ॥ ૩ ॥

वचननिरपेक्षव्यवहारजूठोकह्यो ॥ वचनसापेक्ष-
व्यवहारसाचो ॥ वचननिरपेक्षव्यवहासंसारफ-
ल ॥ सांज्ञलीआदरीकांशराचो ॥ धा० ॥ ४ ॥

अर्थ—जे मतवादि होय ते अपेक्षासहित वचनी आयज नही
एकांत वादी निरपेक्षी एटले अपेक्षारहित वचनीज आय तो
अपेक्षारहित वचने जो अत्यंत कठण चारित्रमां प्रवृत्तन होय
तोपण ते व्यवहार जूठो के० आज्ञाथी विरुद्ध जाणवो. तो हे
जव्यो ! वांठाये सहित ते सापेक्ष कहिये ते सापेक्ष वचने जेम
निश्चेंसंबंधी वचन व्यवहारनी वांठा राखे तेम ज्ञान क्रिया स-
हित उत्सर्ग अपवाद सापेक्ष वचने जे व्यवहार के० चारित्रनुं
प्रवर्तन ते सिद्धांतानुं जायी व्यवहार ठे. ते चारित्र आज्ञाथी
अविरुध माटे साचो कह्यो, तो गर्ड ठे वांठा जे वचनथी तेने
निरपेक्ष वचन कहिये तेवा एकांत वादिउनुं चारित्र ते संसार
फलनुं देवावाळुं ठे. माटे ते एकांत वादीउंनां वचन स्वरूपा-
जिज्ञापीउने सांज्ञलवा योग्य नथी कदाचित् सांज्ञल्युं तो ते
वचन आदरवा योग्य नथी अने जो आदल्युं तो तेना उपर राचवुं
नही एम निरपेक्षिक वचन जैनमतथी विरुद्धज ठे. ते सांज्ञली
आदरीने कां राचो ठो एटले तेमनाथी राग राखो ठो ते नहिज
राखो ॥ दोहा ॥ चापे निरपेक्षक वचन ॥ क्रिया देखावे कुर ॥
वाकोतपसंयमसरव ॥ कस्यो करायोधूर ॥ १ ॥ माटे जे एकांत
क्रियापक्षी एकांत दयापक्षी एकांत पूजापक्षी एकांत चक्ति-
पक्षी एकांत गुरुपक्षी जेम 'गुरुगुरुजपना ठरसवसुपना' इत्यादि-
कोने वचने जे प्रवर्तसे ते चार गतिमां चटकसे ॥ ४ ॥

देवगुरुधर्मनीशुद्धिकहोकेमरहे ॥ केमरहेशुद्ध-
 ध्यानआणो ॥ शुद्धध्यानविणसर्वकिरियाकरि ॥
 बारपरलीपणोतेहजाणो ॥ धा० ॥ ५ ॥

अर्थ-अहो ज्ञव्यो ! ते एकांत वादिउंना वचनथी शुद्ध देव
 शुद्ध गुरु शुद्ध धर्म ए त्रणनी परीक्षा केम रहि शके ? अर्थात्
 नजरहि शके तो शुद्ध देव गुरु धर्मना उलखाणने अज्ञावें साचा-
 देवगुरु उपर श्रद्धा जे प्रतित ते पण केम रहे केमके साची वस्तुनी
 उलखाणविना साची प्रतित न उपजे ए रीते आणो के० अव-
 धारण करो अने शुद्ध प्रतितविना सर्व क्रियानुं करवुं ते केवुं ठे
 जेन बार के० राख अथवा बार ते खात्रनी पृथ्वी तेना उपर
 ठाण प्रमुखनुं लीपणुं करवुं तेनी पेरे निरर्थक जाणवुं ॥ ५ ॥

पापनहीकोइउत्सूत्रज्ञाषणजिशो ॥ धर्मनहीकोइ
 जगसूत्रसरिखो ॥ सूत्रअनुसारजेज्ञविककिरियाक-
 रे ॥ तेहनोशुद्धचारित्रपरिखो ॥ धा० ॥ ६ ॥

अर्थ-माटे जे निरपेक्ष वचन ते उत्सूत्रज्ञाषीपणुं ठे. तो ते
 उत्सूत्रथी विरुद्ध ज्ञाषण करवुं ते सरखुं जगतमां बीजुं कोइ
 पाप नथी. उत्सूत्रज्ञाषी महापापी कह्यो ठे. ए पाप सर्वोपर ठे.
 तेमज जगतमां सूत्रमां वचन होय ते प्रमाणेज ज्ञाषण करवुं ते
 सरिखो बीजो तप संयमादिकमां पण धर्म कोइ नथी माटे सूत्र
 अनुसार के० सूत्रनी मर्यादाये जे ज्ञव्य जीव तपसंयमादिक
 क्रिया करे ते चारित्रिआनुं शुद्ध चारित्र एटले जेवो जउदमा
 परमेश्वरे चारित्र सेव्यो तेवोज तेनुं पण चारित्र परिखो के०
 परिक्षा करी जाणो ॥ ६ ॥

एहउपदेशनुंसारसंक्षेपथी ॥ जेनराचित्तमेंनित्य-
ध्यावे ॥ तेनरादीव्यबहुकालसुखअनुभववी ॥ नि-
यतआनंदधनराजपावे ॥ धा० ॥ ७ ॥

अर्थ-ए पूर्वोक्त उपदेशनुं सार के० रहस्य जे सूत्रानुं जायी
चारित्रनुं प्रवर्त्तवुं ते संक्षेप थकी कह्युं तेने जे ज्ञव्य प्राणी पो-
ताना चित्तमां निरंतर ध्यावे एटले आजना गत्र धारिउथी
शुद्ध धर्मतत्व पुत्र्या थकां हठग्राहीपणुं शीखावे एवा मतवा-
दीउनुं उपदेश न आदरवुं एवी वांगना धारी सूत्रानुसारे प्रव-
र्त्तक मनुष्य ते दीव्य के० निरुपमि अथवा देवता संवंधी अथवा
दीव्य के० मनोहर मनुष्य संवंधी घणा पट्योपम सागरोपम
कालसुधी सातावेढनीना विपाकोदयने अनुभववी के० जोगवीने
नियत के० निश्चं संदेहरहितपणे आनंदशब्दे परमानंद ते अतिं-
ज्जीय आनंदनुं समूह एटले मोक्षस्थानकनुं राज पामे ॥ ७ ॥
इति अनंत जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीधर्म जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग गोमी । मारंगरसीयानी देजीमां ॥

धरमजिनेसरग।उरंगसुं ॥ जंगमपरसोहोप्रीत ॥
जिनेसर ॥ बीजोमनमंदिरआणुनही ॥ ए अम-
कुलवटरीत ॥ जिनेसर ॥ धर्म० ॥ १ ॥

अर्थ-आनंदधन शुद्ध चेतनावंत उतो जावोहामे हयोंत्कर्षीं
परंतु प्रीतजंगना जये समोकी थको शुद्ध चेतनाने वतलायतो

દીન વચને ધર્મ પરમેશ્વરની સ્તવના કરે છે. ધર્મ પરમેશ્વરને નિ-
જસ્વરૂપ પ્રાપ્તિરૂપ રંગ કે^૦ રાગથી વચન ગોચર સ્તવનાયે સ્તવું
હું પણ દૃષ્ટિ રાગાદિકે નહીં; પણ હે શુદ્ધ ચેતના ! ધર્મ પરમેશ્વરની
સ્તવનારૂપ કાર્ય પ્રારંભ્યો તે અવિચ્છિન્ન ધારાયે પાર પામજો પણ
કોઈ વિઘ્ન પરુસોમાં એ ધર્મજિનેશ્વરવિના બીજા રાગ દ્વેષે પરિ-
ણમ્યા દેવોને મારા મનરૂપ મેહેલમાં લાવું નહીં, અર્થાત્ મારા
મનમાં બીજા રાગાદિ દોષે સહિત દેવોનું ધ્યાન કરું નહીં એટલે
જે શુદ્ધ આત્મિત્વ ધર્મે ધર્મિત જે આત્મા તેવા આત્મા માત્રના
કુલની વટ કે મર્યાદા એજ છે એજ ધર્મ છે એજ લક્ષણ છે જે
વીતરાગવિના બીજાને ન ધ્યાવે ॥ ૧ ॥

ધરમધરમકરતોજગસહુફિરે ॥ ધરમનજાણેહો-
મર્મ ॥ જિ^૦ ॥ ધરમજિનેસરચરણગ્રહ્યાપઠિ ॥ કો-
ઇનવાંધેહોકર્મ ॥ જિ^૦ ॥ ધર્મ^૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ—હે શુદ્ધ ચેતના ! એ અમારું વિષ્ણુધર્મ અમારું શિવધર્મ અમારું
સન્યાસ ધર્મ અમારું બ્રહ્મચર્ય ધર્મ અમારું ગૃહસ્થાશ્રમ ધર્મ અમારું
તાપસધર્મ કુલધર્માદિ ધર્મ ઇત્યાદિક ધર્મ ધર્મ કરતા એ જગત
માત્રના સર્વ પ્રાણી તે નિર્થક ત્રમણ કરી રહ્યા છે. પરંતુ તે સર્વ
પ્રાણી ધર્મ શબ્દનું જે મર્મ કે^૦ રહસ્ય તેને જાણતા નથી એટલે
આત્મસ્વજ્ઞાવરૂપ ધર્મ જોણે કરી વિજ્ઞાવ પરિણતિથી તૂટવું અને
સ્વજ્ઞાવ પરિણતિથી પરિણમવું તદ્રૂપ ધર્મનું રહસ્ય જાણ્યા વિના
ધર્મ ધર્મ પોકારે છે તેવા પ્રાણી ધર્મનું લક્ષણ જાણતા નથી, તો
હે શુદ્ધ ચેતના ! ધર્મ શુદ્ધ પરમેશ્વરના ચરણકમલોમાં ધર્મનું

मर्म समाही रह्युं ठे केमके जे प्राणीये वहिरात्मापणुं सूकी अं-
तर आत्मावंत ठता धर्म परमेश्वरनां चरणकमलमां पोताना
स्वरूप प्रवर्तिये मनने आप्युं तो ते प्राणी आश्रव घारें कोइपण
नवो कर्म बंधमां न पामे ॥ २ ॥

प्रवचनअंजनजोसदगुरुकरे ॥ देखेपरमनिधान ॥

जि० ॥ रुदयनयणनिहालेजगधणी ॥ महिमा-
मेरुसमान ॥ जि० ॥ धर्म० ॥ ३ ॥

अर्थ-ते धर्मनाथनुं स्वरूप शी रीतें उल्लखाय ते कहें ठे. हं
सुमति! शुद्ध उपदेशक गुरु जो कृपा करीने रुदयरूप चक्षुनेत्रिये
सिद्धांतरूप अंजन करे तो तेश्री अनादिकाल मिथ्यात्वरूपी ज-
दयनेत्रनो रोग दूर जाय तिवारें पोताना स्वरूपरूप निधान के०
धन जे अनादिनुं अजाण्युं गयुं तेने प्रत्यक्ष कर पंगे ते रुदय
रूप नेत्रे करीने त्रिजगतना स्वामिने निहाले के० देखे स्वस्व-
चाव पोताना स्वरूपने प्रगट जाए जे प्राणीये पोताना स्वरूपने
उल्लख्यो तेज प्राणी रुदय नेत्रे करी परमेश्वरनुं स्वरूप उल्लखी
गके ते प्राणीनो महिमा के० प्रभुता ते मेरु समान मटोटा ठे
एदले जगतमां मोटाइनी अवधि हती ते कही वनावी पण तेनुं
महिमां तो निरूपम ठे. उपमा कोइ नथी ॥ ३ ॥

दोडतदोडतदोडतदोनीउ ॥ जेनीमननीमिदो ॥

जि० ॥ प्रेमप्रतीतविचारोदृक्डी ॥ मृगमय हो जा
रेजोड ॥ जि० ॥ धर्म० ॥ ४ ॥

अर्थ-ह्ये गृह चेतना आनंदरूप नैव भवे ॥ ४ ॥

રણવિના પરમનિધાન દેશવાનો વીજા મત મમત્વિર્જનો કહેલો જે સિદ્ધાંત તે કારણ નથી શું તિવારેં આનંદઘન શુદ્ધ ચૈતનાને કહે છે કે, હું તો નિજસ્વરૂપ હંલેખવામાટે દોમી દોમીને થાક્યો મતમાત્ર હેરી હેરીને હેચ્યા તે વાહ્ય દૃષ્ટીયે નહીં પણ તેહના સંકલ્પિત વેદાંતન્યાયાદિક સિદ્ધાંતોમાં જેટલી મારા મનની દોર હતિ તિહાંસુધી દોહ્યો પરંતુ સ્વરૂપ પ્રાપ્તિ ન થઈ માટે વિચાર કરિયેં પ્રયંજન કરિયેં તો પ્રેમનામ સ્વરૂપાન્નિલાપ તેની પ્રતિત નિશ્ચેં તે સર્વથી ધર્મ જિનેશ્વરની પ્રીત ટુકમી કેઁ અત્યંત નજીક છે. વેગલી નથી એટલે આત્મામાંહેજ છે. પરંતુ નજીક ઠતાં દૂર કેમ થઈ રહી છે એટલે પામિયેં નહીં તો નજીક કેમ જાણિયેં તે તો ગુરુગમ કેઁ ગુરુયે વતાવ્યો જે માર્ગ તે જોરુ કેઁ સહચારી કરી લેજો એટલે સૂત્રમર્યાદાથી ગુરુ જે માર્ગ વતાવે તે માર્ગેં તો નિશ્ચેથી નિજસ્વરૂપની ધર્મજિનેશ્વરથી પ્રીત ટુકમી છે ॥ ૪ ॥

એકપક્ષીકેમપ્રીતિવરેંપડે ॥ ઝહ્યમિત્યાહુએસંધિ ॥

જિ૦ ॥ હુંરાગીહુંમોહેંફંદિઓ ॥ તુંનિરાગીનિર-
બંધ ॥ જિ૦ ॥ ધર્મ૦ ॥ ૫ ॥

અર્થ-તે ધર્મ જિનેશ્વરની સાથેં એકતો પ્રીતનો અન્નિલાષી છે. અને વીજો પ્રીતનો અન્નિલાષી નથી એટલે હું તો પ્રીતનો અન્નિલાષી હું અને પ્રજુતો પ્રીતના અન્નિલાષી નથી એ રીતે તો પ્રથમ પ્રીત આયજ નહીં કદાચિત એક પક્ષી પ્રીત થઈ તો વરેં પડે નહીં નિજે નહીં એટલે વિરુદ્ધ સ્વજાવેં પ્રીત ન આય ને આય તો નિજે નહીં તેથી હું સ્વરૂપ રહિત અને પ્રજુ સ્વરૂપસહિત તેની

शी रीते प्रीत बने अने कदाचित बनी तो वरे केम पड़े माटे
 उज्जय के० वेहु समान धर्मे मइयां संधि के० मिद्वाप होय माटे
 हे जिनेश्वर ! हुं तुज्जयी सिधि मिद्वाप करवा वांहुं परंतु मारा
 मनथी मारा परिणामनो परिणमन विचारी जोउं तो विष अमृत
 जेटलो फेर ठे केमके हुं रागी तुं निरागी हुं मोह फंदे फंदाणो
 के० बंधाणो हुं अने तुं तो बंधन मात्र रहित माटे तारे मारे
 प्रकृतियें मिद्वाप नही तो प्रीत केम थाय ॥ दोहा ॥ प्रकृति मिले
 तें मन मिले अने मिल ते न मिद्वान दूध दहिं तें जमतहे कांजी
 ते फट जात ॥ तेम हुं तथा तुं सत्ताये तो एक ठेंये जेम कांजी
 तथा दही वे खटाशपणे एक परंतु दहीना खटास तथा कांजीना
 खटाशनी प्रकृति जिन तेथी दहीना खटासे दूध जमें पण कां-
 जीना खटासे दूध फाटी जाय तेम मारी सराग प्रकृति तारी
 निराग प्रकृति तेथी प्रीतरूप दूध जमे नही एटले हुं तो प्रीतने
 जमावुं पण तारो वीतरागपणायी प्रीत फाटवानो धर्म तेथी एक
 पखी प्रीत वरे पड़ेज नही ॥ ५ ॥

परमनिधानप्रगटमुखआगलें ॥ जगतउलंघीहो-
 जाय ॥ जि० ॥ ज्योतिविनाजुउंजगदीसनी ॥ अं-
 धोअंधपुलाय ॥ जि० ॥ धर्म० ॥ ६ ॥

अर्थ-यही हे शुद्ध चेतना ! जगतनी विपरीत रीत बनावुं ते
 तो नांचल के पूरे जाप्यो जे मता निधान तेज परम निधान
 ते ठतो दीयामांज गयो पड्यो ठे परंतु बीप्यो नथी प्रत्यक्ष
 मुख आगलें मदवमलनांज ठे पण वेगवुं नथी तोपण जगत-

ના પ્રાણી માત્ર તેને ઝલંઘી જાય છે કેમકે જિહાંથી પામિયે તે સ્થાનક નથીજ જોતા અને કષ્ટક્રિયાદિક જિહાંથી ન પામિયે તેનેજ હેરી રહ્યા છે. કેમકે જગતના સ્વામીની જ્ઞાન પ્રકાશક જ્યોતિ અને એ આત્માની સ્વરૂપ પ્રાપ્તિની જ્યોતિ એ વેને અન્નેદ-પ્રાણું છે પણ જુઝ કે વિના કે૦ તે સ્વરૂપ જ્યોતિને અન્નાવેં આંધલા પૂર્વે આંધલા દોઝ્યા જાય તેમ જ્ઞાન સ્વરૂપ દૃષ્ટીને ફૂટવે અજ્ઞાનતિમિરને પસરવે અજ્ઞાનેં અજ્ઞાની ઘેલાય છે એટલે કેવા-વાલા પણ આંધલા ને શ્રોતાપણ આંધલા એમજ નિન્ને છે ॥ ૬ ॥

નિરમલગુણમણિરોહણઝૂધરા ॥ મુનીજનમાન-
સહંશ ॥ જિ૦ ॥ ધન્યતેનગરીધનવેલાઘડી ॥ મા-
તાપિતાકુલવંશ ॥ જિ૦ ॥ ધર્મ૦ ॥ ૭ ॥

અર્થ--જે જગદીશ્વરની જ્યોતિવિના જગતમાં અંધકાર પ્રવૃત્તિ રહ્યું છે. તે જગદીશ્વર કેવા છે. મહાઝ્જ્વલ જ્ઞાનાદિક અનંત ગુણનો આરોહણ કે૦ સ્થાપનનો ઉપમાન કરતે ઠતે ઝૂધરા કે૦ પર્વતોપમ છે વલી મુનીરાજોનો માનસ કે૦ મન તેને વિષે હંસ-તુલ્ય ઝ્જ્વલ ત્રાશે છે અથવા મુનીરાજોના મનજ માનસરોવર-નેવિષે હંસ છે એટલે મુનીના મનમાં વસી રહ્યા છે એવા પરમેશ્વર-જે નગરીમાં જન્મ લીધું તે નગરી સર્વ નગરીઝમાં ઉત્કૃષ્ટ માટે ધન્ય તથા જે વેલા જે વે ઘડી તે પણ ધન્ય વલી જે માતાની કુઢીનેવિષે જન્મ થયો તે કુઢીની ધારક માતા તે સર્વ સ્ત્રીઓમાં ધન્ય તથા તેમજ જે પીતાને પરમેશ્વર જેવા પુત્ર કેવાણા તે પીતાને ધન્ય તથા જે કુલમાં પરમેશ્વરે જન્મ લીધું તે કુલ તથા વંશ સર્વને ધન્ય છે ॥ ૭ ॥

मनमधुकरवरकरजोमीकहे ॥ पदकजनिकटनि-
वास ॥ जि० ॥ घननामीआनंदघनसांजलो ॥
एसेवकअरदाश ॥ जि० ॥ धर्म० ॥ ७ ॥

अर्थ—ते माटे वर के० प्रधान एवो मारो मनरूप अमर ते
परमोहवासवंत ठतो ह्यात्र जोमीने वीनति करे ठे के, हे प्रभु
मारा उपर कृपा करीने तमारां चरणकमलोमां निकट के० नजी-
कठुकडो वास दीजीये अहो घननामी एटले घणां ठे नाम जेनां
एवा धर्म परमेश्वर हे चिदानंदना समूह पदकज निकट निवास
संबंधी सेवकनी अरदास आधीन वृत्तिये ते कृपा करीने सां-
जलो ॥ ७ ॥ इति श्रीधर्म जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीशांति जिनस्तवन प्रारंभः ॥

॥ राग मटहार चतुर चोमासो पन्निकमी ॥ ए देशी ॥
शांतिजिनएकमुक्कवीनती ॥ सुणोत्रिभुवनरायरं ॥
शांतिसरूपकेमजाणियें ॥ कहोमनकिमपरखायरे
॥ शांति० ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥

अर्थ—हवे आनंदघन शांति परमेश्वरथी शांतित्वरूप स्वपद
परपदें निश्चें करवा कारणे वीनतिरूप प्रश्न करे ठे. जे हें ब्रह्म
भुवनना राजा ! ते मारी विनती कृपा करीने नांचलो अलो
शांति परमेश्वर ! तुमैं शांतरनैं पण्णिरितमाटे तमारो नाम शांति ठे
परंतु ते शांतरमनुं स्वरूप यथा तथ्यपणे इी रीते जाण्णिजणिये
तेथी कृपा करीने मुक्कने उपदेशो जे दक्की भाग मनने शांति
रमनी परखाय के० परिश्रम जाय ते रीते व्हो ॥ १ ॥

धन्यतुंआतमजेहने ॥ एहवोमश्रअवकाश-
रे ॥ धीरजमनधरीसांजलो ॥ कहुंशांति-
प्रतीजासरे ॥ शांति० ॥ २ ॥

अर्थ-हवे आनंदघन पोताना मनथी हर्षवंत अको कहे ठे, जे हे मारा आत्मा ! तुं सर्व आत्मा मात्रमां उत्कृष्ट माटे तुज्जने धन्य ठे केमके मारा आत्माने शांतरसना स्वरूपनुं प्रश्न पुढवा-
नो अवकाश के० अवसर तेज धन्यतुं कारण एम शांति प्रचुने पुढवाथी जिम प्रचुये पाठो उत्तर दीधो ते रीते जव्यजीवोने आनंदघन कहे ठे के, अहो जव्यो ! हुं शांति स्वरूप कहुं ते तमे मनमां धीरज धरी एटले एकाग्र मनने राखी सांजलो जे रीते शांति जिनेश्वरें जाण्यो तेनी प्रतिजास नाम तेज रहस्यार्थें कहुं बुं पण स्वमत कल्पनाये कहेतो नथी ॥ २ ॥

जावअविशुद्धसुविशुद्धजे ॥ कह्याजिनवर-
द्वरे ॥ तेतेमअतथ्यसद्देहे ॥ प्रथमएशां-
तिपदसेवरे ॥ शांति० ॥ ३ ॥

अर्थ-षट्द्रव्यना शुद्धाशुद्ध जाव जे रीते जिनवर देवे कह्या ठे. तेमां शुद्ध जावने शुद्धपणे तथा अशुद्धने अशुद्धपणे अवि-
तल्ल के० निज्रांतपणे शद्देहे ए प्रथम के० पेहेलो शांतिरसनो पद नाम स्थानक ते अहो जव्य ! तुं सेवके० आदर एटले शुद्ध अज्ञान आव्या विना आगल्ल संपूर्ण शांतिपदनुं कथन कह्युं ते संजवे नही माटे प्रथम शुद्ध अज्ञानरूप शांतरसनं स्थानक ते हे आत्मा ! तुं सेव के० आदर ॥ ३ ॥

आगमधरगुरुसमकेति ॥ किरियासंवरसा-
ररे ॥ संप्रदायीअवंचकसदा ॥ सुचीअनु-
ज्ञवाधाररे ॥ शांति० ॥ ४ ॥

अर्थ-बली परमेश्वर चापीत सिद्धांतोना धारक गुरु इहां
कोइ कहें जे नवपूरव शुधी तो अज्ञव्यपण ज्ञे तो आगम
धारी गुरुनी शी अधिक्यता तेने उत्तर जे शुद्ध देवगुरु धर्मनी
प्रतितवंत एवा समकीति गुरुश्री शांत स्वरूप पामे ते गुरु केवा
होय सार के० प्रधान आश्रय निरोधीने संवर संबंधनी क्रिया
साधवामां प्रवर्ति रह्या ठे. बली मुग्ध प्राणीजने उगवानी संप्र-
दायी के० परंपरा जेने नश्री एटले गुरुक्रमागते जेमां अन्योने
उगवानो आचरण प्रवर्तन नश्री माटे शुद्ध संप्रदायी ठे. बली
सुची के० पवित्र आत्मस्वरूप ज्ञानकारक एयो अनुज्ञव समृते
जिज्ञतात्कालिक स्वरूप ज्ञानरूप अनुज्ञवना आधार ठे. एटले
जे रात्र दीवस स्वरूप चित्तवनमांज प्रवर्ति रह्या ठे. तेवा गुरु-
विना शांति स्वरूप न पामे ॥ ४ ॥

शुद्धआलंबनआदरे ॥ तजीअवरजंजालरे ॥ तामसीवृ-
त्तितविपरिहरी ॥ ज्ञेसात्विकीसालरे ॥ शांति० ॥ ५ ॥

अर्थ-बली गुरु केतेवा ठे आत्मानुजवें करी प्रगट्यो जे आ-
गमानुजापी शुद्ध स्वरूपनबंधी निर्मल ज्ञानश्री निष्ठस्वरूपनुं
अलंब के० आधार तेने आदरे एटले स्वरूपमां उनो निष्ठा-
दितनुं ध्यान अखिली राग्य ठे ते अक्षर के० बीजा जे गंगादि
सोधादि मोर आर्च गैर इत्यादिक ध्याननबंधी विप्रकारक ज्ञे-

जालोने तजी के० दूर करीने स्वरूपनुं आलंवन करी रह्या ठे. तथा तामसी के० क्रोधसंबंधनी वृत्ति आजीविका ते मकार चकारादिक कहीने आहार प्रमुख लाववुं तेने परिहस्यो ठे अथवा क्रोध संबंधी हठग्राहीपणे प्राणायामादिकनुं प्रवर्त्तन तजे एवी शाल के० प्रधान ज्ञानादिक गुणथी उपनी जे सात्विक वृत्ति तेथी शत्रुमित्रनी साथें समपरिणामे वर्त्ते सर्व जीव उपर माहण बुझी धारे ॥ ५ ॥

फलविसंवादजेमांनही ॥ शब्दतेअर्थसंबंधिरे ॥ शकलन-
यवादव्यापिरह्यो ॥ तेशिवसाधनसंधिरे ॥ शान्ति० ॥ ६ ॥

अर्थ-एवा गुरु ते उत्सूत्र जापि नज होय जे वचन जापे तेमां विसंवाद के० विरुद्धपणुं तो होयज नही जे वचननो फल विरुद्ध नज होय वली विसंवादफले रहित जे वचननुं अर्थ के० रहस्यार्थ ठे. तेवेज रहस्यार्थें ते वचनसंबंधित ठे मिट्यो ठे फरी ते वचनमां नैगमादि साते नयनुं वाद के० कथने करी ते शब्दनुं अर्थ व्यापी रह्यो ठे. अहो जव्यो एवो शान्तरसे जखुं जे सज्जु ते शिवसाधनना हेतुनी सिधि मितापकारक ठे ॥ ६ ॥

विधिप्रतिषेधकरीआत्मा ॥ पदारथअविरोधरे ॥ ग्रहणवि-
धिमहाजनेपरिग्रह्यो ॥ इसोआगमेंबोधरे ॥ शान्ति० ॥ ७ ॥

अर्थ-एवा गुरुने मिलापे स्वरूपान्जिलापी प्राणी स्वकार्य साधे ते विधि कहे ठे. जे थकी आत्मस्वरूपनुं ग्रहण सुखे आय एवो जे विधि के० आचरवा योग्य आचरण तेमज आत्मद्रव्यने सुखे ग्रहण करवाने अविरोधि के० विरुद्ध न करे एवो जे प्रति-

બેધ વિધિ કે० પરજન્માદિ સ્વરૂપનું નિષેધ વિધિ ઇટલે અનાચ-
 રણીય વિધિ તે વિધિને પ્રતિ સ્વેધે કરી આત્મામુક્તિપદના અર્થ
 કાર્યનો કારક થાય તે માટે ગ્રહણ કરવા યોગ્ય વિધિ કર્ત્તવ્ય
 કહ્યો તે ગ્રહણ કરવા યોગ્ય કાર્ય તો મહાજન શબ્દે મહામુની
 રાજે સમસ્તપણે ગ્રહણ કહ્યો એવો પરમેશ્વરજ્ઞાપિત સિદ્ધાંતનેવિષે
 વોધ કે० જાણપણે છે અથવા આગમે કે० સિદ્ધાંતોથી વોધ
 જાણજો ઇટલે પૂર્વોક્ત ગુરુની સંગતે સ્વરૂપ પ્રાપ્તિરૂપ ફલ થાય ॥
 હુષ્ટજનસંગતિપરિહરી ॥ ઋજેસુગુરુસંતાનરે ॥ જોગસા-
 મર્થ્યચિત્તજ્ઞાવજે ॥ ધરેમુગતિનિદાનરે ॥ શાંતિ ॥ ૭ ॥

અર્થ-વહી શાંતરસાન્નિલાષી પુરુષ તે હુષ્ટ કે० હુષ્ટ પુરુષ જે
 મતમમત્વના ગ્રાહક હૃગ્રાહિ તેના કેવાથી ઋષ્ટશ્રદ્ધાવાન થાય
 માટે તેની સંગત ન કરે અને રુદ્ધાગુણના ધારક જે ગુરુ તેના
 સંતાનીઆ ઇટલે પરંપરાગતે શિષ્ય શિષ્યાદિકોને ઋજે કે०સેવે
 પછે જોગ સામર્થ્ય જે મનાદિક ત્રણયોગ્ય તે સ્વવસીજૂત થતે
 ચિત્તનેવિષે જ્ઞાવ કે० આત્મસ્વજ્ઞાવ અભેદ અન્નેદાદિકને જે
 પ્રાણી ધરે કે० ધારી રાખે તે પ્રાણી મુક્તિ તે કર્મ મુક્તિ જવાનું
 નિદાન કે० મૂલ કારણ છે કેમકે ચિત્તવૃત્તિનું રોધન તેજ કર્મ
 મોહનું મૂલ કારણ છે ॥ ૭ ॥

માનઅપમાનચિત્તસમગણે ॥ સમગણેકનકપાખાણે ॥
 વંદકનિંદકસમગણે ॥ ઇશોહોયનુંજાણે ॥ શાંતિ ૭ ॥ ૮ ॥

અર્થ-એવા નિજાત્મસ્વજ્ઞાવમાં પ્રવૃત્તિયા તે પુરુષોનાં ચિત્ત
 કેવા હોય તેને કોઈ સત્કારશન્માનાદિક કરે તેમાં હર્ષ ઉઝાહ

न धरे कोइ अनादरे असत्कार करे असन्मानादिके अपमान करे तोपण मनमां विषवाद न धारे ए रीते चित्तनी समवृत्ति होवाथी लोचदशा मंद पणि गइ तेथी तेनां मुख आगल कोइ सुवर्ण मूके तेमज कोइ पढरनी लोढी आगल आवी मूके तोपण ते वेने तुल्य सरिखा माने पण सुवर्णने अधिक न माने अने लोढाने हिन न माने वली कोइके प्रसंसा करी वंदना करी तेथी मनमां प्रसन्न न आय तेमज कोइके निदा अठता ठता अवगुण कह्या तो तेना उपर रोस आणे नही मनमां उत्सुक अनुत्सुक स्वप्नाव न होय हे ज्ञव्य ! एवो जाए के० प्रवीण तुं होय ॥ ए ॥

सर्वजगजंतुनेसमगणे ॥ गणेतृणमणिजावरे ॥ मुक्तिसंसारबेहुसमगणे ॥ मुणेत्रवजलनिधिनावरे ॥ शांति० ॥ १० ॥

अर्थ-वली त्रस थावर मात्र समस्त जगतना जंतु के० जीवोने एक राजा एक रांक एक शत्रु एक मित्र एक स्वजन एक परजन इत्यादिकने समतुल्य माने तेमज तृण तथा मणी शब्दे सूर्यकांत चंद्रकांत्यादिक मणीने जाव के० समजावे गणे पण हिनाधिकपणे न गणे वली मुक्ति तथा चार गतिरूप संसार ए बेहुने समतुल्यमाने एटले अप्रमादि सातमां गुणगणे प्रवर्तने ए कथन ठे तेथी तिहां मन स्वस्थित वृत्तिये ठे. हिनाधिकथी मन उठी गयुं माटे संसारथी उदाशीन वृत्ति जाति रही अने मोक्ष पामवानी हर्षवृत्ति तेपण जाति रही इहां मारा पदने हुं पामुं तेनो शो हर्ष ते ज्ञव्य जव के० संसाररूप समुद्रमां शांतरसने नाव समान मुणे के० जाए अथवा जवजल निधिनो शां-

તરસરૂપ નાવાયે કરી મુણે કે૦ પારપામે एवો તું જાણ આય.
આગલી તથા આ ગાથા બેહનું અર્થ સંબંધીત છે ॥ ૧૦ ॥

આપણોઆતમજ્ઞાવજે ॥ એકચેતનાધારે ॥ અવરસવિ-
સાથસંયોગથી ॥ એહનિજપરિકરસારે ॥ શાંતિ૦ ॥ ૧૧ ॥

અર્થ-હે જન્ય! વલી એમ જાણ જે મારો આત્મા જ્ઞાન દર્શન
સ્વજ્ઞાવંત છે. તે એક અદ્વિતીય સ્વરૂપમઙ્ગ ચેતનાને આધારે
આશ્રય કરી આત્મા રહ્યો છે. એટલે ચેતનાને આધારે આત્મા
આધેય છે અને એ ચેતનાવિના અવર કે૦ બીજો સર્વ સાથ જે
પુજ્જલસંબંધી શરીર પુણ્ય પાપ સુખદુઃખાદિ તે સંયોગજન્ય છે.
અને જ્ઞાનાદિકગુણ સમવાય સંબંધે છે અને રાગદેશ ક્રોધાદિક
બુદ્ધી ઇન્દ્રિયાદિક સર્વ આરોપિત ધર્મ છે પણ આત્મસ્વજ્ઞાવ નથી
એ રીતે પૂર્વોક્ત તથા પુનઃખંત્યાદિ શાંતદાંત્યાદિ સમિત્યાદિ તે
પોતાનુંસાર કે૦ પ્રધાન પરિવાર જાણ ॥ ૧૧ ॥

પ્રભુસુખથીએમસાંજલી ॥ કહેઆતમરામરે ॥ તાહરેદરિ-
શણેનિસ્તર્યો ॥ મુઝસિદ્ધાસવીકામરે ॥ શાંતિ૦ ॥ ૧૨ ॥

અર્થ-અહો જન્યો! એ પૂર્વે કહ્યું તે જે રીતે પરમેશ્વરે પોતાનાં
સુખથી કહ્યું તેજ રીતે મેં સિદ્ધાંતોક્તિથી સાંજલી તે એવી વાણી
સાંજલતાંજ મારો આત્મારામ અત્યંત ઉદ્ધાસ પામ્યો થકો કહે
છે કે અહો પરમેશ્વર! તમારા દર્શનથી એટલે તમારા જૈનદર્શનથી
નિસ્તાર પામ્યો એટલે શાંતરસના સ્વરૂપનું પાર પામ્યો માટે કારણે
કાર્યોપચારાત્ તેથી શાંત રસનું સ્વરૂપ જાણવારૂપ કારણથી
મારા સ્વસ્વરૂપાદિક સર્વ કાર્યની સિદ્ધતા થઈ ॥ ૧૨ ॥

अहोअहोहुंमुजनेकहुं ॥ नमोमुजनमोमुजरे ॥ अमितफलदानदातारनी ॥ जेहनीजेटययीनुजरे ॥ शांति० ॥ १३ ॥

अर्थ-आनंदघन कहे ठे के, अहो नव्यो ! में परमेश्वरथी शांतरसनं प्रश्न पुब्बुं अने परमेश्वरे मुजने उत्तर आप्या तेथी हुं उत्कर्ष हर्षवंत थयो थको मारा आत्माने कहुं बुं उपदेशुं बुं जे अहो इति आश्चर्य एम आश्चर्यवंतो थयो थको कहुं बुं जे मुजने नमस्कार करो नमस्कार होजो मारा आत्माने हुं मारा आत्माने नमस्कार करुं बुं इहां कोइ पुठशे जे पोतानी आत्मानेज पोते नमस्कार शा वास्ते कखुं तेने उत्तर जे मारा आत्माने अमित के० प्रमाणरहित दान देवुं एटले जे दाननो पार न पामिये एवा दाननो दातार जे देवावालो एवो श्रीशांति परमेश्वरनी मुजने जेट के० प्राप्ति अइ तेथी अहो अहो नमो नमो मुजने एम कहुं परंतु ए गाथानुं रहस्यार्थतो आनंदघने श्रीशांतिपरमेश्वरने शांतरसनं प्रश्न कर्तुं तेना हर्षथी ए वचन ठे ॥ १३ ॥

शांतिसरूपसंदेपथी ॥ कह्योनिजपररूपरे ॥ आगममांहें-विस्तरघणो ॥ कह्योशांतिजिनभुपरे ॥ शांति० ॥ १४ ॥

अर्थ-आनंदघन कहे ठे अहो नव्यो ! ए स्तवनमां शांतरसनं स्वरूप ते निजरूपे एटले पोतानुं स्वरूप तथा परजन्य जीवोनुं स्वरूप प्राप्ति कारणे यथातथ्य कथने संक्षेपथी सूत्रें करी कह्यो पण अहो नव्यो ! जो तमे विस्तार रुची ठो तो शांति जिनराजे शांतरसनं स्वरूप स्वजापित सिद्धांतोने विपे अत्यंत विस्तारपणे जाण्यो ठे तिहांथी अवधारण करजो ॥ १४ ॥

शांतिसरूपएमज्ञावसे ॥ धरीशुद्धप्रणिधानरे ॥ आनंद-
घनपदपामसे ॥ तेलेहेसेबहुमानरे ॥ शांति० ॥ १५ ॥

अर्थ-माटे अहो जव्यो ! एम पूर्वोक्त रीते राग द्वेष विषय क-
पायादिके रहित ते शुद्ध निर्मल अने प्रणिधान ते मननी नि-
श्चलतावृत्ति एकाग्रता धारीने जे प्राणी शांतरसनं स्वरूप ज्ञावसे
विचारसे ते प्राणी आनंदशब्दे परमानंदनो समूह ते संबंधी नि-
र्वाण पद पामसे त्रण जगत् पूज्यपणानो बहुमान पामसे ॥ १५ ॥
इति श्री शांति जिनस्तवन समाप्तः ॥

॥ अथ श्रीकुंथु जिनस्तवन प्रारंभः ॥

॥ राग गुर्जरी तथा रामकली ॥ अंबर देहो मुरारी हमारो ए देशी ॥
कुंथुजिनमनमुं किमहीनवाजेहो ॥ कुं० ॥ जिमजिमजत-
नकरीनेराखूं ॥ तिमतिमअलगुं जाजेहो ॥ कुं० ॥ १ ॥

अर्थ-हे कुंथु परमेश्वर ! मारुं मन महोटे कष्टे करी तुज्जु
वजाववा वांढुं जोरुवा चाहुं तोपण ज्ञावस्तवसंबंधी ध्यानादि-
कमां कोइ प्रकारे न वाजे न मिले एटले अन्यस्थानके मलि
रहुं ठे पण तुज्जु वाजतुं नथी हे परमेश्वर ! जेम जेम हुं मारा
मनने प्रयत्न करी घणो जावतो करी राखवा वांढुं एटले प्राणा-
यामादिके रेचक पूरक कुंजके इत्यादिक उद्यमे करी राखूं ए-
टले हुं तो एम जाणुं जे एने एकाग्र राखवानो उपाय जे ध्यान
हतो तेज मे कख्यो माटे एकाग्रे रेसे परंतु ए मन तेम तेम तुज्जु-
थी वेगळुं नासी जाय पण ताराथी वाजे नही ॥ १ ॥

रजनीवासरवसतीउजड ॥ गयणपायालेंजाय ॥ साप-
खाएनेमुखमुंथोथु ॥ एहओखाणोन्यायहो ॥ कुं० ॥ २ ॥

अर्थ-इहां कोइ एम कहेसे जे मननो एवो स्वप्नावज हसे जे कोइ स्थानके न जाय माटे परमेश्वरकने पण नथी जातुं एटले एनो फिरवानो स्वप्नाव नथी एवं बोलनारने आनंदघन उत्तर आपे ठे के हे जाइ ! ते तो मारो जीव जाणे ठे एतो जेम रात्रें तेम दिवसे जेम वस्तीमां तेम उजरुमां जेम आकाशमां तेम पातालमां जाय ए रीते मन फरी रह्यो ठे पण एनी गति कोइ स्थानके रोके ते रोकति नथी तेथी ए मननी अप्रतिहत गति ठे फरी त्रमणशीली ठे. एनी चंचलतानी उपमान करिये तेवो कोइ जगतमां चंचल पदार्थ नथी इहां कोइ केशे के जे फिरे ते वरे पण खरो माटे शब्द रूप रस गंध स्पर्श एउनो स्वाद मनमां मिलतुं हसे तेनो दृष्टांत जेम कोइ पुरुषने सपें खाधो एवं कोइये कहुं तेने कोइये पुढ्युं जे सापना मुखमां कांइ ग्रास आव्युं तिवारे तेणे कहुं सापना मुखमां शुं आवे सापनुं मुखतो थोथु के० खादीज रह्युं मात्र सापे खाधो एवं नाम थयुं पण सापना मुखमां ग्रासतो एक कवचमात्र नथी आव्युं ए उखाणो न्याय के० साचुं ठे तेमज शब्दरूपादिकनुं स्वाद मात्रतो पांचेझी लइ गया अने मननां मुखमां तो कांइ पड्युं नही तेथी थोथु के० चराणुं नही ॥ २ ॥

सुगतितणाअज्जिदाधीतपीया ॥ ज्ञाननेध्यानअभ्यासें ॥
वयरीकुंकाइएहवुंचिते ॥ नाखेअलवेपासेंहो ॥ कुं० ॥ ३ ॥

अर्थ-माटे ए मन ते महादुष्ट निर्दय ठे केमके जे एक मो-
हनाज अजिदापी तपस्याना करनार ते मनने साधवा माटे
ज्ञान ध्यानने अन्यासे एटले आत्मस्वरूप जाणवा माटे ज्ञान-
नो अन्यास करि रह्या ठे तथा पोतानुं स्वरूप प्रगट करवा माटे
ध्यान ते तदाकार वृत्तिये स्वरूप चिंतवनानो अन्यास करी रह्या
ठे. एवा महामुनीजने पण ए मनरूप महादुष्ट शत्रु ते कोइ
एवी रीतनुं चिंते एटले एवो कोइ घाटनो विचार विचारे जे अ-
लवे के० सहजे निप्रयासे एटले कोइ विशेष विचारणारूप उ-
द्यम कस्या विनाज कर्मरूप पास के० जालमां नाखी आपे जेम
प्रशन्न चंदराज ऋषीने सातमी नरकना दलियां बंधावी दीधा ते
मज एक आंखना उलालामां केवल ज्ञानपण उपजावी दीधुं ॥
माटे जिहांसुधी मन ठाम न आवे तिहां सुधी कष्ट क्रिया सर्व
निःफल जाणवी ॥ ३ ॥

आगमआगमधरनेहाथें ॥ नावेकिणविधिआकुं ॥ किहांक-
णैजोहठकरीहटकुं ॥ तोव्यालतणीपरेंवांकुंहो ॥ कुं० ॥ ४ ॥

अर्थ-इहां कोइ कहेसे जे जिहांसुधी आगमनी प्रवृत्ति जाणी
न होय तिहांसुधी मन दुःसाध्य ठे तेनुं उत्तर जे आगम जो
मननी स्थिरतानुं कारण होय तो आगमना धरनार आगम हा-
थमांज ठे वली तेमां मन दमन करवुं तेनुंज अधिकार वांची
रह्या ठे ते टाणे पण स्थिरताथी हे प्रभु ! तारा चरणकमलोमां
किणविधि के० कोइ रीते नावे एटले तमारा चरणकमलमां
लाववाना जेटला यत्न करुं तेटला सर्व प्रयास निःफल करी आपे
केमके ए आंकुं के० वांकुं ठे शरद नथी वक्र ठे विना रोक्युं

તો કદાચ રહિ પાળ જાય પરંતુ રોક્યું તો રહેજ નહીં એમ કોઈ પ્રકારે તમારા ચરણોથી ન બાજે એવું જોઈને હું કિહાં કાળે કેળ કોઈ સ્થાનકે એ મનને હઠ કરીને જો હટકું કેળ હઠ કહું તો જેમ સર્પનું ગમન તે ઠેરુ કીધા વિનાજ વક્ર છે તો ઠેરુ કશ્યા પઠિ વક્રતાઈનું શું કેવું ! તેમ એ મનને પાળ હટક્યું નહીં તિહાં સુધી તો જાણું અને જો હટક્યું સ્વીજવ્યું તો તેવારે સર્પની વક્રતાની પરેં વાકું થઈને હે કુંથુ પરમેશ્વર મારું મન તુજથી બાજતું નથી એટલે મારા મનની પ્રકૃતિ તુજથી મલતિ નથી ॥૪॥

જોઠગકહુંતોઠગતોનદેખું ॥ સાહુકારપણના-
હી ॥ સર્વ માંહેંનેસહુથીઅલગું ॥ એઅચરિજમન-
માંહીહો ॥ કુંઠ ॥ ૫ ॥

અર્થ—અહો પરમેશ્વર ! જો એ મનને ઠગાઈ કરતો દેખુંતો ઠગ કહું પાળ એ તો પાંચેંડીને ઘેરક છે માટે ઠગાઈના કારક તો ઈંડી છે પાળ એને ઠગાઈ કરતાં દેખ્યા વિના ઠગ કેમ કહું તેમજ એની ઘેરક શક્તિને અજાણેં ઈંડી ઠગી શક્તા નથી પાંચેંડી એના પ્રવૃત્તાવ્યા વિના પ્રવર્તન કરી શક્તા નથી એટલે ઈંડીયોને શબ્દ-રૂપાદિકમાં પ્રવર્ત્તાવવાનું મૂલ્ય કારણ મન છે માટે સાહુકારપણ નથી તેથી એમન તે નારદ જેવું મહાઠગ જાણાય છે, કેમકે સર્વ શબ્દે પાંચેંડીયોમાં એનો ઈંડી મલિ રહ્યો છે એકી જૂત થઈ રહ્યો છે એના મિલાપવિના પાંચેંડીજંથી ઠગાઈ આયજ નહીં વલ્લી ઈંડીયો શબ્દરૂપરસાદિ પોતપોતાના વિષય ગ્રહણ કરેતે વલ્લેં એ પોતાની પાંતી વેચી લેતું નથી માટે સહુથી વેગલું પાળ

ठे तेथी हे परमेश्वर ए मारा मनमां महोदुं आश्चर्य लागे ठे के-
मके जे सर्वथी जेलुं ते वेगलुं केम केवाय अने जे सर्वथी वेगलुं
ते जेलुं केम केवाय एम अन्योन्य विरोधि ठे परंतु एने विषे
वेहु विरोध ते अविरोधपणे जेला रह्या ठे ए आश्चर्य ठे ॥ ५ ॥

जेजेकहुंतेकाननधारे ॥ आपमतेंरहेकालो ॥

सुरनरपंक्तिजनसमजावे ॥ समजेनमाह-
रोसालोहो ॥ कुं० ॥ ६ ॥

अर्थ—वली महारा मनने जेजे हुं हीत शीद्धानो उपदेश करुं
ते मारुं वचन मात्र कानेज नधारे एटले पोतानी झायें जे जे
शुजाशुज तरंग उपजे ते प्रमाणे रहे तेथी ए मारो मन ते कालो
के० महामेदो ठे आर्त्तरौद्रचिंतवनायें उपगत माटे स्याम ठे
तो हुं शुं समजावी शकुं पण सुर के० देवता महाशक्तिवंत ते
पण मनने समजावे ठे तेमज प्रबल मनुष्य जेथकी सिंह अष्टा-
पद पद्मी जेवा पण जय पामे एवा पुरुषोमां पण वली पंक्ति
के० महाकोविद ते शास्त्र वादें समजावे तो पण समजे नही तो
ए मारी कुमति स्त्रीनो ज्ञाता माटे सालो ठे अने आत्मा शुद्धो-
पयोगें प्रवृत्ते तेवारें सुमति स्त्रीनो ज्ञाता पण एहिज ठे ॥ ६ ॥
मेंजाएयुएलिंगनपुंसक ॥ सकलमरदनेठेले ॥ बीजीवाते
समरथठेनर ॥ एहनेकोइनजेलेहो ॥ कुं० ॥ ७ ॥

अर्थ—वली अहो स्वामि, में शास्त्र द्वारायें ए मनने नपुंसक-
लिंगी ठे एम निश्चें कखुं परंतु प्रत्यक्ष प्रमाणे विचारी जायुं तो
ए मन समस्त मरदोने ठेले हटावीनाखे एटले जो पुरुषत्व धर्म

सहीत होय पण जो तेनुं मन अन्य ठेकाणें प्रवृत्ति रहुं होय तो ठतो पुरुष स्त्रीने संयोगें नपुंसक समान थड जाय केमके ए महामरदरूप मन जो पुरुषने सहायी जेव्यो न जव्यो तो ठतो मरद ते नपुंसक प्रायें थड जाय तो ए मन सर्व मरदोमां अग्रगामी ठे माटे तप करवामां कष्टक्रिया साधवामां सिंहनागादिकने दमन करवामां समुद्रादिक जल तरण क्रियामां आकाश गमनमां जूत पीशाचादिक वसीकरण क्रियामां मनुष्य समर्थ ठे परंतु हे कुंथु परमेश्वर ए मनने एक जवपरिणति परिपाकी मुनिराजविना बीजो कोड पण जेले के० जीवी शके नही एटले एनी गतिनेरोकी शके नही एकाग्रतायें राखी शकें नही माटे मारुं मन कोड रीतें तमारी साथें तदाकार आतुं नथी ॥ ७ ॥

**मनसाध्युंतेणेंसघलुंसाध्युं ॥ एहवातनहीखोटी ॥ एमक-
हेसाध्युंतेनवीमानुं ॥ एकहीवातठेमोटीहो ॥ कुं० ॥ ८ ॥**

अर्थ—माटे हे प्रभु, चंचलता मिटावीने एकाग्रतायें जे पुरुषें मनने साध्युं के० वसीजूत कखुं ते पुरुषें सर्व तप संयमादि कार्य साध्युं एटले एक साधे सर्व साध्युं केमके साधननुं अंत मननुं साधवुं ठे तेथी जे प्राणीयें मन वस कखुं तेणे आत्मठकुराडनुं मूल सिद्ध कखुं ए वात के० ए कहाणी खोटी नथी निसंदेह साची ठे पण कोड मारा जेवो महामूर्ख मायावी ठतो पोतानां मुखथी एम कहे के में मारुं मन साध्युं तेना कव्या वचन प्रतें मानुं नही प्रमाण न करुं केमके में मनवश कखुं ए वात मोटी ठे घणी लांबी ठे पण ठोटी नथी ॥ ८ ॥

मनडुंडुराराध्यतेंवसआण्युं ॥ तेआगमथीम-
तिआणं ॥ आनंदघनप्रभुमाहसंआणो ॥ तो-
साचुंकरीजाणुंहो ॥ कुं० ॥ ए ॥

अर्थ-माटे हे प्रभु दुःराराध्य जे दुःखे करी साधवामां आवे
एवुं मन ते तमे वश कखुं ते मन वश करवानी वात आगम
के० सिद्धांतोथी मारी बुद्धीने विषे आणुं एटले तमे जेम मन
वश कखुं ते बुद्धी मारे सिद्धांतोथी ठे पण प्रत्यक्ष नथी तो हे
परमानंदना समूह एवा प्रभु के० सामर्थ्यवान कुंथु परमेश्वर
मारो मन तुमथी वाजतुं नथी तेने एक तमारे विषे थिरतायें
एकाग्रतायें प्रवृत्तावि द्यो तो साचो के० प्रत्यक्ष प्रमाणे करी जाणुं
प्रमाण करुं एटले शब्द प्रमाणे तो ए वात प्रमाणज ठे परंतु
परमेश्वरें मन वस आण्युं ते प्रत्यक्ष प्रमाणे प्रमाण करुं ॥ ए ॥
इति कुंथु जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्री अरजिन स्तवन लिख्यते ॥

॥ राग परज तथा मारू ॥ रूपजनो वंसरयणायरू ए देशी ॥

धरमपरमअरनाथनो ॥ किमजाणुजगवंत-
रे ॥ स्वपरसमयसमजावियें ॥ महिमावंतम-
हंतरे ॥ ध० ॥ १ ॥ ए आकणी

अर्थ-ए गाथानुं अर्थ अन्वय करी लिखियें ठेयें अहो महंत
के० महोटा महिमावंत एटले चोसठ इंज असंख्याता देवता
चक्रवर्ति वासुदेव राजा शेर सेनापति तथा अन्य पुरुषोनी कोमी

तेणे कस्यो जय जय शब्द तेना उच्चारपूर्वक समवसरणी म-
होटी महिमा तवत् एवा अरनाथ परमेश्वर तमारो केवल ज्ञान-
संबंधी जे परमोत्कृष्ट धर्म ते हुं केम जाणुं? शरीरिंतें जलखुं? हे जग-
वंत, स्वसमय ते स्वरूपप्राप्ति समय एटले जे सिद्धांत प्रमाणे
प्रवर्ततां स्वरूप पामियें ते समजावियें के० मुजने समजावो तेम
एथी अन्य जे समय प्रमाणे प्रवृत्ततां स्वरूप सिद्धि न पामियें
ते पर समय कहियें ते पण मुजने समजावो ॥ १ ॥

शुद्धात्मअनुज्ञवसदा ॥ स्वसमयएहविलासरे ॥ परबडी-
ठाहमीजेहपडे ॥ तेपरसमयनिवासरे ॥ ध० ॥ २ ॥

अर्थ-हवे परमेश्वर उत्तर कहे ठे हे आनंदधन, शुद्ध निर्मल
स्वरूपवंत निरूपाधिक एवा आत्मतत्वनुं सदा के निरंतर स्वरू-
पतावंत स्वरूपनुं प्रत्यक्ष करवुं ते अनुज्ञव कहिये, एटले जेथकी
शुद्धात्मनुं तात्कालिक ज्ञान आय ते स्वसमय के० मारो स्था-
वादसिद्धांतनो विलास के० विलासन ते जलखाण जाणवी अने
ए शुद्धात्म अनुज्ञवथी जिन्न यावत् मात्र कथन ते मारो समय
नही तेज कहे ठे जे पर के० जे कथनमां शुद्धात्म अनुज्ञवीपणुं
नथी एवुं जे वरे के० वट एटले तेवा कथननुं जेटलुं विस्तार ठे
अथवा जे कथनमां शुद्धात्म अनुज्ञव जेटलो विस्तारपणे कथन
नथी पण ठाहमी जेह पने एटले जे कथनमां आत्म अनुज्ञवथी
विरुध कथननी ठाया पने ठे एटले कोइक जैनमतनुंज कथन
कहि रहुं ठे तेमां सर्वथा तो पर समय नथी पण ठाया मात्र ठे
एटले कोइकनयें आत्म अनुज्ञवथी पर कथन ठे तो कर्ता आ-

नंदघननां आसय ग्रमाणे तो तिहां पण परमेश्वरें पर समय कह्युं
पण निज समय नथी कह्युं रहस्यार्थें ते विरुध समय के० सि-
द्धांतनो निवास के० स्थानक ठे एटले शुद्धात्मना अनुभवथी
कोरखांमी तेज पर समय जाणहुं. ॥ २ ॥

तारानक्षत्रग्रहचंदनी ॥ ज्योतिदिनेसमजाररे ॥ दर्शनज्ञा-
नचरणथकी ॥ शक्तिनिजातमधाररे ॥ ध० ॥ ३ ॥

अर्थ-फरि आनंदघन कहे ठे अहो स्वामि शुद्धात्मानुभवमां
अने ज्ञानदर्शन चारित्रमां जेद ठे किंवा अजेद ठे, हवे परमे-
श्वर दृष्टांत सहित उत्तर कहे ठे जेम तारा नक्षत्र ग्रह चंद्रमानी
ज्योति ते दिनेस के० सूर्यने विषे अंतर्भूत ठे तेमज दर्शन शब्दे
केवल दर्शननी ज्योति तथा केवल ज्ञाननी ज्योति अने ह्यायक
चारित्रनी ज्योति ए त्रणे ज्योति ते सर्व पोताना आत्मानी अनं-
तवीर्यरूप जे शक्ति सामर्थ्यता तेथकी धार के० अवधार
एटले आत्मशक्तिनी ज्योतिमां ज्ञान दर्शन चारित्रनी ज्योति
अंतर्भूत ठे ॥ ३ ॥

आरीषीलोद्दीकणो ॥ कनकअनेकतरंगरे ॥ पर्यायदृ-
ष्टीनदीजीये ॥ एकजकनकअन्नंगरे ॥ ध० ॥ ४ ॥

अर्थ-फरी एज कथन उपर दृष्टांत कहे ठे सुवर्ण धातुने
कोड अजाणथको पृष्ठे जे नात धातुथी एक सुवर्ण धातुने चित्र
लक्षणें शरीरीते उल्लेख्य ते चारें कोडक बोल्यो जे पारादिक
सर्व धातुथी वजनमां आरी होय ते सुवर्ण धातु कहियें कोड
बोध्यो सर्व धातुमां पीलानें उत्कृष्ट कोड बोल्यो सर्व धातुमां

अत्यंत सचिकण एम सो नाना अनेक तरंग के० पर्याय ठे परंतु पर्यायांतरें दृष्टी न आपियें अपेक्षा न राखियें तो पर्यायांतर संबंधी जे जंग तेथी रहित एवो अजंग सूवर्ण द्रव्य ते एकज ठे ॥४॥

दरशणज्ञानचरणथकी ॥ अलखसरूपअनेकरे ॥ निरवि कलपरसपीजियें ॥ शुद्धनिरंजनएकरे ॥ ध० ॥ ५ ॥

अर्थ—तेमज केवल दर्शनरूप पर्यायें पण एक अलखनोज स्वरूप ठे अने केवलज्ञानरूप पर्यायें जोड्यें तो पण एक अलखनोज लक्षण ठे वली दायक चारित्ररूप पर्यायें जोड्यें तो पण एक अलख नोज लक्षण ठे एम बीजापण अजर अमर अचल अकल अरुज इत्यादिक अलख जे परमेश्वर तेनां अनेक सरूप ठे पण पर्यायांतर संबंधी जेद कटपनायें करी रहित द्रव्यार्थिकपणे अजेद वृत्ति चिंतवनरूप निरविकटपरूप अमृतोपशमरसनं पान करियें तो शुद्ध निर्मल कर्म अंजन रहित जे परमेश्वर ते एकज ठे जेम ऋषजादिकथी महावीरपर्यंत सर्व तीर्थंकर सत्ताये जिन्न पण रूपें अजिन्न ॥ ५ ॥

परमारथपंथजेकहे ॥ तेरंजेएकतंतरे ॥ व्यवहारेंलखजे-
रहे ॥ तेहनाजेदअनंतरे ॥ ध० ॥ ६ ॥

अर्थ—जे परम के० उत्कृष्ट अर्थ के० कार्यनो करनार एवो जे पंथ के० मार्ग ते जे कहे के० जे उपदेशे ते एकांत निश्चे नयनाज रंजे के० रागी ठे एटले लेस मात्र व्यवहार नयना अपेक्षीक नथी एकांत निश्चे नयनाज अपेक्षीक ठे अथवा ए बे पदोना अर्थनो अन्वय एवी रीतें करियें तो विशेष तीखो जासे एटले जे

एकांत रागी ते परमार्थ पंथ कहे एटले उत्कृष्ट मार्ग कहे पण
 वीजाथी नकेवाय एवुं निश्चें नयनुं कथन कहीने वली जे प्राणी
 व्यवहार नयनेज लख के० जाणीने रह्या ठे एटले निश्चें तथा
 व्यवहार ए वे नयमां एक व्यवहारने ज मुख्य जाणी रह्या ठे ते
 व्यवहार नयवादीजना जेद के० विकल्प अनंत के० घणा ठे॥६॥
 व्यवहारेंलखेदोहिला ॥ कांइनआवेहाथरे ॥ शुद्धनयथा-
 पनासेवतां ॥ नवीरहेडुविधासाथरे ॥ धर्म० ॥ ७ ॥

अर्थ—जे प्राणी व्यवहारना रसिया होय ते स्थिविरगुणे प्रवृ-
 त्तकादिकोनी घणी सेवनादिक कष्ट क्रियाथी तप संयमादिक
 व्यवहारने लखे के० शीखीने दोहिला के० महाकष्टें प्रवर्त्ते परंतु
 तेवा व्यवहारने सेवतां जन्मारो वही जाय पण एकला व्यवहा-
 रनी कमाकुट करणी करतां कांइ लगारमात्र स्वरूप प्राप्तिरूपा
 वस्तु हाथें आवे नही तेशी जो शुद्ध नयने आपना के० प्रमाण
 करीने एटले आत्मा शुद्ध निर्मल कर्मोपाधियें रहित एवी करियें
 ते शुद्ध नयनी स्थापना सेविये के० विचारियें तो आत्मा शुद्ध
 स्वरूपे रहित ठे अथवा आत्मा आत्मस्वरूप पामसे एवो डुवि
 धा के० विधा ज्ञावीपणानो शाय के० कष्टपनाविचारणा ते न
 रहे एटले आत्मा त्रणे कालें शुद्धात्म स्वरूपीज ठे एअरनायनो
 धर्म एवो ठे ते धर्मने प्रसादे डुविधानी विचारणा न रहे ॥ ७ ॥
 एकपखीलखिप्रीतनी ॥ तुमसाथेंजगनाथरे ॥ कृपाकरी-
 नेराखजो ॥ चरणतलेंग्रहीहाथरे ॥ ध० ॥ ८ ॥

अर्थ—भाटे जो शुद्धात्म स्वरूपी हुं हुं तो तमे शुद्धात्म स्वरू-

પીજ ઢો પરંતુ હું રાગી તું નિરાગી માટે તમારે મારે અસમાન
 ધર્મિપણું છે તેથી મેં તમારી સાથેં એક પક્ષી પ્રીત લખિ કેળાવી
 એટલે તમોને તો મારી સાથેં પ્રીત કરવાની ઇજાજ નથી તો પ્રાણે
 પ્રીત શીરીતેં આય તેથી અહો ત્રિજગતનાથ તમારા સાથે પ્રીત-
 ની રીત નજ આય તમે ત્રણ જગત પૂજ્ય હું જગત્ ભિલારી લો-
 કોત્તિપણ એમ છે કેવૈર વિવાહ અને પ્રીત તે શરિલા સાથેં કરિયેં
 તો મહોદાથી પ્રીત શી ? મહોદાની તો કૃપાજ જોડ્યેં દયાવંતપણા-
 નું તમારું બિરુદ છે માટે મારા ઉપર કૃપા કરીને તમારા ચરણ
 કેળ પગને નીચેં મારો હાથ ગ્રહીને રાખજો ઇહાં પરમેશ્વર તો
 સિદ્ધ ગતિ પામ્યા માટે તેમને ચરણનું અસંજવ તથા સેવકનું
 હાથ ગ્રહવું તેનું પણ અસંજવજ છે પરંતુ એ વચન જ્ઞતિપદનું છે
 તેથી દૂષણ નથી જ્ઞતલોક ઉલંબા દેતાજ આવ્યા છે ॥ ૫ ॥

ચક્રીધરમતીરથતણો ॥ તીરથફલતતસારે ॥ તીરથસેવે-
 તેલહે ॥ આનંદધનનિરધારે ॥ ૬ ॥ ૭ ॥

અર્થ-અહો પરમેશ્વર-એ પૂર્વોક્ત તમારા સમય ધર્મનું શુદ્ધાત્મ-
 સ્વરૂપ પ્રાપ્તિરૂપ ફલ કહ્યું અને તમારા ધર્મ સમયસંબંધી તી-
 ર્થનું આનંદધન પ્રાપ્તિરૂપ ફલ આગલ વર્ણવ્યું તે ધર્મ તીર્થ
 શબ્દે ચતુર્વિધ સંઘના તમે ચક્રવર્તિ ઢો તે માટેજ ધર્મવર ચાહ-
 રંત ચક્રવટ્ટીણ કહ્યું તેથી તમારી આણ ચતુર્વિધ શ્રીસંઘમાં
 અલંકરણે પ્રવર્તે તેમજ તીરથ ફલ કેળ ચતુર્વિધ સંઘના તુમે
 ફલ ઢો તેમજ તીરથ શબ્દ સાથેં તત શબ્દ મિલાવવું તેવારે
 તીર્થના તત્ત્વ ઢો રહસ્ય ઢો તેમજ તીર્થમાં સાર કેળ પ્રધાન વસ્તુ

તમે ઠો એટલે જે તીર્થનું તારા જેવો ચક્રવર્તિ પ્રવર્તક તથા જેમાં તારા જેવો ફલજૂત પદાર્થ વડી જેમાં તારા જેવો તત્વ વડી જેમાં તારા જેવો સાર પદાર્થ એવો જે તમારો તીર્થ જેને તમારા જેવાં નમોતીઙ્ગસ્સ એવી વાણિયેં નમસ્કાર કરે છે એવો જે ચતુર્વિંધ સંઘરૂપ તીર્થ તેને જે પ્રાણી સેવે આદરે તે પ્રાણી નિરધાર કે ૦ નિશ્ચેંથી નિસંદેહપણે આનંદઘનનું સમૂહ પામે ॥ એ ॥

इति श्रीअर जिनस्तवन समाप्तः ॥

॥ अथ श्रीमद्वीजिनस्तवन प्रारंभः ॥

॥ राग काफ़ि ॥ सेवक किम अवगणियें हो ए देरी ॥

सेवक किमश्रवगणियेंहो ॥ मद्धिजिन ॥ एहअव-
सोनासारी ॥ अवरजेहनेआदरअतिदीए ॥
तेहनेमूलनिवारीहो ॥ मद्धि० ॥ १ ॥

अर्थ-अहो महि परमेश्वर अब के० ह्वे कर्मने द्य कर-
वार्थी पाम्या जे केवलज्ञान केवलदर्शन तेनी सोच्ता सारी के०
रुनी प्रधान पामिने पोतानी साची सेवाना करनार चाकर तेनी
एवे टाणे केम अवज्ञा करो हो एटले मारी अवज्ञा करवी योग्य
नथी अवर के० ताराथी बीजा जे मारा जेवा नंमारी जीव
रागादि परिणतियें प्रस्था ठे, जेने आस्था दामी अत्यंत आदर
सत्कार आपें ठे ते आस्था दामीने ह् प्रभु तमें मूलथी के० जन-
थी निवारण करी ठे रत्स्याथें जनथी निवोत्तता किलियें करी
उत्पेनी नाथी ठे दिदा सेताज आस्थानो त्याग कयो अने ज

વારેં બારમેં ગુણઠાણે ચઢ્યા તેવારેં મુક્તિ પ્રાપ્તિરૂપ આસ્યાને
પણ નિવારી ॥ ૧ ॥

જ્ઞાનસુરુપઅનાદિતુમારું ॥ તેલીધુંતુંમેંતાણી ॥ જુઝઅ-
જ્ઞાનદશારીસાવી ॥ જાતાંકાણનઆણીહો ॥ મદ્વિ૦ ॥ ૨ ॥

અર્થ—હે પ્રજુ, તમારું અનાદિકાલનું જ્ઞાનસ્વરૂપ તે મોહથી
પ્રગટી જે અજ્ઞાન દશા તેથી આઘાદિત હતું તે તુંમેં તાણી લીધું
અને હે સુમતિ તુમે જુઝ કે ૦ દેખો અનાદિ કાલની સ્ત્રીરનીરવત્
જે અજ્ઞાન દશા નામે સ્ત્રી તે મદ્વિનાથ પરમેશ્વરને આત્મસ્વરૂ-
પાનુજવને અસુહામણી લાગી તેથી અપ્રીતકારણી જાણીને
તેને આત્મરૂપ ઘરથી જાતા જાણી પણ કાણ ન આણી એટલે
એથી અનાદિ કાલનું ઘરવાસ હતું તે ઘર ઠાંમીને જેમ ઊઠને
સીધ ગયા તેમ જાય છે તો જલે જાઈ પરંતુ એથી જાણ કરવું
એટલી પણ કાણ કે ૦ મર્યાદ ન આણી ॥ ૨ ॥

નિદ્રાસુપનજાગરજાગરતા ॥ તુરિયઅવસ્થા-
આવી ॥ નિદ્રાસુપનદશારીસાણી ॥ જાણીનનાથ-
મનાવીહો ॥ મદ્વિ૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ—તેમજ હે પરમેશ્વર જવ્ય અજવ્ય શંસારી જીવોને વિષે
નિદ્રા તથા સુપન એ બે અવસ્થા પામિયેં તેમજ જવ્યને જવ્યત્વ
પણાનો પરિપાક કાલ તેરમેં ગુણઠાણે થાય તિવારેં એ બે અવ-
સ્થાનો નાસ થાય અને જાગૃત અવસ્થા પામે તથા ચૌદમા
ગુણઠાણાનાં અંતથી સિદ્ધને વિષે ઊજાગર અવસ્થા હોય એ ચાર
અવસ્થામાં હે પ્રજુ તમારે તુરિય કે ૦ ચોથી ઊજાગર અવસ્થા

प्राप्त अइ ते जोइने निजादशामां गर्जित सुपन अवस्था तेणे
जाण्युं जे अमोने प्रभुयें दूर वचन कह्या विनाज अमारी प्रति-
पक्षणीउने मनावी माटे अमारो तीरस्कार थयो एम जाणीने
रीसाणी थकी आत्म घरथी जाती देखीने स्वरूपमां अंतराय
कारक जाणीने हे नाथ, तमे तेनी मनावी नही ॥ ३ ॥

समकेतसाथेंसगाइकीधी ॥ सपरिवारसुंगाढी ॥ मिथ्याम-
तिअपराधजाणी ॥ घरथीवाहिरकाढीहो ॥ महि० ॥ ४ ॥

अर्थ—वली हे परमेश्वर तमे मिथ्यात्वथी उपरांग अइने
उपशम विवेक संवरादिक परिवार सहित समकेतसाथें सगाइ ते
गाढी के० अत्यंत निवृत्तरी तिवारे तमे आत्मस्वरूपथी विरुध
प्रवर्तिका एवी मोहनीयनी पुत्री जे मिथ्यामति ते आत्मथी
मिलवानी वांगाने जांजी नाखनारी माटे अपराधी जाणीने हे
प्रभु, तमे तमारा आत्म घरथी वाहेर काढी मूकी पण सर्वथा
प्रकारें एनुं घरमां प्रवेसज नथी राख्युं ॥ ४ ॥

हास्यअरतिरतिशोकडुगडा ॥ जयपांभरकरसा-
ली ॥ नोकपायश्रेणीगजचढतां ॥ श्वानतणीग-
तिजालीहो ॥ महि० ॥ ५ ॥

अर्थ—तेमज हे प्रभु, नयनोकपायमां १ हास्य मोहनी २
अरति मोहनी ३ रतिमोहनी ४ शोक मोहनी ५ डुगडा मोहनी
६ जय मोहनी तेनो कपायमाटे क्रोधादिक अपायनी अपेक्षायें
पांभर के० रांक तथा भंनाररूप येनिनी वृद्धीकारक माटे कर्मा
के० येती येनानी आली के० पंक्ति ते क्रोधादिक कपायथी

सहस माटे नोकपाय ते जेवारें तमे ढपक श्रेणीरूप गज के० हाथीनी स्वारी करी तेवारें तेणे श्वान के० कुतरानी रीत ग्रहण करी जेम राजमार्गे हाथी चालतां हाथी उपर चमनारने कुतरा पोची शके नही परंतु हूहू तो करेज तेम परमेश्वर श्रेणी गजें आरूढ थया तिवारें गरज तो सरे नही पण हाऊथी तो हास्यादिक ठए गया नही माटे कुतरानी परें हाऊ हाऊ करता रह्या॥१॥

रागद्वेषअविरतिनीपरिणति ॥ एचरणमोहना-
योधा ॥ वीतरागपरिणतिपरणमता ॥ उठी-
नाठाबोधाहो मद्धि० ॥ ६ ॥

अर्थ-वली रागदशा द्वेषदशा ए वे जववीजना अंकूरना उत्पादक तेमज अविरति पणाने विषे तदाकारीपणे प्रवर्तवुं ए त्रणेनुं परिणमन ते चारित्र मोहनीयना योधा के० सुजट ठे एटले चारित्रमां प्रवर्तता मुनीराजोने चारित्रथी पारुवाना योधा ठे परंतु हे परमेश्वर, तमे जिवारें वीतरागपरणतिने विषे परिणमन के० तदाकारपणे आता ठतां एटले तमोने वीतराग पणा-मां एकाग्र वृत्तियें प्रवर्ततानी दशा जोडने तेणे विचाखुं जे अ-मारी विरोधी वीतरागता ए घरमां आवी माटे आंइ असो ठेरियें नही एम विचारी बोझाबुध अवगमने जाणता ठतां पोतानी मेलेज उठीने नासी गया ए कार्य तमारो सहजे थयो ॥ ६ ॥

वेदोदयकामापरिणामा ॥ काम्यकरसहुत्यागी ॥
निःकामीकरुणारससागर ॥ अनंतचतुष्कपदपा-
गीहो ॥ मद्धि० ॥ ७ ॥

अर्थ-बली अहो परमेश्वर, वेदनो उदय तेथी कामना परिणाम के० अजिलाप एटले पुरुष स्त्री स्त्री पुरुष ए वेनो अजिलाप वेदोना उदयथी आय ते वेदना उदयथी कामनुं परिणामपणुं तो वेगळुं रह्युं पण तमे तो काम के० वांछित कर्म मात्र सर्वना त्यागीनो तो वेदनो सर्वथा अज्ञाव तेनी शी अधिक्यता ! केमके वांछित कर्म मात्रना त्यागी अथा तेथी शब्द रूप रस गंधादिकना अजिलापनुं पण सर्वथा अज्ञाव अइ चूक्युं माटे निर अजिलापीपणाथीज करुणारूप रमना समुद्र नो निष्कामीविना दयाना परिणामनुं अज्ञावज होय तेथी तमे अनंतज्ञान अनंतदर्शन अनंतचारित्र अनंतवीर्य ए अनंत चतुष्कपद ते निर्वाणपदना तमे पागी के० पदना रंगाणा एटले मोद पदमां लीन नो ॥ ७ ॥

दानविघनवारीसद्गुजनने ॥ अन्नयदानप-
ददाता ॥ लाजविघनजगविघननिवारक ॥
परमलाज्जरसमाताहो ॥ सहि० ॥ ८ ॥

अर्थ-बली हे परमेश्वर तमे केवा अथा दानमंत्रंधी विघन एटले दानांतरायनुं निवारण करीने जव्यगामी जीव मात्रने अन्नयपद जे मुक्तिपद तेना दानना दाना के० देवावादा अथा बली तमं पोतानुं लाजा अंतराय निवारिने जगत्वामी नवे जीवोने लाजा अंतरायना निवारक के० दूर करनार अजने पोने परम के० उत्कृष्ट आत्म अधि ते मंत्रंधी रम अव्यय पदमाते उपनो जे शक्तिदीप रम ते रममा माना के० समनो ॥ ८ ॥

वीर्यविघनपंक्तिवीर्येहणी ॥ पूरणपदवी-
योगी ॥ जोगोपजोगदोषविघननिवारी ॥
पूरणजोगसुजोगीहो ॥ मद्धि० ॥ ए ॥

अर्थ--वली तमारे परम आत्मस्वप्नावने पामवें उपनुं जे पर-
मोह्वास ते उह्वासें उह्वसीत परम आत्मवीर्य तडुपरस पंक्ति-
वीर्यें एटले पराक्रमे करीने वीर्यांतरायने हण्युं तेथी संपूर्ण तीर्थ
कर पदवी पाम्यागे एटले आत्मवीर्य फोरवतां आत्मपदवीनो
रोधक विघन करता जे मोह तेने तमें पंक्तिवीर्यें हण्यो तेथी
पूर्णपदवी पाम्या ए योग्य ठे इहां सूत्रकारें योगी पद गुंथ्यो ठे
ते पदनुं प्रास मेलववा माटे गुंथ्यो ठे ने योगी पदनुं अर्थ करियें
तो ते पदवीथी संयोग थयो ते आत्माने स्वरूप पदवीनुं समवा-
य संबंध संजवे पण संयोग संबंध न संजवे तेथी योगशब्दनो
अर्थ ए पदवीने योग्य ठे एम लिख्युं कर्त्तानुं आशय कर्त्ता जा-
णे वली तमें जोगांतराय उपजोगांतराय ए बे अंतरायने आ-
त्मवीर्यथी निवारण करीने संपूर्ण सिद्धात्मसंबंधी आठ गुणरूप
जोगना सुजोगी के० जला जोगवनारागे एटले सुजोगने अंतराय
करनारा जोगोपजोगांतराय ए बे रोधकोनो नाश थयो ॥ ए ॥

एअठारदूषणवरजिततनुं ॥ मुनिजनवृंदे-
गाया ॥ अविरतिरूपकदोषनिरूपण ॥
निरदूषणमनजायाहो ॥ मद्धि० ॥ १० ॥

अर्थ--माटे हे परमेश्वर एम अठारे दोषनुं पूर्वे वर्णन कछुं
ए अठारे दोषना कर्त्ता दूषण ठे तेथी तमारो तनुं के० असं-

ख्यात प्रदेशरूप आत्मपिंरु रहित थयो तेथी तमे मुनीजनोना
 वृंद के० समूहने गावा योग्य थया मुनीना वृंदोयें तमोने स्तव्या
 परंतु हे सुमति अविरतीथी एटले विरतिपणा रहितथी नथी
 निवर्त्तवुं जेने तेतो दोषनो निरुपण कथन ठे एटले अठारें दूष-
 णमां प्रवर्त्तवुं ते दोष तो सर्व जीव मात्रने केवाय पण प्रचुतो
 ते अविरतादिक दूषणथी रहित थया माटे निर दूषणपणे मन
 जाया के० मारा मनमां सुहाया ॥ १० ॥

इणविधपरखीमनविसरामी ॥ जिनवरगु-
 णजेगावे ॥ दीनबंधुनीमहिरनजरथी ॥
 आनंदधनपदपावेहो ॥ मद्धि० ॥ ११ ॥

अर्थ-माटे हे सुमति, जे स्वरूप ज्ञाता प्राणी ते ए पूर्व अ-
 ठार दोष वर्ज्यानी विधि के० रीत कही ते रीतें मन विनरामी
 के० मनने थिरता जावें प्रवर्त्तावीने जे अठार दूषणें रहित तेज
 अरिदंत देवाधिदेव एवी परिश्रु करीने नामान्य केवलीउमां
 प्रधान एवा जे मद्धि परमेश्वर तेना गुण ग्राम एटले स्तवना करे
 अथवा मनने विनरामना धाम एवा मद्धिजिनना गुण वर्णवीने
 जे प्राणी गावे ते मोठे सहं दाय्या एवा निजस्वरूपें रहित नंना-
 रमां जन्मजगदिकें गिळ अयला एवा दीन प्राणीचोने बंधु के०
 ज्ञातानी परें नहायना कारक एवा मद्धि परमेश्वरनी महिर के०
 कृपा संबंधी नीतल दृष्टीथी ते गुण गाता पुन्य अतिंजीयानं-
 दनो समूह एवो जे मुक्तिपद तेने निःसंदेहणें पामें ॥ ११ ॥
 इति मद्धि जिनल्लयन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीमुनीसुव्रत जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग काफी ॥ आघा आम पधारो पूज्य ॥ ए देशी ॥

मुनीसुव्रतजिनरायएकमुऊवीनतिनिसुणो ॥

आतमतत्वकयुंजाएयुंजगतगुरु ॥ एहविचारमु-

ऊकहियो ॥ आतमतत्वजाण्याविणनिरमल-

चित्तसमाधिनविलहियो ॥ मुनी०॥१॥ एआंकणी

अर्थ-अहो मुनीसुव्रत जिनराज मुऊ आनंदधननी एक आत्मतत्व संबंधनी वीनति के० प्रार्थना ते अतिशयपणे सांजलो हे त्रिजगद्गुरु आत्माने विसख्यो जे आत्मधर्मरूप तत्व ते तमे केम जाण्यो एटले शी रीते निश्चें कख्यो एह के० ए आत्मतत्व तमे जे रीते जाण्यो तेनुं विचार अनुक्रम विध ते मुऊने कृपा करीने कहेजो केमके आत्मतत्व जाण्या विना पुज्जलादिक जमथी आत्माने जिन्न अवधारण कख्या विना काम क्रोध लोभ मोहादिकने वसें तो मननी समाधि के० स्थिरता सहजें पामियें परंतु अकामि अक्रोधि अमानि अमाई अलोचि अमोही इत्यादिकने विषे निर्मल ठतो चित्त निवृत्ति निरोध तदाकारें स्वस्वरूपने विषेज प्रवर्तन ते नविलहियो के० न पाम्यो माटे आत्मतत्व जेम जाणुं ते उपदेशो ॥ १ ॥

कोइअबंधआतमततमाने ॥ किरियाकर-

तोदीसे ॥ क्रियातणुंफलकहोकुणजोगवे ॥

इमपूठयुंचितरीसैं ॥ मुनी० ॥ २ ॥

अर्थ-इहां कोइ केशे जे सर्व मतोमां आत्मतत्त्वनुं क-
 थन ठे तो परमेश्वरग्रीज पुठवानुं शुं कार्य? तेनो उत्तर जे ए
 मुनी सुव्रत प्रभुविना जो बीजाने आत्मतत्त्वनुं निरणय होय तो
 कोइ शब्दें शांखादिक मतवाला ते अवंधपणे आत्मतत्त्वमाने
 ठे विगुणो न बध्यते न मुच्यते एटले आत्मा त्रणे काले कर्म न
 बांधे तो निश्चै नयतो एमज ठे परंतु व्यवहार नयनी अपेदायें
 वेदांति आत्माने अवंध माने ठे अने पोतेंज काम क्रोधादिक
 उपयोगे प्रवर्त्तें ठे तेने कहियें जे तुं दुःकर्म बंधाणो ठो तिवारे
 एम उत्तर आपे जे मान्यो तो कर्म बंधाणो अने आत्मग्वज्ञावे
 निर्मल ठे एयो विचारियें तो आत्मा न बंधाणुं एवी रीते वेदाति
 प्रमुख मुखग्री कहे अने फरि तेज प्राणी क्रिया करतो दीने के०
 देखाय ठे माटे हे शुद्ध चेतना में तेने क्रियामां प्रवर्त्तनुं जोधने
 चित्तरीने के० मननी रीसेथी एटले रीनना परिणामें एम पुच्छुं
 प्रश्न करुं जे तमे आत्माने तो अवंध मानो ठो एटले शुद्धाशुद्ध
 फरणियें शुद्धाशुद्ध कर्म आत्मा नथी बांधतो आत्मा आत्मस्व-
 ज्ञावे निर्मल ठे अवंधक ठे तो मलकष्ट करीने शुद्धकणी करी
 ते क्रियानुं फल नोपापणें मानसो तो आत्मा अवंधक मानो ठो
 न तमारो पक्ष ठेयो बेचाने अने जो क्रियानुं फल आत्मा न
 नोपणें एम बेरेसो तो क्रिया करो ठो तेनुं फल कोण नोप-
 पणें अने जो कलेली क्रियानुं फल नोपपणामां न आवे तो
 क्रियानुं करहुं अनिष्ट अयुं तो हे शुद्ध चेतना एवाने पुठवाथी
 हें आत्मतत्त्व केन पासुं माटेज प्रहने बीनति करी पुच्छुं ॥ १ ॥

જરુચેતનએઆતમએકજ ॥ યાવરજંગમસરિખો ॥ દુઃખસુ-
ખસંકરદુષણઆવે ॥ ચિત્તવિચારીજોપરિખો॥મુની૦॥૩॥

અર્થ—વલી અદૈત વાદીના ત્રણ પદ્ધતે ૧ અદૈત ૨ દૈતાદૈત
૩ વિશિષ્ટાદૈત એ વિશિષ્ટા દૈતપદ્ધતી તે વિષ્ણુસ્વામિના ઉપાસની તો
જરુ ચેતન કે ૦ જરુ સંબંધિત ચેતન એ આત્મા એકજ છે એટલે
યાવત્ માત્ર સર્વ શરીરધારિયોમાં એકાંસેં પરમાત્મા વ્યાપિ રહ્યો
છે એક સર્વ ગતો નિત્ય એ તેમનો મૂલ સિદ્ધાંત તેથી એકાંશ માટે
જીવાત્મા કોઈકાલેં પરમાત્માપણે નજ આય ત્રણેકાલેં એ જીવા-
ત્મા સેવક પરમાત્મા સ્વામિ ઇત્યાદિક કેટલો લિખું વલી દૈતા-
દૈત પદ્ધતી તે કથંચિત્ યાવર જંગમમાં જોદ માને છે તે વલી વિ-
શિષ્ટાદૈતને પુછે કે પૃથ્વી અપ્પ તેજ વાયુ વનરપતિ પૃથ્વીને અં-
તર્જાવી માનો છો તેથી યાવર જંગમમાં જરુ સંબંધીત ચેતના
એક છે અથવા કથંચિતપણે જોદ છે કિંવા નથી તેવારે તેકહે
જે યાવર જંગમ સરિખો એટલે યાવરમાંને જંગમમાં અજોદ છે
તો હે શુદ્ધ ચેતના મેં તેજને પુચ્છું. જે તમે તમારો મત જે આપ્યું
તેને ચિત્ત વિચારી જો પરખો કે ૦ તમેજ તમારા મનથી વિચા-
રીને પરિહા કરો એટલે તમારા મતમાં તમારાજ કેવાથી સુખ
દુઃખસંબંધી સંકરદુષણ આવે કે ૦ પ્રવેશ કરે છે એટલે સુખ
દુઃખને પરસ્પર માંહોમાંહે અત્યંત સર્વથા અજાવિપણું છે જે
સુખ તે દુઃખ ન આય અને દુઃખ તે સુખ ન આય તે સુખ દુઃખ-
ને સમાન એક અધિકરણ હોય એટલે સુખનો કર્તાપણ યાવર
જંગમમયી જરુ ચેતન અને દુઃખનો કર્તાપણ યાવર જંગમમયી

जन्म चेतन तन्त्री आवरणुं करेखुं मुखदुख जंगममां प्रवेश अर्बुं
जोड़्यें तेमद् जंगमनुं करेखुं मुखदुःख आवरणमां प्रवेश अर्बुं जो-
ड़्यें तो एम केवात्री शंकर छुपण आवरण जंगम आय ॥ ३ ॥

एककहेनित्यजआतमतत ॥ आतमदरशणलीनो ॥ कृत-
विनाशअकृतागमदूषण ॥ नवीदेखेमतहीणो ॥ सु० ॥ ४ ॥

अर्थ-बली कोछक अर्बुत बादी तेरा पंथी ममे मारीया वा-
निष्ट सार ग्रंथी एम कहे ठे जे नित्य के० निश्चंथी आत्मा चार
गति संबंधी हरेक जवन पाम्यो पण आत्मा पोताना स्वरूप दर्-
शनमां लीनो के० व्यापक ठे एटले त्रणे कालें आत्मा स्वरूप-
दर्शने रहित नथी तेने में एम पुज्जुं जे आत्मा आत्मस्वरूपें
लीन लोय तो कृतविनाश के० साध्यादिक कर्णीनुं कृत कर्णो
तेनो विनाम जाय छुपण ते तुं नवी देखे के० नथी देखतो शुं
अने बीजो छुपण अकृतागम एटले अण कीधानुं आवहुं न
कर्णानुं प्राप्त आवहुं एटले जो आत्मा स्वरूपदर्शनमां नित्य लीन
सानो तो स्वरूपें लीन ठतो आत्मा दुःकृतने तो नज बाधे अने
प्राणीउने दुःकृत आगम अयो एटले पापनो उदय आव्यो ते
अकृत दुःकृतनो आगमस्य छुपण तेने ते मन्त्रीणा तमे नथी
पोतानां? एटले तमागज शाखांमां एहुं वास्य ठे जे कृतविना-
श भोग्यं ते माटे कीधाविता जोगयहुं मं ॥ ४ ॥

मुगतिमतिरार्गीकहेवादी ॥ शिणकएआत्म-
जाणो ॥ दंभमोखमुखदुखनपेट ॥ एटवि-
चारमनआणो ॥ सुनी० ॥ ५ ॥

अर्थ-वली हे शुद्ध चेतना सुगत के० बौधमतना रागी प्राणी वादी के० बोधमतना शास्त्रनो पद्व कर्त्ता एम कहे ठे यावनमात्र आत्मा ते ह्णह्णदीठ जिन्न जिन्न जाणो के० अवधारो एटवे जगतमां आत्ममात्र तेमज अन्य पदार्थ मात्र सर्व ह्णिक ठे जे प्रथम ह्णें अविजिन्न ठे तेथी बीजे ह्णें ते नथी एवो तेनो सिद्धांत ठे ते बौधवादीने में कहुं जे आत्माने ह्णह्ण दीठ जो तमे जिन्न जिन्न ठेरावशो तो बंध के० शुजाशुभ कर्म बंधनेतेमज मोह के० कृतकर्मना खपाववाने तथा सुकृत करे सुखना जोगववाने फरि दुकृत करे दुःखना जोगववाने एक पद्व ग्रहण करवाथी तो पूर्वे कह्या चारे प्रकारोने ए आत्मा न घटे के० न संजवे केमके जे बंधननो कर्त्ता आत्मा ह्णें बंध करे अने ते ह्णथी बीजे ह्णें तो आत्मा जिन्न ठे तेवारें बंधनो कर्त्ता आत्मापण जिन्न जोक्ता आत्मा पण जिन्न एम कर्त्ता कोइक अने जोक्ता कोइक ए रीतें असंजवनो विचार मनमां आणो के० दावो माटे हे शुद्ध चेतना जे पोतेज आत्मतत्व पाम्या नथी ने जूदाज फरे ठे तेउथी पुठता हुं आत्मतत्व शुं जाणुं माटे परमेश्वरथी पुढं हुं जे मारी विनती अवधारो अने मुजने आत्मतत्वनी उदखाण आय ते रीतें कृपा करीने जाखो ॥ ५ ॥

भूतचतुष्कवरजितआत्मतत ॥ सत्ताअदगीनघटे ॥ अंधशकटजोनजरनदेखे ॥ तोसुंकीजेंशकटें ॥ मुनी० ॥ ६ ॥

अर्थ-हे शुद्ध चेतना वली नास्तिक वादी एम कहे ठे १ पृथ्वी २ आप ३ तेज ४ वायु ए चूत चतुष्कवरजीने आत्मत-

त्वनी सत्ता के० ठतापणुं ते न घटे एटले ए चार चृतोत्री अल-
गी के० वेगली जिन आत्मतत्वनी सत्ता न घटे के० न संजये
अने जिहां ए चार चृत दशे तिहां शून्य आकाशपण हजेज
तेत्री ए चारनुं ग्रहण करी ए चृत चतुष्कमयी आत्म सत्ता म-
दिरा दृष्टांते माने ठे जेम मदिराना एकेका अंगमां ठाक शक्ति
नत्री मर्यांगने मिलापें ठाक शक्ति ठे तंमज चारे चृतने मिलापें
चंतन शक्ति ठे परंतु हे नास्तिकवादी अंध के० जन्मांध प्राणी
ते शकट के० गामानुं महोटापणुं पहोलापणुं ते जो कोछ्यारें
पण नजर के० आंगे न देखे प्रत्यक्ष न करे तो महोटापण श-
कट के० गामाने मुंकीजें केमके गामानुं मोटापणुं आंधखाने
देख्यारूप कार्यनो तां नाथक नली तेवारं महोटा गामाने पण
शुं करियें तंस तमनेपण गामा जेटखो मोटो दृष्टांत उदयरूप न-
जरे न देखाय तेवारं महोटो दृष्टांतपण शा कामनुं जेम कोडक
प्राणी मरण पाग्यो तंना शरीरमां चारे नृतोसां प्रचन आत्म-
नत्ता प्रगट थऽ तनी अने चारे चृतत्री आत्म नत्ता अलगी
नत्री पटति तां आत्म नत्ता नेउने केम मूकी गट माटे तं शुद्ध
चेतना एगत्री आत्मकय केम उल्लखाय ॥ ६ ॥

एमएनेकवादीमतविद्रम ॥ संकटपडियोनखदे ॥ चित्तम-
भाधतेमाटेपुलुं ॥ तुमविणततकोछनकाहे ॥ मुनी०॥ ७ ॥

अर्थ-एम ईनदिना एगान पलीआ दारन्मार मन्तरीदीना
मिछांतोरी निम निम जचनना मानहवात्री पाग्यो आत्मन-
मन्तरी ते चित्त के रिशंपसाणे लग्न तेज मयो मंजट के०

महाकष्टरूप समुद्रमां पड्यो ठतो जरममां रुव्यो ठतो आत्मत-
त्वने न लहे के० न पामे परंतु हे शुद्ध चेतना अनेक मतवादी-
उंना कथन तेना विघ्नमरूप संकटमां हुं नथी पड्यो तेथीज मारे
चित्तने समाधि ठे एटले तेउंना कह्या मुजवतो मारुं मन प्रवर्त्त-
तुं नथी ते माटेज परमेश्वरथी पुहुं के० प्रश्न करुं हुं जे हे प्रजु,
तुमविना अन्य कोइ नाम मात्र मतोना धारको जे थकी शुद्धा-
त्मतत्व पामियें एवुं कथन कोइ कहे नही ॥ ७ ॥

बलतुंजगगुरुइणिपरेंजाषे ॥ पद्मपातसबठंडि ॥ रागदेश-
मोह पखवर्जित ॥ आतमसुंरढमंडी ॥ मुंनी० ॥ ८ ॥

अर्थ-हे शुद्धचेतना में प्रश्न पुढ्युं तेना बलतुं त्रिजगत गुरु-
मुनी सुव्रत स्वामीयें आ रीतें जाण्युं ते कहुं हुं जे प्राणी आत्म-
तत्व जाणवानी चाहना करे ते प्राणी एकांत पद्मीवाद सर्व ठांडी
सर्वथा मूकीने राग द्वेष मोह अज्ञाननो पद्म वर्जें ते प्राणी अ-
वश्य आत्मस्वरूप प्राप्तिथी रात्र दिवस सुतां जागतां उठतां
वेसतां खातां पीतां कार्यादिकमां प्रवर्त्त तो ठे परंतु अंतर वृ-
त्तियें मननी प्रवर्ति आत्मस्वरूपमां प्रवृत्ति रहि ठे ॥ ८ ॥

आतमध्यानकरेजोकोउ ॥ सोफिरइणमेंनावे ॥ वागजाल-
वीजुंसहुजाणे ॥ एहत्वचितचावे ॥ मुंनी० ॥ ९ ॥

अर्थ-ए रीतें प्राणी ब्रह्मरंध्र मध्य आशन पूरीने आत्मां
लय लीन थइ तदाकार वृत्तियें शुद्धात्म स्वरूपनुं ध्यान करे ते
प्राणी अनेक मतवादीउंना विघ्नम ममत्वरूप जालमां फसे नही
ते प्राणी एक आत्म स्वरूप कथनविना अन्य जे जप तप पूजा

नियमादिक कथन मात्रने वागजाल के० वचननुं जाल आत्माने
फगवानुं फंड जाणें ए निश्चें आत्मस्वरूपनुं तत्व ते पोताना
चित्तनेविषे चाये के० चिंतये ॥ ए ॥

जेणेविवेकधरीएपखग्रहियें ॥ तेततज्ञानीक
हियें ॥ श्रीमुनीसुव्रतकृपाकरोतो ॥ आनं-
दधनपदलहियें मुनी० ॥ १० ॥

अर्थ-माटे जे विवेकनो धारवावालो विवेकवंत प्राणी ते आ-
त्मध्यानसंबंधीत पढने ग्रहण करियें ते प्राणीने तत्वज्ञानी आ-
त्मतत्त्वनो वेत्ता कहियें माटे श्री के० निरु नंपढाना धारक एवा
अतो मुनी सुव्रतजिन कृपा करो एटले आत्मतत्त्वनी उल्लंघ्याण
कगयो तो अनादि कालनुं एटले गमाव्युं चिंतामणि नगितुं एवुं
परमानंदनुं नपनपद अर्थात् मुक्तिपद ते लहियें के० पामियें
॥ १० ॥ इति श्रीमुनी सुव्रत जिनन्वन नमस्तः ॥

अथ श्री नमि जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग आस्थाउनी ॥ धनधन नंप्रतिताये राजा ए देशी ॥

पटदरसाजिनअंगजणीजे ॥ न्यासपदंगजो-
नापेरे ॥ नमिजिनवरनाचरणउपासक ॥ पट-
टरगनधारापेरे ॥ पट० ॥ १ ॥ ए शांकाणी

पटले-जे शुभ वेगता परे नगरनाये परपित ठण दर्शन ते
जिन के० परमेश्वरना अंग जणिले एटले परमेश्वर पोते ए ठण
अंगोलाधरक जे केसके एन जेन दर्शन विना दीन्य पांचे दर्श-

महाकष्टरूप समुद्रमां पड्यो ठतो जरममां मुब्यो ठतो आत्मत-
त्वने न लहे के० न पामे परंतु हे शुद्ध चेतना अनेक मतवादी-
जना कथन तेना विघ्नमरूप संकटमां हुं नथी पड्यो तेथीज मारे
चित्तने समाधि ठे एटले तेजना कह्या मुजबतो मारुं मन प्रवर्त्त-
तुं नथी ते माटेज परमेश्वरथी पुबुं के० प्रश्न करुं बुं जे हे प्रभु,
तुमविना अन्य कोइ नाम मात्र मतोना धारको जे थकी शुद्धा-
त्मतत्व पामियें एवुं कथन कोइ कहे नही ॥ ७ ॥

बलतुंजगगुरुइणिपरेंजाषे ॥ पद्मपातसबठंडि ॥ रागधेश-
मोह पखवर्जित ॥ आतमसुरढमंडी ॥ मुंनी० ॥ ८ ॥

अर्थ-हे शुद्धचेतना में प्रश्न पुबुं तेना बलतुं त्रिजगत गुरु-
मुनी सुव्रत स्वामीयें आ रीतें जाण्युं ते कहुं बुं जे प्राणी आत्म-
तत्व जाणवानी चाहना करे ते प्राणी एकांत पद्मीवाद सर्व ठांडी
सर्वथा मूकीने राग द्वेष मोह अज्ञाननो पद्म वर्जें ते प्राणी अ-
वश्य आत्मस्वरूप प्राप्तिथी रात्र दिवस सुतां जागतां उठतां
वेसतां खातां पीतां कार्यादिकमां प्रवर्त्त तो ठे परंतु अंतर-वृ-
त्तियें मननी प्रवर्ति आत्मस्वरूपमां प्रवृत्ति रहि ठे ॥ ८ ॥

आतमध्यानकरेजोकोज ॥ सोफिरइणमैनावे ॥ वागजाल-
वीजुंसहुजाणे ॥ एहत्वचितचावे ॥ मुंनी० ॥ ९ ॥

अर्थ-ए रीतें प्राणी ब्रह्मरंध्र मध्य आशान पूरीने आत्मां
लय दीन थइ तदाकार वृत्तियें शुद्धात्म स्वरूपनुं ध्यान करे ते
प्राणी अनेक मतवादीजना विघ्नम ममत्वरूप जालमां फसे नही
ते प्राणी एक आत्म स्वरूप कथनविना अन्य जे जप तप पूजा

नियमादिक कथन मात्रने वागजाल के०वचननुं जाल आत्माने
फँसवानुं फंद जाणे ए निश्चें आत्मस्वरूपनुं तत्व ते पोतानां
चित्तनेविषे चावे के० चिंतवे ॥ ए ॥

जेणेविवेकधरीएपखग्रहियें ॥ तेततज्ञानीक
हियें ॥ श्रीमुनीसुव्रतकृपाकरोतो ॥ आनं-
दघनपदलहियें मुनी० ॥ १० ॥

अर्थ-माटे जे विवेकनो धारवावालो विवेकवंत प्राणी ते आ-
त्मध्यानसंबंधीत पद्दने ग्रहण करियें ते प्राणीने तत्वज्ञानी आ-
त्मतत्त्वनो वेत्ता कहियें माटे श्री के० सिद्ध संपदाना धारक एवा
अहो मुनी सुव्रतजिन कृपा करो एटले आत्मतत्त्वनी उंदखाण
करावो तो अनादि कालनुं एटले गमाव्युं चिंतामणि सरिखुं एवुं
परमानंदनुं सघनपद अर्थात् मुक्तिपद ते लहियें के० पामियें
॥ १० ॥ इति श्रीमुनी सुव्रत जिनस्तवन समाप्तः ॥

अथ श्री नमि जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग आस्याउरी ॥ धनधन संप्रतिसाचो राजा ए देशी ॥

षट्दरसणजिनअंगजणीजे ॥ न्यासषडंगजो-
साधेरे ॥ नमिजिनवरनाचरणउपासक ॥ षट्-
दरशनआराधेरे ॥ षट् ॥ १ ॥ ए आंकणी

अर्थ-हे शुद्ध चेतना पूर्व स्तवनायें परुपित ठए दर्शन ते
जिन के० परमेश्वरना अंग जणिजे एटले परमेश्वर पोतें ए ठए
अंगोना धारक ठे केमके एक जैन दर्शन विना बीजा पांचे दर्श-

न एकेक नयना अपेक्षी ठे माटे अन्य अंग कहा अने जैन सप्तनयाश्रीत माटे उत्तमांग कह्युं परंतु कर्त्तानो आशय एठे जे ए अंगोने छेदे ते जिनेश्वरनो उद्देदक जाणवो केमके जिनेश्वरना अंग ठे माटे. इहां कोइ पुछे जे एगंते होय मिद्वत्त ए केम कह्युं परंतु जे जे मतोनाधारकोथी जैनी स्थल करतो जे जे मतोने ए स्तवनामां जे जे अंग ठेराव्या ते ते जिनेश्वरना अंग बतावे परंतु तेजने सर्वथा असत्य कहे नही केमके कर्त्तायें षट्दर्शन जिन अंग ज्ञाणिजें एवुं पाठ कह्युं पण दर्शन एवुं न कह्युं माटे. परंतु ठ ए दर्शन ते हे शुद्ध चेतना तुजने समाराधन करी निरममत्वी सम परिणामि ठतो षमंग के० ए स्तवनमां जेम ठए मतोने ठए अंगोनुं न्यास के० स्थापन कर्तुं ठे ते रीतें जो कोइ ग्राणी साधे तो सिद्ध करे ते कोण सिद्ध करे जे नमि परमेश्वरना चरणोपासकी एटले चारित्रनी सेवाना करनार निरममत्वी निरअहंकारी पुरुषो ते जे रीतें ए स्तवनमां परमेश्वरना अंग उपर ठए दर्शन थाप्या तेवीज रचनायें आराधे के० साधना करी शके कर्त्तानो आशय तो एम जाणाय ठे जे मात्र दर्शनी ठे ते सर्व एकेक नयाश्रीत ठे तेमनें ते ते नयें सत्य कहे परंतु जे नयना वचनथी तेमनो पक्ष उछापे तेवो वचन जिहां शुद्धी अन्य दर्शनी जैन दर्शन उछापक वचन न कहे तिहां सुधी जैनी पण तेने दुषवतो वचन नज कहे केमके ए पण परमेश्वरना अंग ठे ते माटे ॥ १ ॥

જિનસુરપાદપપાયવંચાણું ॥ સાંખ્યજોગદોય-
 જ્ઞેદેરે ॥ આતમસત્તાવિવરણકરતા ॥ લહો-
 ડુગઅંગઅખેદેરે ॥ ષટ્ ॥ ૨ ॥

અર્થ—હવે ઢાળ મતોમાં જે જે મત પરમેશ્વરનું જે જે અંગ છે તે તે કહી બતાવે છે એક સાંખ્ય અને બીજો જોગ કે ૦ નૈયાયિક એ બે દર્શન તે નમિ પરમેશ્વરના સુરપાદપ કે ૦ કલ્પવૃક્ષ સમાન હોવા છે જેને એવા પાય કે ૦ ચરણ વંચાણું કે ૦ વ્યાખ્યાન કરું. કેમકે જેમ શરીરનું મંદાણ પગોથી તેમ જીવ માત્રનું મંદાણ સત્તાથકી છે તેમ એ બે દર્શન પણ આત્મસત્તાનું વિવેચન કરવા-વાલા છે જેમ સાંખ્યદર્શન કહે છે આત્મ માત્ર પુષ્કર પત્ર વન્નિ-રૂપ લેપ પ્રકૃતિઃ કર્ત્રી તેહને મુખ આગલ વિકૃતિ ઇત્યાદિક કથન ઘણું છે પરંતુ આત્મસત્તાનું વિવેચન છે તેમજ નૈયાયિક પણ આત્મા માત્રમાં સત્તા તો એકજ માને પરંતુ એક જીવાત્મા બીજો પરમાત્મા એમ આત્માની બે જાત માને તેમાં જીવાત્મા તે માત્ર કાર્યનું કારણ જૂત માને અને કર્તા પરમાત્માને માને એરીતેં હે શુદ્ધ ચેતના જેમ સત્તા સર્વનું મૂલ તેમ અંગોનું મૂલ પાદ માટે એ બે દર્શન તે પરમેશ્વરના ડુગ અંગ કે ૦ બે ચરણા તે અખેદ કે ૦ પ્રસન્ન ચિત્ત ઢાળ લહો કે ૦ જાણો એ દર્શનોનું વિશેષ સ્વરૂપ ષડ્દર્શન સમુચ્ચય પ્રમુખ ગ્રંથોથી જાણવું ॥ ૨ ॥

જ્ઞેદઅજ્ઞેદસુગતમીમાંસક ॥ જિનવરદોયકર-
 જ્ઞારીરે ॥ લોકાલોકઅલંબજિયેં ॥ ગુરુગ-
 મથીઅવધારીરે ॥ ષટ્ ॥ ૩ ॥

अर्थ-वली सुगत के० बौद्ध दर्शन अने मीमांसक दर्शन
 तेमां बौद्ध दर्शनतो द्वाणे द्वाणे वस्तुने जेद के० चिन्न माने अने
 मीमांसक ते नित्य आत्मा अकर्त्ता ठे तेथी त्राणे कालें स्वरूपें
 अजेद ठे उक्तंच एक एव ही जूतात्मा जूतेजूते व्यवस्थितः एकधा
 प्रदुधा चैव दृश्यते जल चञ्चवत् ॥ १ ॥ पुनः एकः सर्व गतो
 नित्य पुनः वेदेवि गुणो न बध्यते न मुच्यते माटे ए वे दर्शन ते
 जिनवर के० परमेश्वरना दोय कर के० बे हाथ ठे जारी के०
 गंज्जीराशयपणे समजवा कठिण माटे गुरुगम के० गुरुयें बता
 व्यो जे रेचक कुञ्जक पूरकसंबंधी प्रवर्त्तन तेथी प्रथम तो लोक
 शब्दें ब्रह्मरंध्रकी अवशेष हेठल रह्युं जे शरीर तेने जूगोल
 संज्ञा ठे ते माटे लोक कह्युं तेने अवलंबन के० आत्माने आश्र-
 यण करीने ए बे दर्शन रूप जे परमेश्वरना बे हाथ तेने अव-
 धारि के० निर्णय करीने जजियें के० ध्याइयें तेमज अलोक
 के० शुन्य माटे खगोल संज्ञा ते ब्रह्मरंध्रने ठे तेथी अलोक शब्दें
 ब्रह्मरंध्रने विषे आत्माने आशय करीने ए बे दर्शनरूप बे हाथ-
 ने निर्णय करीने जजीयें ध्यान करियें.

एटले ए वे दर्शनमां बौद्ध दर्शन ते जे विद्यमान ते द्वाणे
 द्वाणे चिन्न चिन्न ठे ए तेमनो सिद्धांत ठे तो जो आत्मा प्रमुख-
 ने व्यवहार नयथी पर्यायांतरे कालथी अवधारियें तो द्वाणद्वाण
 दीठ चिन्न चिन्न ठे अने मीमांसक ते वस्तुने अजेद माने ठे ते
 जेम आपणे निश्चैनयनी अपेक्षायें आत्मा प्रमुख सर्व वस्तु पोत-
 पोताना धर्म लक्षणथी त्राणे कालें अजेद मानीयें ठैयें तेथी
 आत्मा पण स्वस्वरूप लक्षण धर्म त्राणे काले अजेद सहीत ठे

ए रीतें ए बे दर्शन ते व्यवहार तथा निश्चें नयना अपेक्षीक ठे
 अने परमेश्वरनुं प्रवर्त्तन पण निश्चें तथा व्यवहारथी ठे माटे
 बौद्ध दर्शननुं व्यवहारें प्रवर्त्तन ते परमेश्वरनुं वामकर ठे अने
 मीमांसकनुं निश्चें प्रवर्त्तन ते परमेश्वरनुं दक्षिण कर कहुं ए आ-
 शय समजवामां कठीन ठे माटे गंजीर कहुं ए रीतें परमेश्वरना
 चार अंग वर्णव्या ॥ ३ ॥

लोकायतिककूषजिनवरनी ॥ अंशविचारीजो-
 कीजेंरे ॥ तत्वविचारसुधारसधारा ॥ गुरुगम-
 विणकेमपीजेंरे ॥ षट् ॥ ४ ॥

अर्थ—वली नमि परमेश्वरनी कूषि के० पेट ते नास्तिकवादी
 लोकायतिक के० चारवाक दर्शन ठे एटले जीव पुण्य पाप गत्या-
 गति कांइ नथी ए नास्तिक शून्यवादीनुं मत ठे ते सर्वासें तो
 परमेश्वरनो पेट नथी पण अंस विचारीजो कीजे के० एक अंसे
 विचारी जोइयें तो परमेश्वरनी कूख ठे केमके ते नास्तिक शून्य-
 वादी ठे तेम परमेश्वरनी कूख पण शून्य माटे एक अंसें नास्ति-
 क परमेश्वरनी कूख कही परंतु तत्व विचारें विचारी जोइयें तो
 ए सर्व दर्शन वाणीथी वर्णव्या ते वाणी कूखथी उपनी माटे
 ए कूख ते पांचे अंगनुं खजानुं ठे ए कूखथी पांचे दर्शननी उ-
 त्पत्ति ठे माटे सुधारस धारा के० अमृतरूप रसनुं प्रवाह ठे
 तेथी ए सर्वांगोनी धारा के० प्रवाहनुं मिलापकरीने पीजे के०
 रस आस्वादन करियें ते निरममत्वी गुरुनो बताव्यो जे मार्ग ते
 विना सर्वांगदर्शननुं मिलापरूप तत्वनुं विचार तद्रूप सुधारसनी

धारा शी रीतें पान करी शकीयें ममत्वरूप दुर्जन ते पानकरतां
ढोली आपे ए रीतें पांच अंग वर्णव्या ॥ ४ ॥

जैनजिनेश्वरवरउत्तमअंग ॥ अंतरंगगहिरंगेरे ॥ अक्षर-
न्यासधराआधारक ॥ आराधेधरीसंगेरे ॥ षट् ॥ ५ ॥

अर्थ-वली जैनदर्शन ते नमि परमेश्वरनुं वर के० प्रधान
सर्व अंगोमां शिरोमणी उत्तमांगते मस्तक ठे केमके अंतरंगें
जैनदर्शनना अज्ञावें स्वस्वरूप प्राप्ति न आय न आसे अने बा-
ह्यांगें जोझ्यें तो पण ए जैन दर्शन सर्वासी ठे केमके ए दर्शननुं
कथन सर्वनयापेहीक ठे ते माटे अंतरंगें बाह्यांगें पण उत्तम
अंगज ठे परंतु जे प्राणी निरममत्वी ठतो अक्षर न्यास के०
एकेक अक्षरनुं स्थापन एटले ए अक्षर पहेलुं ए बीजुं तेनी धरा
के० चूमिका स्थानक एटले ए पेहेला अक्षरने रहेवानुं स्थानक
ए बीजा अक्षरने रहेवानुं स्थानक ते एकेका अक्षरनो आधारक
के० आधारचूत एटले आश्रय करीने रहुं जे अर्थ ते अर्थने
संगे धरी के० साथें करीने जे सर्वासी जैनदर्शनने आराधे के०
आराधन करे एटले एक अक्षर मात्रनुं उल्लेखन करवुं ते तो
वेगलुं रहुं पण अक्षर आगल पाठल पण न कहेवुं एवो जैन-
दर्शननुं आराधन करे ए ठ दर्शन परमेश्वरना ठ अंग ठे
ते वर्णव्या ॥ ५ ॥

जिनवरमांसघलादरिशाणठे ॥ दर्शनेजिनवरज-
जनारे ॥ सागरमासघलीतटनीसही ॥ तटनीमां-
सागरजजनारे ॥ षट् ॥ ६ ॥

अर्थ-ए रीतें नमि परमेश्वरमां सर्व दर्शन ठे ते माटे ए ठए दर्शन परमेश्वरना अंग ठे पण एकेका दर्शनने विषे सर्वांगसत्ता न पामियें एटले सर्व दर्शनोमां सर्वांसें जैनदर्शन न पामियें तेनी जजना ठे केमके एक अंगे पामियें पण सर्वांगें न पामियें जेम समुद्रमां यावत् मात्र तटनी के० नदीउं ते सही के० निश्चै-थी पामियें पण नदिउंमां समुद्रनी जजना जाणवी एटले जे नदी समुद्रमां जलि तेमां समुद्रनी वेलनुं पाणी आवे एम नदी-उंमां समुद्र ते एकदेशें संजवे ठे ते रीतें समुद्रोपम जिनवरना ए ठए दर्शन ते अंग कहियें ॥ ६ ॥

जिनस्वरूपथइजिनआराधे ॥ तेसहीजिनवरहोवेरे ॥ भूं-
गीईलीकानेचटकावे ॥ तेभूंगीजगजोवेरे ॥ षट० ॥ ७ ॥

ए रीते सर्व दर्शनोनुं एकज जावरूप जिनेश्वर देवनुं स्वरूप के० आकार ते आकारे पोतें अइने तदाकार वृत्तियें परमेश्वरनुं आराधन करे ध्यान धरे ते प्राणी सही के० निश्चैथी जिनवर शब्दें केवल नाणदंसणी थाय जेम चूंगी के० जमरी ते उण्णकादमां मदे आवे ते मदनी उन्मत्तताथी एकतो चंचलता वधे बीजो पोताना कांटामां पण विष वधे पठे कादी अथवा पीली जीजेली माटीमां पोते लवमूकी गोलीवालीने एकेक गोली लावी घर बांधी तेमां पोतें ईलीका जे लट तेने कांटाथी चटकु देइ ते लटने घरमां मूकी फरी एक गोलीयें ते घरनुं मोढुं ढांकीने सत्तरमें दीवस चटकाथी ते घरनुं मुख खोलतां जे लट ते जमरी थयी उमी जाय ते लटथी जमरी अइने जगत देखे तेम जिन-

स्वरूपे अङ्गे जिनने अराधवुं तेज अयुं पोते लटरूप आत्माने
चटकं पढे निजस्वरूपमां परिणमवुं ते घरमां रहेवुं अने ते घर-
मांज लंटनु जमरी अयी जावुं तेमज निजस्वरूप रूप घरमां
जिनस्वरूपनी प्राप्ति आय पढे त्रणे जगत जोते ठते सिद्धमां
गमन ते उमी जावुं आय ॥ ७ ॥

चूरणजाष्यसूत्रनिर्युक्ति ॥ वृत्तिपरंपरअनुज्ञवरे ॥ समय
पुरुषनाअंगकह्याए ॥ जेठेदेतेदुरजवरे ॥ षट् ॥ ८ ॥

अर्थ—अहो मारी शुद्ध श्रद्धा परमेश्वरनुं उत्तमांगरूप जैननुं
संबंधित समय पुरुष तेनां ठ अंग ठे १ पूर्वधरकृत बुटकपदनी
व्याख्या ते चूर्णि २ जाष्य ते सूत्रोक्तार्थ ३ सूत्रते गणधरादिकृत
सूत्रवचनमात्र ४ पूर्वधारीकृत निर्युक्ति वचन ५ वृत्ति ते टीका
निरंतर व्याख्या ६ परंपर अनुज्ञव ते गुरुसंप्रदायथी अनुज्ञव
के० यथार्थ स्मृतिथी जिन्न तात्कालिक ज्ञान ए रीतें समय के०
सिद्धांतरूप पुरुषत्व धर्मवंतना ए पूर्वोक्त चूर्ण जाष्यादि ठ अं-
ग ठे तेने जे प्राणी परजवना बीकने अवगणी निर्जय अको
उल्लेदीने ममत्वरूपरसें हीनाधिक जाषे ते प्राणी दूरबुद्धि अ-
थवा दुरजव के० दुष्ट जवगामि जाणवो ॥ ८ ॥

मुद्राबीजधारणाअक्षर ॥ न्यासअरथविनयोगेंरे ॥ जेध्या
वेतेनविबंचीजे ॥ क्रियाअवंचकजोगेंरे ॥ षट् ॥ ९ ॥

अर्थ—मुद्रा बीजधारणा अक्षर न्यास ए वधां ध्याननां अंग
ठे अने अर्थ के० ए मुद्रा बीजधारणादिकनुं तात्पर्यार्थ रहस्य
तेनों वि के० विशेषणो नियोगी के० विधि संपेक्षी विधिनो ज्ञाता

ए ध्यानना अंगोनो रहस्य ते मुऊने तो आंइ जासतुं नथी अने कर्त्तार्ये तो आगल जे ध्यावे एवुं पद गुथ्युं तेथी देखातुं ध्यान-
 नुंज कथन ठे परंतु मुऊने न जास्यो कर्त्तानुं आशयकर्त्ता जाणे माटे जे प्राणी समजपशमी निरममत्वी ठतो ए पूर्वोक्त मुझाबीज
 धारणादिकें ए स्तवनानी उक्तिविधें ध्यावे एटले एकाग्र चित्तें
 तदाकार तद्रूप तन्नमयी तद्धेसी तदाजिलाषी ठतो ध्यान करे
 विषय विषयी अजिन्नपणे जासे एवो अथो तो ते प्राणीनो आ-
 त्मस्वरूपरूप चिंतामणी रत्न ते रागादिके अथवा दुष्ट मतममत्वी
 ठगोथी न वंचिजे के० ठग्यो जाय नही ते प्राणी अवंचक क्रि-
 यानो जोगी आय एटले जे शुद्ध सरल स्वजाविक करणीनुं जोगी
 आय ते मायावी वचनोथी ठगाय नही इहां कोइक प्रतमां जे
 ध्यावेने ठेकाणे जे साधे एवुं पाठ ठे तेनो अर्थ मुझा बीज
 धारणादिकें जे समय पुरुषने साधे ते क्रिया अवंचकनो जोगी
 होय ए पदनुं रहस्य कर्त्ता जाणे मुऊने तो न जास्यो ॥ ए ॥

श्रुतअनुसारविचारीबोळुं ॥ सुगुरुतथाविधी-

नमिलेरे ॥ किरियाकरीनविसाधिसकीयें ॥

एविषवादचित्तसघलेरे ॥ षट० ॥ १० ॥

अर्थ-हवे हे शुद्ध चेतना ए कालें जे प्रवर्त्तने मारो काद-
 द्रूप आय ठे तेम तुऊने कहुं ठे ते सांजल ए जैनदर्शननुं श्रुत
 के० सिद्धांतनुं नैगमादिक नयानुजायी कथन ठे तेवचन वर्ग-
 णायें कहेतां ठतां किहांनुं किहां निसरी जाय माटे अनुसार के०
 ते पाठने नजर अगल राखी अर्थ कर्त्तो विचारी विचारी बोळुं

परंतु सिद्धांतमां यथाविध गुरुनुं लक्षण कछुं ठे जे विशुद्ध श्रद्धावंत ज्ञानी आत्मार्थि परोपकारी निरमायी निरममत्वी कथनी करणी सम सप्तनयानुजायी जिनप्रवचनविशुद्धजायी तथा विध के० तेवो सोजन गुरुनी जोगवाइ मुऊने न मिले तेथी सूत्र मर्यादायें विचारीने बोलुं तो शुं अयुं परंतु ते मर्यादामां रहीने साधु संबंधी क्रिया करी प्रवर्त्तताने उदय आव्युं जे साधुपणुं ते नवि साधी सकीये के० सिद्ध करी न शकीयें. केमके श्रुतमर्यादायें पण चारित्र साधवी अति कठिन ठे माटे ए एक अने बीजो तथाविध गुरुनी योगवाइ न मिले तेथी तेवी क्रिया न करी शकुं माटे ठतो जेष धारी बुं तो पण कोइ पुढे तुं कोण ठो तिवारें महाहीन वचने पोतानां मुखथी कहुं जे हुं जैननो जंदो बुं तेथी समस्त चित्तनेविषे प्रदेशें प्रदेशें विषवाद के० उदासीनता लागी रही ठे ॥ १० ॥

तेमाटेउच्चाकरजोडी ॥ जिनवरआगलकहीयेंरे ॥ समयचरणसेवाशुद्धदेजो ॥ जेमआनंदधनलहीयेंरे ॥ षट० ॥ ११ ॥

अर्थ--माटे हे शुद्धचेतना तुं तथा हुं अने बीजी शुद्ध श्रद्धा आपणे त्रणे परमेश्वर आगल वे हाथ जोमी उच्चा थका कहियें जे हे परमेश्वर तमारो ज्ञापित समय के० सिद्धांत संबंधी शुद्ध चारित्र तेनी सेवा के० सेवबुं प्रवर्त्तबुं ते देजो जेम अमे पण आनंदना समूह लहियें के० पामियें अथवा हे परमेश्वर मारे चरमावर्त्तन चरमकरण जवपरिणतिना परिपाक समयें शुद्ध आगमोक्त चारित्रनी सेवा देजो अथवा चरमावर्त्तनादिक कालें

शुद्ध आगमोक्त तमारा चरणकमलनी सेवा देजो जेम आनंद-
घन पद पामियें ॥ ११ ॥ इति श्रीनमि जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्री नेमनाथ जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग मारूणी ॥ धणराढोला एदेशी ॥

अष्टज्वंतरवालहीरे ॥ तुंमुजआतमराम ॥ मनरावाला
मुगतिस्त्रीसुंआपणेरे ॥ सगपणकोइनकाम ॥ म० ॥ १ ॥

घरआवोहोवालिमघरआवो ॥ मारीआस्याना-
विसराम ॥ म० ॥ रथफेरोहोसाजनरथफेरो ॥

साजनमारामनोरथसाथ ॥ म० ॥ २ ॥

अर्थ-नेम परमेश्वर राजे मतिनुं पाणि ग्रहण करवा माटे तो-
रणे आव्या तिहां मृग तीत्तरादिक पशुने सजय देखी अजय बु-
द्धीयें सारथीने कही रथ पावो फेराव्यो ते समयनुं राजे मतिजीनुं
वचन नेम परमेश्वरथी ठे अहो परमेश्वर आठ जवमां एके ज-
वनेविषे अवहज नही पण जवजवनेविषे प्रीति पात्र बुं ते माटे
तुं मारा आत्मानेविषे रमी रह्यो ठो एटले मारा दीलकमलनी
पांखनी पांखनी दीठ तुं रमि रह्यो ठो वसी रह्यो ठो ते माटे
मनना वहज ठो प्यारा ठो माटे हे स्वामि मुक्ति स्त्री साथें
आपणो स्त्री जत्तारनो सगपण संबंध करवानुं कोइ काम नथी
केमके मुक्ति स्त्री तो रूप रहित ठे अने हुं राज कुमरी गोचन
रूपा एवी स्त्री रत्न ठतां रूपरहित मुक्ति स्त्रीथी संबंध करवानुं
इयुं काम अथवा मारा उपर मुक्ति स्त्रीने दावगो तेवारं ते स्त्री

મારી શોક થસે અને સ્ત્રીને તો શોકના દુઃખ જેવું મરણ પણ નથી
 તેથી તમારે મારે પરમ પ્રીતી છે તેનું નાસ કરવું હોય તો તમે
 બીજી સ્ત્રી લાવો ॥ ૧ ॥ માટે અહો વાલેસર ઉગ્રસેનજીના ઘ-
 રનેવિષે આવો ઇહાં અત્યંત રાગે રંજીત ચિત્તથી વિકલ ચિત્ત
 શુન્ય હૃદય થઈ ગઈ થકી રાજે મતી કહે છે કે મારી આસ્યાના
 વિશરામ કેળુ ધામ તમે બો કેમકે મારે આધારે મારી આસ્યા
 આધેયપણે રહિ છે તેથી હે મનવાલેસરી વિલંબ મ કરો મારી
 આસ્યારૂપ વેલ ત્રુટી તો ફરી સંધાસે નહીં તેથી હે સાજન રથને
 પાળો વાલો અને મારા મનના મનોરથ પુરા કરો કેમકે તમારા
 રથને મારા મનોરથ જેવું સાથ ફરિ મલસે નહીં ॥ ૨ ॥

નારીપલ્લોસ્યોનેહલોરે ॥ સાચકહેજગનાથ ॥ મ૦ ॥ ૬-
 શ્વરઅરધંગેધરીરે ॥ તુંમુઝાલેનહાથ ॥ મ૦ ॥ ૩ ॥

અર્થ—નારી વિનાસ્યો સ્નેહ યદ્યપિ સ્નેહનું વાસ હૃદયાંતર
 વર્તિ છે પરંતુ નારી સ્નેહ લતા છે સ્નેહરૂપ ફલની પ્રાપ્તિ છે માટે
 નારી તે શાક્ષાત્ મૂર્તિવંત સ્નેહજ છે તેથી અહો નાથ જગતવાસી
 જીવ તે નારી વિના નેહ ન કહે તે સાચું કહે છે જો કદાચિત્
 નારીવિનાજ સ્નેહ થતું હોય તો મહાદેવ સૃષ્ટી સંહાર કર્તા કહે-
 વાય તેણે પોતાના અર્ધાંગમાં પાર્વતી નારીને કેમ ધારી લીધી ન
 કરવા યોગ્ય કાર્ય કશું તમને તો તેમ કરવું નથી પણ સગાઈ
 કરીને પાણિગ્રહણ તો સર્વ જગત કરે છે અને તમે મુઝને હાથે
 નહીં જાલો કરપીમન તો કરો ॥ ૩ ॥

पशुजननीकरुणाकरीरे ॥ आणीहृदयविचार ॥ म० ॥
माणसनीकरुणानहीरे ॥ एकुणघरआचार ॥ म० ॥४॥

अर्थ—हे प्रभु तमे पशुजननी करुणानो विचार हृदयमां
आण्यो जे एटला पशुजनी संहार थरो माटे धिःकार परो मारा
परणवाने तो एवा अविवेकी प्राणीजनी दया करीने रथ पाठो
फेराव्यो तो तेथी असंख्यातगुण पुण्य प्रवळ एवा मुक्तसरिखा
माणसनी दया नथी आवती ए कया घरनो आचार एटले ज-
गतमां हीनमांहीन अधिकमां अधिक जातोनां घरे मात्रमां एवं
प्रवर्तन नथी जणातुं ॥ ४ ॥

प्रेमकलपतरुढेदीयोरे ॥ धरियोजोगधतूर ॥ म० ॥ च-
तुराश्रोकुणकहोरे ॥ गुरुमिलियोजगसूर ॥ म० ॥ ५ ॥

अर्थ—हे स्वामी तमे जेम कटपवृक्ष आ जवसंवंधी मनोवां-
ठक ठो तेम प्रेमरूप कटपतरु पण आ जवसंवंधी मनोवांठितनो
पूरनारो ठे एटले स्त्रीजना जलारूप हावजाव मुखविकार मंद-
हास्य वक्र तीक्ष्ण कटाक्ष तेमज मन जावता पटरस जोजन
तथा अंतर पुष्पादिकनी सुरजि इत्यादिक मनोवांठित प्रेम क-
टपतरु उढेदीने योगरूप धतुरो धारण कख्यो केमके कुधापिपासा
शीत उष्णदंशमशक ते शरीरनी साताने विपप्राय ठे अशाताना
कारक माटे धतुरप्राय तो हे मनवद्वज एवो तमोने जगतमां
सूर के० यावत् मात्र चंद्रमा ग्रह नक्षत्र तारा स्थाने चतुराश्रनो
सीखवनारो गुरु कहो ने स्वामी कोण मिट्यो आपने हाथें रत्न
प्रायें किहांथी चळ्यो ॥ ५ ॥

मारुंतोएमाक्युंहिनहीरे ॥ आपविचारेंराज ॥ म० ॥

राजसज्जामेंबेसतारे ॥ किसडीबधसीलाज ॥ म० ॥ ६ ॥

अर्थ—हे राजेन् मने मूकीने तमे जाउं ठो तेमां मारी तो ब-
द नामोसी किंचित् मात्र नथी केमके तमे पोतानी इत्थायें रथ
पाठो फेरव्यो तेथी में अकार्य कछुं एम कोइ केसे नही पण
तमे मुऊने परिहरो ठो ते तमें पोते तमारा चित्तमांज विचारो
जे तमें तमारा बरोबरिया राजानी सज्जामां जइ बेसशो तेवारें
किसमी के० केवी शोचा पामशो एटले घणातो न कहेशो पण
कोइक बहु बोलो हशे ते तमने सज्जामां आवता देखीने कहेसे
जे जूज आ पुरुषत्व धर्मवंत पुरुष आव्यां तेवारें केवी लाज
वधशे घणी सरम जेवी वात ठे माटे हजी कांइ बगड्युं नथी
तेथी रथ पाठो फेरवो ॥ ६ ॥

प्रेमकरेजगजनसहुरे ॥ निरवाहेतेऊर ॥ म० ॥ प्री-

तकरीनेगोडीदेरे ॥ तेसुंनचालेजोर ॥ म० ॥ ७ ॥

अर्थ—संसारी जीव मात्र रागी ठे माटे प्रीत तो करे केमके
सरागीपणुं ते प्रीतरूप कार्यनुं कारण ठे परंतु हीनाधिक वचन
न विचारतां प्रीतनो निरवाह करे तेवा प्राणी ऊर के० बीजा
जाणवा पण तमे तेवा नथी एटले तमे प्रीत करवामां ठो परंतु
प्रीतनो निज्जाव तमथी न आय ॥ दोहा ॥ प्रीत रीत अति कठिन
हे समज करइयोकोय ॥ जांग जखंता सोहली लहिरां मुसकल
होय ॥ १ ॥ तो हे वद्वज्ज जे प्राणी प्रथम तो अत्यंत प्रीत बांधे

फरी तेज प्रीतने ठोमी ठोमी नाखे ते प्राणी साथे जोर न चाळे
जेम पराणे प्रीत न आय एवी केवत ठे ॥ ७ ॥

जोमनमांएहवुंहतुरे ॥ निसपतिकरतनजाण ॥

म० निसपतिकरीनेठांरुतारे ॥ माणससहुये

नुकसाण ॥ मन० ॥ ७ ॥

अर्थ—जो आपना चितमां प्रथमथीज एवुं हतुं जे तोरणथीज
रथने पाठो फेरवशुं एटले प्रथमथीज मने ठोरुवानी झ्ठा हती
तो जाण के० ते झ्ठा तमारा मनमां जाणीने निसपति करतन
के० संबंध न करता एटले तमोने मारी साथें संबंध करवुं योग्य
न हतुं ते तमे पोतेज विचारो पण स्त्री मात्रनी जिहांसुधी सगा-
इ न थइ तिहां सुधी सर्व जनथी संबंध ठे अने जेवारें सगाइ
थइ तेवारें ते पुरुषथी संबंध रह्यो पठे ते पुरुष जेवारें ठांनि
आपे तेवारें ते स्त्रीने बीजो पुरुषतो रांधेदी हांमी प्रायें जाणी
ने नज वांठे अथवा काईक वांठे तेने बीजा पुरुष कहे के अहो
जला आदमी तमने ए विना बीजी कोइ स्त्री जगतमां नथी
मलती शुं? केमके एनी तो सगाइ थइ हती तेणे मूकी दीधी
तेथी विषकन्यादि दूषणविना सगाइ थया पठे कोण मूके माटे
सगाइ थया पठे ठांरुवुं तेतो माणसनुं नुकसान ठे तेहने अठतुं
दोष प्रगट करीने कलंकित करवुं ठे ॥ ७ ॥

देतांदानसंवत्सरारे ॥ सहुलहेवंठितपोष ॥ म० ॥ सेव
कवंठितनवीलहेरे ॥ तेसेवकनोदोष ॥ मन० ॥ ८ ॥

मारुंतो एमाक्युं हीन हीरे ॥ आपविचारें राज ॥ म० ॥

राजसज्जामें बेसतारे ॥ किसडी बधसी लाज ॥ म० ॥ ६ ॥

अर्थ—हे राजन् मने मूकीने तमे जाउं ठो तेमां मारी तो ब-
द नामोसी किंचित् मात्र नथी केमके तमे पोतानी इछायें रथ
पाठो फेरव्यो तेथी में अकार्य कछुं एम कोइ केसे नही पण
तमे मुऊने परिहरो ठो ते तमें पोते तमारा चित्तमांज विचारो
जे तमें तमारा बरोबरिया राजानी सज्जामां जइ बेसशो तेवारें
किसमी के० केवी शोजा पामशो एटले घणातो न कहेशो पण
कोइक बहु बोडो हशे ते तमने सज्जामां आवता देखीने कहेसे
जे जूज आ पुरुषत्व धर्मवंत पुरुष आव्यां तेवारें केवी लाज
बधशे घणी सरम जेवी वात ठे माटे हजी कांइ बगड्युं नथी
तेथी रथ पाठो फेरवो ॥ ६ ॥

प्रेमकरे जगजनसहुरे ॥ निरवाहे ते उर ॥ म० ॥ प्री-
त करीने गोडी देरे ॥ तेसुं न चाले जोर ॥ म० ॥ ७ ॥

अर्थ—संसारी जीव मात्र रागी ठे माटे प्रीत तो करे केमके
सरागी पणुं ते प्रीतरूप कार्यनुं कारण ठे परंतु हीनाधिक वचन
न विचारतां प्रीतनो निरवाह करे तेवा प्राणी उर के० बीजा
जाणवा पण तमे तेवा नथी एटले तमे प्रीत करवामां ठो परंतु
प्रीतनो निजाव तमथी न आय ॥ दोहा ॥ प्रीत रीत अति कठिन
हे समज करइयो कोय ॥ जांग जखंता सोहली लहिरां मुसकल
होय ॥ १ ॥ तो हे वद्वज्ज जे प्राणी प्रथम तो अत्यंत प्रीत बांधे

फरी तेज प्रीतने ठोमी त्रोमी नाखे ते प्राणी साथे जोर न चाले
जेम पराणे प्रीत न आय एवी केवत ठे ॥ ७ ॥

जोमनमांएहवुंहतुंरे ॥ निसपतिकरतनजाण ॥

म० निसपतिकरीनेठांरुतारि ॥ माणससहुये

नुकसाण ॥ मन० ॥ ७ ॥

अर्थ—जो आपना चितमां प्रथमथीज एवुं हतुं जे तोरणथीज
रथने पाठो फेरवशुं एटले प्रथमथीज मने ठोरुवानी इच्छा हती
तो जाण के० ते इच्छा तमारा मनमां जाणीने निसपति करतन
के० संबंध न करता एटले तमोने मारी साथें संबंध करवुं योग्य
न हतुं ते तमे पोतेज विचारो पण स्त्री मात्रनी जिहांसुधी सगा-
इ न अइ तिहां सुधी सर्व जनथी संबंध ठे अने जेवारें सगाइ
अइ तेवारें ते पुरुषथी संबंध रह्यो पढे ते पुरुष जेवारें ठांरु
आपे तेवारें ते स्त्रीने बीजो पुरुषतो रांधेली हांमी प्रायें जाणी
ने नज वांढे अथवा काईक वांढे तेने बीजा पुरुष कहे के अहो
चला आदमी तमने ए विना बीजी कोइ स्त्री जगतमां नथी
मलती शुं? केमके एनी तो सगाइ अइ हती तेणे मूकी दीधी
तेथी विषकन्यादि दूषणविना सगाइ अथा पढे कोण मूके माटे
सगाइ अथा पढे ठांरुवुं तेतो माणसनुं नुकसान ठे तेहने अठतुं
दोष प्रगट करीने कलंकित करवुं ठे ॥ ७ ॥

देतांदानसंवत्सररी ॥ सहुलहेवंठितपोष ॥ म० ॥ सेव
कवंठितनवीलहेरे ॥ तेसेवकनोदोष ॥ मन० ॥ ए ॥

अर्थ-हे स्वामी सर्व लोक मुझने आवी कहे ठे जे ए तारा जत्तारनी शी चाद ठे जे तोरणे आव्या तुंजने मूकी गया ते वारें अमे सर्व लोकें जाण्युं जे नेमनाथथी कामरूपीउ रोग गयो तेमाटे ब्रह्मचारी ठे परंतु राजेमती एक रहितो शुं पण ते तो अनेकांतिक जोगवे ठे ने फरी ब्रह्मचारी कहेवाय ठे तेथी तुं जइने समजाव के जो ब्रह्मचारी नाम कहावो तो हुं अरज करुं बुं जे एक गुह्य घटतुं नथी एटले लोक जाणी शके ए शानो गुह्य बुपावबुं शुं लोक सर्व जाणे जे ए अनेक जोगवे ठे ने फरी ब्रह्मचारी निःकामी नाम धारबुं ए तो अघटतुं गुह्य ठे घटतुं गुह्य तो तेने कहियें जेने लोक न जाणी शकें अने जो लोके जाणी लीधुं तो शानुं गुह्य चतुरनुं गुह्य तो जन्मारो वहि जाय तोपण कोइ लोक जाणी शके नही परंतु तमारुं गुह्य तो हवे रह्युंज नही लोकमां प्रगट अइ गयुं जे अनेकने जोगवोज ठो तो एक मने जोगववामां शुं ब्रह्मचर्यनो जंग अइ जाय ठे अने जो ब्रह्मचर्यने अखरु पाट्या चाहो ठो अनेकांतने जोगवबुं मूकी द्यो पण तमे तो बे घोरे चमो ठो अनेकांतने जोगवो ठो ने फरी ब्रह्मचारी नाम धरावो ठो ॥ ११ ॥

जिएजोणीतुमनेजोउरे ॥ तिणजोणीजोवोराज ॥ म० ॥
 एकवारमुझनेजुउरे ॥ तोसीजेमुझकाज ॥ म० ॥ १३ ॥

अर्थ-हे स्वामी हुं जिए जोणी के० जे जोवानी रीतें तुमने जोउं के० देखुं एटले सराग वर्त्तियें एकाग्र तदाकारें सलुणे नेत्रे हुं तमोने निरखण करुं बुं ते मारा नेत्रोथी निरखवानुं सराग

मारा मनथी ठिप्युं नथी माटे हुं आपथी अरज करुं हुं के जे रीतें हुं तमोने निरखुं हुं तेवीज रीतें तमे पण मुऊने रात्र दीवस रुदयनेत्रें जूळ तो मोटी कृपा करो कदाचित रात्र दिवस न जूळ तो रह्युं पण एकवार तो मुऊने जूळ तो पण मारुं वांछित कार्य सिद्ध आय ॥ १३ ॥

मोहदशाधरीजावनारे ॥ चित्तलहेतत्वविचार ॥

म० ॥ वीतरागमनआदरीरे ॥ प्राणनाथनिर-
धार ॥ म० ॥ १४ ॥

अर्थ—एटला सुधी तो राजेमतियें पोतानी सखिउं संघाते श्री नेमनाथ संघाते मोहदशानी विवस्था संबधी मोहनीनां वचन जाण्या हवे चित्तमां मोहदशायें बंधाणो मन तेज मननेविषे जावना के० वार जावनामांथी इहां प्रस्तावें एक एकत्व जावनाज उचित ठे फरि एज जावनाने आशयें सूत्र कर्तायें पाठली गाथाना उत्तर पदमां एकवार मुऊने जूळ एम केहेवाथी राजेमतीजीयें जे-टला मोहमयी वचन कह्या ते केहेता ठतांज चित्तमां एकत्व जा-वना आवी एटले मारो आत्म अव्य ते मारा आत्म प्रदेशोने आधारें रह्यो ठे तो मारे तेउने शो संबंध ठे एवो आत्मतत्वनो विचार के० जेद ते राजेमतीजी पाम्या थका पोतानी आत्माने कहे ठे के हे आत्मा प्राणनाथ के० प्राणोना नाथ जे नेमनाथ स्वामी तेणे निरधार के० निश्चें थकी वीतरागता आदरी के० ग्रहण करी तो हे आत्मा तारो राग एहुने केम जेदी शके ते माटे एहनोने मारो शो संबंध एम एकत्वने विचारता हवा ॥ १४ ॥

सेवकपणतेआदरेरे ॥ तोरहेसेवकमाम ॥ म० ॥ आशय
साथेंचालीयेंरे ॥ एहीजरूंकाम ॥ म० ॥ १५ ॥

अर्थ—हवे राजेमतीजी नीतीना पढें सन्मुख दृष्टीयें एकत्व-
ज्ञावना ज्ञावन करे ठे हे मारा आत्मा तने नेमनाथजी साथें
स्वामी सेवक संबंध करवुं योग्य हतो केमके ते संबंध कस्या उपरांत
परवश वर्त्तिपणे प्रवर्त्तवुं पमे अने जे परवश वर्त्तिपणे प्रवर्त्तवुं
ते स्वेष्टाचारीने नरकप्राय ठे परंतु ए वात प्रथमथी विचारवी
योग्य हती हवे पाठलथी विचार करे शी सिद्धी तेमाटे स्वामी
यें वीतरागता आदरी तेज सेवकपण निश्चैथी अंगीकार करे ते
वारे सेवकनो माम के० धर्म स्थिर रहे माटे अहो मारा आत्मा
स्वामीना मननो आशय के० अजिप्राय तेनी साथे चालीये एटले
अजिप्रायानुजायी चालीये स्वामीना आशय साथे प्रवर्त्तवुं
तेज रूकुं काम ठे एटले सेवकनो सेवकत्व धर्म ते एहिज ठे जे
पोताने हित अहित न जूए पण स्वामिनी आज्ञा प्रमाणे वर्त्ते
एज सेवकपणानुं लक्षण ठे ॥ १५ ॥

त्रिविधयोगधरीआदस्योरे ॥ नेमनाथजरतार ॥ म० ॥
धारणपोषणतारणोरे ॥ नवरसमुगताहार ॥ म० ॥ १६ ॥

अर्थ—माटे श्री नेमनाथ स्वामिये त्रिविध धरी के० त्रण प्र-
कारने धरी योग आदस्यो एटले मनथी वचनथी अने कायथी
योग आदस्यो तो तेज आशय दोड़नें मुऊनेपण तेजयोग धारवुं
रूडूं काम ठे परंतु मारा मननों वह्मज श्री नेमनाथ जर्तार के-
हेवो ठे मारा आत्मिक गुणोनो धारण के० आधार ठे वली

मारा आत्मिक गुणोनो पोषण के० पुष्टनुं करनारपण एहिज ठे तेमज मारे संसारसमुद्गथी तारनारपण एहिज ठे वली शृंगार हास्य करुणा रौद्र वीर ज्ञयानक बीजत्स अद्भुत शांत ए नव र-सरूप मुगता के० मोतीनो हार मारा कंठनो शृंगाररूप ते ए-हिज ठे एटले निरुपम आत्मिकस्वरूप ते अद्वितीय शृंगार अ-नादि कनकोपलीनी परें प्रकृत पुरुषनी जोडीथी वियोग तेथी अतींद्रियनो हर्षोत्कर्ष ते अयुं परम हास्य रस सर्व जंतुने अजय दान देवुं ते करुणारस कर्मने विदारवुं ते रौद्ररस इत्यादिक सर्व रसोनो संजव यथातथ्य विचारि लेजो आइं लिखतां बधी जाय माटे न लख्यो ए नवरसोना शुभशुभंतर जाव तरंगरूप घणा मोती ते माटे हार संज्ञा बांधी ॥ १६ ॥

कारणरूपीप्रभुज्ज्योरे ॥ गण्योनकाजअकाज ॥ म० ॥
कृपाकरीमुऊदीजीयेंरे ॥ आनंदघनपदराज ॥ म० ॥ १७ ॥

अर्थ-अहो नेमनाथ परमेश्वर में तमोने ज्ज्यो के० सेव्यो ते कारणस्वरूपी सेव्यो एटले मारा मनमां परमेश्वरना स्वरूपरूप कारण प्रवर्त्ति प्रवर्त्तशे तेवारें मारुं आत्मस्वरूपरूप कार्य सिद्ध आशे निश्चैथी एम जाणीने ज्ज्यो परंतु तमारो सेवन करते ठते सें कार्य अकार्य गण्यो नही एटले जेम संसारी शब्दादिकनुं सेवन ते करणीय अने दीक्षानुं सेवन ते अकरणीय ते बेहुने गण्यो नही एक परमेश्वरने स्वरूपेज सेव्यो माटे हे परमेश्वर हवे मारा उपर कृपा करीने अथवा कृपा के० प्रसन्न अइने आनंदघन के० निरवाणपद संबधी राज के० ठकुराइ ते मुऊने दी-

जीये के० बह्नीयें ॥ १७ ॥ इति नेमनाथ जिनस्तवन संपूर्ण ॥
 इति श्री आनंदघनकृत बावीसी संपूर्ण ए बावीसी तवनोनो टबो
 ज्ञान सारजीयें श्री कृष्णगढे रहिने सवंत् १७६६ ना चादरवा
 शुद्ध १४ ना दीवसें कख्यो ठे तेनो चावार्थ लहीने ढाप्यो ठे तेमां
 जूलचूक रहि होय ते वाचनार सज्जनोए सुधारी वांचवुं हवे
 फरी आनंदघनजीना पोतानाज करेला ठेला बे तवनो हता ते
 बे प्रत उपरथी जड्या ते बे प्रतना लखनारें एवं लख्युं हतुं जे
 ए तवनो आनंदघनजीना स्वकृत ठे माटे ते बे तवन लिखीयें
 नैयें अने ए बे स्तवननो टबो ज्ञानविमलजीकृत ठे एवं एक प्र-
 तमां लख्युं हतुं ॥

॥ अथ श्रीपार्श्व जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग सारंगरसीआनी देशी ॥

ध्रुवपदरामीहोस्वामिमाहारा ॥ निकामीगुणराय ॥
 सुग्यानी ॥ निजगुणकामीहांपामीतुंधणी ॥ ध्रुव
 आरामीहोथाय ॥ सुग्यानी ॥ ध्रु० ॥ १ ॥

अर्थ-ध्रुव के० निश्चलपद जे सिद्धतापणुं तेना रामि के० र-
 मणहार जे प्रभु ते मारा स्वामी ठे वली कामकंदर्पना अजिलाष
 रहित ठे माटे निःकामी ठे तथा अष्टगुणे करी सहित माटे गु-
 णराय ठे अव्यावाध सुखना जोगी ठे केवल ज्ञाने सहित माटे
 सुग्यानी ठे पोताना गुणना अजिलाषी ठे एटले स्वस्वज्ञाव प्र-
 गख्यो तेना अर्थीं ठे माटे सम्यक्दृष्टी जीव ते तमारा जेवो

धणी पामीने ध्रुवपद आरामी के० अचल सुखी नित्य आत्मा-
रामी आय केमके जे परमात्माने सेवे ते परमात्मा आय ॥ १ ॥

सर्वव्यापीकहेसर्वजाणंगपणे ॥ परपरिणमनस-
रूप ॥ सु० ॥ पररूपेंकरीतत्वपणुंनही ॥ स्वस-
त्ताचिदरूप ॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ २ ॥

अर्थ—हे प्रभु तमने सर्वज्ञपणा माटे केटलाक सर्वव्यापी केहे
हे तेतो आरोपें घटे हे परंतु जो वस्तु धर्में सर्वव्यापि कहे तो
दोष उपजे केमके जे परमां व्यापे ते परपणे परिणमे अने परप-
रिणमन स्वरूप अये तो अव्यनो अस्थिर स्वज्ञाव तथा अज्ञव्य
स्वज्ञावरूप दूषण आय वली पररूपे एटले अन्य अव्यरूपें अयो
तो तत्वपणुं न दहे माटे पोतानी सत्ताज चिद्रूपज्ञान स्वरूप हे
तेणे करी तत्वपणुं कहियें ॥ २ ॥

ज्ञेयअनेकेंहोज्ञानअनेकता ॥ जलज्ञाजनरविजे-
म ॥ सु० ॥ अव्यएकत्वपणेगुणएकता ॥ निज-
पदरमताहोखेम ॥ सु० ॥ ध्रु० ॥ ३ ॥

अर्थ—वली ज्ञेय जे सर्व अव्य ते अनेक हे तेने ज्ञाने करी जाणे
तेणे करी आत्मानुं ज्ञान अनेक हे एटले ज्ञेयना जेदें ज्ञानपण अनेक
रूप हे यद्यपि सूर्य एक हे तोपण जलज्ञाजनमां प्रतिबिंब परुवे करी
अनेक जणाय हे तेमज ज्ञानगुणाधि करणचूत सर्व आत्मज्ञावनुं
अस्थलीचूत जे जीव अव्य तेने एकपणे गुणनो पण एकपणो
जाणवो केमके पर्याय अविज्ञाग अनेकता पण ज्ञायकरूप कार्य

અન્નેદે જ્ઞાનગુણ એક છે તેથી સર્વ ગુણ પોતપોતાનું સ્વેત્ર જે દ્રવ્ય તેમાં રમતાં હોમ કહ્યાણ છે એટલે કોઈ ગુણ પરપરિણામી નથી॥

પરદેત્રેંગતજ્ઞેયનેજાણવે ॥ પરદેત્રેંથયુંજ્ઞાન સુઠ ॥

અસ્તિપણુંનિજદેત્રેંતુમેકહ્યો ॥ નિર્મલતાગુણ-

માન ॥ સુઠ ॥ ધ્રુઠ ॥ ૪ ॥

અર્થ—સ્વઅવગાહનાથી પર કે ૦ અન્ય દેત્રેં રહ્યું જે જીવ-
દ્રવ્ય તથા અજીવ દ્રવ્યરૂપ જ્ઞેય તેને માત્ર જાણવે કરીને એ
જ્ઞાન પરદેત્રી થયું પણ જે ગુણી હોય તે ગુણથી અન્નેદપણે હોય
તેથી જ્ઞાન તે નિજદેત્રેં કે ૦ પોતાના અસંખ્યાતા પ્રદેશે આત્મા
મધ્યે વ્યાપકપણે રહ્યું છે તે માટે તમે અને અસ્તિપણું કહ્યું તે
જ્ઞાનમાં નિર્મલતા સ્વચ્ચાવ છે તેથી એ જ્ઞાનમાં દ્રવ્ય આરીસાની-
પરે જાણે છે પરંતુ જ્ઞાનને દેત્રેં જ્ઞેય જાતો નથી અને જ્ઞાન તે
જ્ઞેયમાં આવતું નથી ॥ ૪ ॥

જ્ઞેયવિનાસેહોજ્ઞાનવિનિશ્ચરૂ ॥ કાલપ્રમાણેરેથાય

॥ સુઠ ॥ સ્વકાલેંકરીસ્વસત્તાસદા ॥ તેપરરીતેન-

જાય ॥ સુઠ ॥ ધ્રુઠ ॥ ૫ ॥

અર્થ—કોઈ કેહેસે જે જ્ઞેયઘટપટાદિકને વિનાશો જ્ઞાનપણવિના
શીક તે અતીત અનાગત વર્તમાનને પરાવર્તે જે અનાગત પર્યાય
તે વર્તમાનપણું પામે વર્તમાન પર્યાય તે અતીતપણું પામે તે સર્વ
પર્યાયનો જાણના ધર્મ જ્ઞાનમધ્યે છે તે જાણના પર્યાય એ રીતે પ-
રિણમે છે તેથી જ્ઞાનમધ્યે વિનાશીક ધર્મ છે તેને ઉત્તર કહે છે

જે સ્વકાર્ણે કરી પોતાના ઉત્પાદ વ્યયરૂપ પરિણમન જોતાં એ જ્ઞાન ઉત્પાદવ્યયરૂપ છે તોપણ એનો સ્વસત્તા ધર્મ છે કેવારેં પર સત્તાપણું પામે નહીં પરાનુજાયીની ચાલને ગ્રહણ કરે તેથી સ્વરૂપ ધર્મ છે ॥ ૫ ॥

પરજ્ઞાવેંકરીપરતાપામતા ॥ સ્વસત્તાથિરગા-
 ૧ ॥ સુ૦ ॥ આત્મચતુષ્કમયીપરમાંનહી ॥
 તોકિમસહૂનોરેજાણ ॥ સુ૦ ॥ ધ્રુ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ-વહી પરજ્ઞાવેં કરી પરજ્ઞાવના જાણંગપણા માટે જ્ઞાન તે પર થાય પરતાપણું પામેં પણ સ્વસત્તારૂપ છે તે સ્થિર સ્થાનક છે માટે જે સ્વસત્તારૂપ હોય તે કેવારેં પરપણું પામે નહીં એટલે આત્મચતુષ્કમયીપણો તે પરમાંન પામિયેં જે સ્વદ્રવ્ય સ્વદ્દેવ સ્વકાર્ણે સ્વજ્ઞાવપણે આત્માનો ધર્મ હોય તે અન્યમાં ન પામિયેં એમ નિરધાર કયો ઇહાં કોઈ પુઝે જે તેવારેં જ્ઞાન સર્વ પરદ્રવ્યનું જાણ કેમ થયું ॥ ૬ ॥

અગુરુલઘુવિજગુણનેદેખતાં ॥ દ્રવ્યસકલદેખં-
 ત ॥ સુ૦ ॥ સાધારણગુણનીસાધર્મ્યતા ॥ દ-
 ર્પણજલનેદૃષ્ટાંત ॥ સુ૦ ॥ ધ્રુ૦ ॥ ૭ ॥

અર્થ-તેને ઉત્તર કહે છે જે જીવાદિ સર્વ દ્રવ્યમાં અગુરુ લઘુધર્મ છે તે સર્વ દ્રવ્યને સાધારણ છે તે જીવમાંપણ સર્વ વ્યાપી છે તે પોતાનો અગુરુ લઘુ જ્ઞાવ દેખતાં સર્વ દ્રવ્યને દેખે સર્વને જાણે એટલે દર્શનપણ ઉપયોગ જ્ઞાનપણ ઉપયોગ અને સાધારણ

ગુણને નિત્યત્વાદિકને તથા અગુરુલઘુત્વાદિકને સમાન ધર્મી તેથી એકને જાણવે સર્વનું જાણ થાય જેમ આરસીમાં સર્વનું પ્રતિ-
 બિંબ પમે છે પણ જેનું પ્રતિબિંબ આરીસામાં પમે છે તે વસ્તુમાં
 આરીસો પ્રવેશ કરતો નથી અને તે વસ્તુ પણ આરસીમાં પ્રવેશ
 કરતી નથી તેમજ જલ કે પાણીનો દૃષ્ટાંત પણ જાણવો તેજ
 રીતે જ્ઞાન જ્ઞેય મધ્યે પરિણમતો નથી અને જ્ઞેય જ્ઞાન મધ્યે પરિણ-
 મતા નથી એ રીતે સ્વઅવગાહનાગત જ્ઞાનગુણ તે આત્માનું સ્વરૂપ છે

શ્રીપારસજિનપારસરસસમો ॥ પણ્દહાંપારસના-
 હિં ॥ સુ૦ ॥ પુરણરસીઝહોનિજગુણપરસનો ॥
 આનંદધનમુઝમાંહિં ॥ સુ૦ ॥ ધ્રુ૦ ॥ ૬ ॥

અર્થ—એવા પાર્શ્વનાથ જગવાન પારસ પાષાણ સમાન છે જેમ
 પારસ પાષાણને ફરસવે લોહ તે કંચન થાય અશુદ્ધતા ટાલે તેમ
 પાર્શ્વપ્રભુને યોગે સેવક પરમાત્મા થાય પણ્દહાં પાર્શ્વનાથ જગ-
 વાનમાં પારસ પાષાણનો રસ નથી પણ પોતાના અનંત જ્ઞાના-
 દિક ગુણરૂપ પારસ પાષાણનો પૂર્ણ રસીઝ છે તે અનંત આનંદ-
 મદ્ માહરા માહે પણ્દહો પરંતુ સત્તા રૂપે છે અને તમારે પ્રગટ છે
 માટે તમે પૂજ્ય હો ઈશ્વર હો ॥૬॥ इति पार्श्व जिनस्तवनसमाप्तः ॥

॥ अथ श्रीमहावीर जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ राग धन्यासरी ॥

વીરજીનેચરણેલાગું ॥ વીરપણુંતેમાગુંરે ॥ મિથ્યામોહતિ
 મિરજાયજાગું ॥ જિતનગારુંવાગુંરે ॥ વી૦ ॥ ૧ ॥

अर्थ-हुं श्रीमहावीर जगवान चोवीसमा तीर्थकरने पगे ला-
गीने द्वायकवीर्यपणुं मांगु हुं जे वीर्यना उद्वास थकी मिथ्यात्व
ते कुश्रद्धारूप तथा मोह ते मूढतारूप तद्रूप जे तिमिर के
अंधकारनुं जय ते दूर गयुं ठे एवा हे प्रभु तमे अनादि कर्म
शत्रु जीतिने जीतनुं नगारुं वजाव्युं ते वीर्य मांगु हुं जे वीर्यशी
हुं पण कर्म शत्रुने जीतुं ॥ १ ॥

उजमध्यवीरयलेस्यासंगे ॥ अजिसंधिजमतिअंगेरे ॥ सु-
द्धस्थूलक्रियानेरंगे ॥ योगीथयोजमंगेरे ॥ वी० ॥ २ ॥

अर्थ-हे प्रभु उजमध्यवीर्य ते द्वायोपशमी वीर्य ते लेस्यायें
जे परिणाम्यो ते अजिसंधिज वीर्य अनेक कर्म ग्रहण करे जे
मतिपूर्वक उपयुक्तवीर्य ते अजिसंधिज वीर्य कहियें ते सूक्ष्म
क्रिया कंपनरूप स्थूल क्रिया आकुंच प्रसारणरूप एटले जाव
योग तथा अव्यययोगरूप सूक्ष्म तथा स्थूल क्रियाने रंगे योगवंत
अयो थको आत्मा संसार मध्ये उमंग पामि रह्यो ठे ए विचार
कम्मपयमी ग्रंथ मध्ये ठे ॥ २ ॥

असंख्यप्रशेवीर्यअसंदेखें ॥ योगअसंखितकंखेंरे ॥ पुजलग-
एतेएलेसुविशेषें ॥ यथाशक्तिमतिलेखेंरे ॥ वी० ॥ ३ ॥

अर्थ-आत्माना असंख्याता प्रदेश ठे ते एकेका प्रदेशे अ-
संख्याता वीर्य विज्ञाग ठे ए कम्मपयमी मध्ये योगस्थानकें
कह्या ठे ए रीतें जीवने योगपणो असंख्यातो ठे एटले जे द्वायो-
पशमी वीर्य असंख्यातो ठे ते योगरूप ठे तेणे करी जीव कर्म-
पुजलना समूहने दीयें योगविशेषें विशेष कर्मने दीयें यथा के
जेहवी योग बलशक्ति तेवा कर्मना दल जीवदीयें ए मति जाणवी.

उत्कृष्टेवीरयनेवेसें ॥ योगक्रियानवीपेसेरे ॥ योगतणीध्रु-
वतानेलेसें ॥ आत्मशक्तिनखेसेरे ॥ वी० ॥ ४ ॥

अर्थ-अने जिहां उत्कृष्ट के० अनंतो अचलवीर्य तिहां कर्म
न लागे अने चलवीर्य होय तिहां कर्म लागे जे प्रदेशोमां उत्कृ
ष्टवीर्य होय तिहां योग्यक्रिया जे कर्म ग्रहणरूप क्रिया ते पेसी
शके नहीं एटले आत्माना आठ रुचक प्रदेश तिहां कर्मग्रह-
णरूप योगक्रिया नथी वली योगनी ध्रुवता के० निश्चलता ठे
तेनो लेश जिहां होय तिहां आत्मशक्तिप्रतें कोइ कर्म खसावी
शके नहीं एटले ते प्रदेशों आवरण जाव न करे ॥ ४ ॥

कामवीर्यवशेंजेमजोगी ॥ तेमआत्मशयोजोगीरे॥ सूरप-
णेआत्मउपयोगी ॥ थायतेहनेअयोगीरे ॥ वी० ॥ ५ ॥

अर्थ-जेम काम के० अजिदाषी वीर्यने वसें जेम जोगी पु-
रुष सर्व परजावने वांठे तेम आत्मा परजावनो जोगी अथो
अने तेहिज आत्मा सूरपणे परिणमे जे मारा स्वरूपविना पर-
जावमां पेसवुंज नहीं एवी प्रतिज्ञा पावतो आत्मोपयोगी आतो
अयोगीपणुं प्रगट करे एवं सूरवीरपणुं हे वीर परमेश्वर, तमारुं
घणुं उत्कृष्टुं ठे ॥ ५ ॥

वीरपणुंतेआत्मठाणे ॥ जाण्युंतुमचीवाणेरे॥ ध्यानविना-
णेशक्तिप्रमाणे ॥ निजध्रुवपदपहिचाणेरे ॥ वी० ॥ ६ ॥

अर्थ-एवं वीरपणुं ते आत्माने स्थानकें ठे एटले आत्ममांहे
ज ठे ते में तुमारी वाणीथी जाण्युं तेहवे ध्यानने विज्ञाने तथा
शक्तिने प्रमाणे जेम जेम आत्मानुं मूलवीर्य वीरपणुं चिंतवीयें

जाणीये तेम तेम जीव तेमां रमीने पोतानुं ध्रुवपद के० निश्चल
परमानंदपदने पहिचाने के० उलखे ॥ ६ ॥

आलंबनसाधनजेत्यागे ॥ परपरिणतिने जागेरे ॥ अक्षयद-
र्शनज्ञानवैरागे ॥ आनंदधनप्रभुजागेरे ॥ वी० ॥ ७ ॥

अर्थ-परंतु ते परने अविलंबन करी जे साधन करवुं तेने
त्यागें एटले परालंबनपणुं ठामे परपरिणति जागे के० जाय
तेथी अक्ष अप्रतिपाति ह्यायिक केवलदर्शन केवलज्ञान अने
वीतरागता ते यथाख्यात चारित्र्यें लयलीन अयो यको आनंद
घनशब्दें परमानंदमय प्रभुता जागे ॥ ७ ॥ इति श्रीमहावीरजिन
स्तवन समाप्त ॥ इहां श्रीज्ञानविमलसूरियें तथा पंक्ति देवचं-
जीयें पण ए चोवीसीना पाठला वे स्तवन कख्या ठे तेमां ज्ञान-
विमलजीये तो चोवीसे स्तवननो टवो पण कखो ठे अने देव-
चंजीकृत टवो नथी कदापि हसे तोपण मारे जोवामां तथा
सांचलवामां आव्युं नथी तोपण इहां बावीस स्तवनोना बाल-
बोध ग्यान सारजीना करेला बालबोध उपरथी संक्षेपीने लख्युं
माटे एमनाज करेला पाठला वे स्तवनो अर्थ सहित लखिये ठैयें ॥

॥ अथ श्रीपार्श्वजिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ शान्तिजिन एक मुज वीनती ए देशी ॥

पासजिनताहरारूपनुं ॥ मुजप्रतिज्ञासकेमहोय-
रे ॥ तुजमुजसत्ताएकता ॥ अचल विमलअकल-
जोयरे ॥ पास० ॥ १ ॥ ए आकणी ठे ॥

अर्थ-अहो पार्श्व परमेश्वर तमारां स्वरूपनुं मुऊने प्रतिज्ञास के० प्रकर्षण आज्ञास एटले साक्षात्कार केमहोय केमथाय विचारी जोतां तो तारे मारे सत्ता एक ठे माटे अजिन्नता ठे एटले जि-
 न्नाविपणा विना तारा स्वरूपनुं मुऊने प्रतिज्ञास केम थाय वली निश्चें नयथी हुं मारा स्वरूपने संज्ञारुं तो जेम तुं तारा स्वरूपथी त्राणे कालें चढ्यो नही तेम हुं पण मारा स्वरूपथी चढ्यो नथी वली जेम तुं निर्मल तेम हुं पण कर्ममल रहित वली जेम तुजनें कालादिकें कढ्यो नही तेम निश्चें कालादिके हुं पण अकल हुं माटे ए त्राणे व्युत्पत्तिये एकता जोय के० देखीने अहो पार्श्वजिन तारुं रूप जिन्नपणे प्रत्यक्ष केम करी शकुं॥१॥

मुऊप्रवचनपद्धथी ॥ निश्चयजेदनकोयरे ॥ विवहारेंल-
 खिदेखीयें ॥ जेदप्रतिजेदबहुलोयरे ॥ पास० ॥ २ ॥

अर्थ-हवे परमेश्वर उत्तर कहे ठे के हे आनंदघन निश्चें नयनी अपेक्षा करियें तो तारे मारे ए परमात्मा ए जीवात्मा एवो जिन्न जा-
 वीपणानो जेद कोय नथी अने व्यवहार नयनो आश्रय करीने देखीयें तो एटले रुदय नेत्रें हेतु प्रतिहेतुयें अवलोकन करियें तो ए जीवते लोय के० लोकनेज विषे बहु के० घणा जेदप्रति जेद आय एक देवता एक मनुष्य तेमां वली देवता देवतामां मनुष्य मनुष्यमां वली तेज जीवने नरक प्राप्त अयुं ए प्रतिजेद तेमां पण एक पेढी नरके एक सातमी नरकें एरीतें प्रतिजेदमां प्रतिजेद घणा आय॥१॥

बंधनमोखनहीनिश्चयें ॥ विवहारेज्जदोयरे ॥ अखंडित-
 अबाधितसोयकदा ॥ नितअबाधितसोयरे ॥ पास० ॥ ३ ॥

अर्थ-वली हे आनंदघन निश्चैनयेंज जो आत्माने अवलोकन करियें तो आत्मा त्रणेकालें कर्मबंधने न बंधाणो केमके निश्चेथी जीव अरूपीज कह्यो तो अवस्तुनो बंधशुं अने बंध नही तो मोक्ष के० मूकी जवुंज नथी एटले निश्चैनये बंध मोक्ष नथी अने व्यवहार नयासरी बंध मोक्ष ए बे जज के० अवधार एटले व्यवहारनयें ए आत्मा अखंमिति नही अक्षरनो अनंतमो विजाग ज्ञान रहि गयुं ते माटे अनादि नही पर्याय मरण माटे अचल नही गत्यागत करवा माटे नित्य नही क्षीण विनश्वर कर्मैपीमिति माटे अबाधित नही ए रीतें व्यवहार नयाश्रयी सोय के० आत्मा ठे तेज आत्मा निश्चैनय विचारियें तो आठ रुचक प्रदेशथी ए आत्मानुं स्वरूप त्रणे कालें अखंमिति ठे अणाइ ए अपज्जवसि ए जंग माटे अनादि ठे आत्माने सर्वथा ज्ञाननो अभाव न थयो माटे अचल त्रणेकालें अनाश अपेक्षायें नित्य ठे अबाधित ते अनादि स्वरूपनी अपेक्षायें बाधा पीना नही माटे अव्याबाध ए रीतें सोय के० आत्मा ठे ॥ ३ ॥

अन्वयहेतुव्यतिरेकथी ॥ अंतरोतुजमुजरूपरे ॥ अंतरमे-
टवाकारणे ॥ आत्मस्वरूपअनूपरे ॥ पासण ॥ ४ ॥

अर्थ-हे प्रभु अन्वय हेतुथी तथा व्यतिरेक हेतुथी एटले स्वरूपने अज्ञावें परमात्मानो अज्ञाव तेथी तारा रूपथी तुं रहित तेने व्यतिरेक कहिये ते व्यतिरेक हेतुथी तारा मारा स्वरूपमां अंतर के० जेद पड्यो ठे ते तारे मारे अंतर मिटाववाने अन्वय हेतु कारण ठे अनुप के० निरुपम एवुं जे तारा आत्मानुं आ-

त्मस्वरूप ते अन्वय हेतुशी ठे एटले जे ठते ते ठतुं ते
अन्वय कहिये ॥ ४ ॥

आत्मतापरमात्मता ॥ शुद्धनयजेदनएकरे ॥ अवरआ-
रोपितधर्मठे ॥ तेहनाजेदअनेकरे ॥ पास० ॥ ५ ॥

अर्थ—हे प्रभु, मारा आत्मानेविषे रह्यो जे आत्मत्वधर्म तेने
विषे रही जे आत्मता तेमां अने परमात्मानेविषे रही जे परमा-
त्मता तेमां जेद किंवा अजेद तेनुं उत्तर जे हे आनंदधन, तारा
आत्मा अने मारा परमात्मां शुद्ध नय के० निश्चै नयशी कोय
जेद नशी केमके अवर के० स्वरूपशी व्यतिरिक्त यावन्मात्र जे-
टला संयोगजन्य आरोपित धर्म ठे कमें आरोपित ठे तेना अ-
नेक जेद ठे यथा कबहुं हाटक कबहुं नाटक काटक कबहुं कहुं
कबहुं साटक कबहुं फाटक चेकट कबहुं रहुं करमकी कैसी वात
कहुं एम अनेक जेद ठे ॥ ५ ॥

धरमीधरमशी एकता ॥ तेहमुजरूपअजेदरे ॥ एकसत्ता-
लखएकता ॥ कहेतेमूढमतिखेदरे ॥ पास० ॥ ६ ॥

अर्थ—हे आनंदधन, आत्मत्व धर्म सहित ते आत्मा तेना
रूपमां अने मारा स्वरूपमां अजेदपणुं ठे केमके आत्मत्वधर्म
सहित हुं बुं तेमज बीजो जे आत्मत्व धर्म सहित थयो तेमां अने
मारामां जेद कांइ नशी परंतु परमात्मानी सत्ता जेम निर्मल ठे
तेम हुं शरीरमां रह्यो थको त्रणे कालें कर्मलेप रहित निर्मल बुं
एवुं जे एकता के० एकतापणुं ते अद्वैतपद्मी लख के० लिखे ठे
कहे ठे तेनेविषे मूढमति के० मूर्ख बुद्धीनो खेद के० प्रयास ठे
एटले हठग्राहीपणे अतात्विकपणुं ठे ॥ ६ ॥

आत्मधरमनुसरी ॥ रमेजेआत्मरामरे ॥ आनंदघ-
नपदवीलहे ॥ परमआत्मतसनामरे ॥ पास० ॥ ७ ॥

अर्थ-हे आनंदघन, जे आत्मा आत्मधर्मने अनुसरी अंगी-
कार करीने तवत् ठतो रमे के० प्रवर्त्ते तदाकारपणुं जजे ते
आत्मानुं नाम अजिधेय राम कहियें फरी तस के० तेज आत्मा-
नुं नाम आनंद शब्दे अनंता पदार्थीनुं योग्यता तद्रूप ज्ञाननो
जराव ते संबंधनी पदवी जे मुक्ति पदवी तेनुंज लहे के० निदर्शन
करे वली तेज आत्मानुं नाम परमात्मा पण कहियें ए रीतें
अहो प्रभु, तमारा केवाथी मुजने तमारा रूपनो प्रतिज्ञास कर-
तलवत् थयुं ॥ ७ ॥ इति श्रीपार्श्व जिनस्तवन संपूर्ण ॥

॥ अथ श्रीमहावीर जिनस्तवन लिख्यते ॥

॥ पंथमोनिहाळुरे बीजा जिनतणो रे ॥ ए देशी ॥

चरमजिणेसरविगतस्वरूपनूरे ॥ ज्ञावुंकेमस-
रूप ॥ साकारीविणध्याननसंज्ञवेरे ॥ ए अवि-
विकारअरूप ॥ चरम० ॥ १ ॥

अर्थ-हे शुद्ध चेतना चरमजिणेसर शासन नायक तेनुं स्व-
रूप तुं चिंतव तेवारे शुद्ध चेतना कहे ठे जे ते तो विगत स्व-
रूपी ठे एटले मनपर्याय ज्ञानीथी पण जेनुं स्वरूप जाणुं जाय
नही तो हुं शी रीतें जाणी शकुं वली सिद्धांतोमां सालंवन
ध्यान कह्युं ठे तो रूपविना आलंवन केम संज्ञवे अने आलंवन-
ने अज्ञावे ध्याननो असंज्ञव ते माटे साकारी के० आकारसहि-

त विना ध्यान केम करी शकुं फरी ए परमेश्वर ज्ञानावरणादिक कर्मना विकाररहित माटे अविकारी तथा रूप आकाररहित माटे अरूपी तो एवा चरम परमेश्वर अद्वय स्वरूपीने स्वरूपे केम चिंतवी शकुं.

आपसरूपेंआतममांरमेरे ॥ तेहनाधुरवे
जेद ॥ असंखजकोसैंसाकारीपदेरे ॥ नि-
राकारीनिरजेद ॥ चरम० ॥ ५ ॥

अर्थ-हे शुद्ध चेतना, तें कहुं जे विगतस्वरूपीने शी रीते ध्यायी शकुं? ते तारुं वचन सत्यासत ठे केमके अरूपीनुं ध्यान संजवे ते माटे सत्य अने तुं पण चेतना चिंतववारूप ठो माटे धर्मे रहित अने हुं पण आत्मा ठतो अधरूपी हुं मारा धर्मे रहित हुं एटवे आपणे वे विगत स्वरूपीनो ध्यान ध्यायवाने निर्थक ठीए परंतु तुंज शुद्ध चेतना अइ अकी मारा आत्मा मां रमें तेवारें हुं पण आपसरूप जे मारो आत्मा तेमां रमुं जे आत्मा आप-स्वरूपें आत्मा मां रमे ते आत्माने ध्याताध्येयपणुं फरी कहुं ठे केमके ते आत्माने तथा परमात्माने अजेद ठे घनघातीआ चार कर्म खपीने आघातीआ चार कर्म अवशेष रही गया तेथी तेवा आत्माना प्रथमथी वे जेद अया एक साकारी परमात्मा बीजो निराकारी परमात्मा तेमां साकारी परमात्माना वली वे जेद ठे एक तीर्थकर नाम कर्मोदयी साकारी बीजो अतीर्थकर नाम कर्मोदयी साकारी तेमां तीर्थकर साकारीपद उत्कृष्ट पदे १७० अने अतीर्थकर साकारी उत्कृष्टपदे नवकोमी केवली जे आका-

र सहित वर्ते ते साकारी कहियें बीजो परमात्मानो जेद आकार
रहित माटे निराकारी ते अनंत सिद्धोना एक रूप माटे निर-
जेद जेदरहित जाणवा केमके अनंतसिद्धोना एक रूप माटे
निरजेद जाणवा ॥ २ ॥

सूखमनामकरमनिराकारजेरे ॥ तेहजेदेनहींअंत ॥ निरा
कारजेनिरगतिकर्मथीरे ॥ तेहअजेदअनंत ॥ चरम०॥३॥

अर्थ-फरी हे शुद्ध चेतना आ वचन कहुं बुं ते लामनुं व-
चन ठे जे निराकारना बे जेद एक सूखमनाम कर्मि निराकार
एक निर्गत कर्मि निराकार एम तेउना कथननुं आइं ध्यान का-
राणीय तो प्रस्ताव नथी परंतु निराकार नाम मात्र जेदना कथन
केवा कारणे इहां प्रस्ताव जे सूखम नाम कर्मोदयथी पाम्युं जेणे
निराकारीपणुं तेनी जेद संज्ञा करियें तो तेनो अंत नही पार
नही अनंता ठे माटे वली निरगत नाम सर्वथा खपाव्या ठे
कर्म जेणे तेथी निराकारीपणुं सहजे सिद्ध थयुं ठे तेना जेदपण
अनंत ठे सर्व सिद्धोनी सत्ता असंख्यात प्रदेशात्मक जिनपणा
माटे अनंत ठे ॥ ३ ॥

रूपनहीकश्येंबंधनघटयुरे ॥ बंधनमोहनकांय ॥ बंधमो-
खविणसादिअनंतनुरे ॥ जंगसंगकेमहोय ॥ चरम०॥४॥

अर्थ-वली हे आनंदधन जो आत्माने रूप नही तो बंधन
कश्यें घटयुं एटले कर्मथी बंधाइ जावुं क्यारें संजव्युं एटले रूप
बिना बंधनुं असंजव अने जेवारें बंध नही आत्मा त्रणे कालें
अबंधक मानशो निरलेप मानशो तो पुण्य पापना क्यथी जे

मोक्ष ते मोक्ष कोय नही ते मोक्षने अज्ञावें सादि अनंत जागानुं
संग के० संज्ञव केम होय ॥ ४ ॥

अव्यविनातेमसत्तानवीलहेरे ॥ सत्ताविण-
स्योरूप ॥ रूपविनाकेमसिद्धअनंततारे ॥

ज्ञावुंअकलसरूप ॥ चरम० ॥ ५ ॥

अर्थ-जेम कोइ मनुष्ये कोइने पुण्युं जे ए चूतलमां घट ठे
तेवारें तेणे चूतल सामुं जोइने चूतलमां घट स्वरूप न दीवुं
तेवारें कह्युं जे चूतलें घटअव्य नथी तेमज अव्यने अज्ञावें सत्ता
नवीलहे के० अव्यनुं ठतापणुं न पामियें अने सत्ताने अज्ञावें
रूप के० स्वरूपपण स्यो माटे हे आनंदघन, रूपने अज्ञावें व-
स्तुनो अज्ञाव अयो अने जो वस्तुनोज अज्ञाव तेवारें एक वें
त्रण चारनी गणना पण न संज्ञवे तो सिद्धनी अनंतता केम सं-
ज्ञवे माटे चरम जिनेसरनुं स्वरूप चिंतवन तमे कह्युं पण ते अ-
कलस्वरूपनुं स्वरूप केम ज्ञावुं ते तमेज कहो ॥ ५ ॥

आत्मतापरिणतिजेपरिणम्यारे ॥ तेमुऊजेदाजेद ॥ तदा-
कारविणमारारूपनुंरे ॥ ध्यावुंविधप्रतिषेध ॥ चरम० ॥ ५ ॥

अर्थ-हवे शुद्ध चेतना तथा आनंदघन ए वे प्रतें चरमजिने-
श्वर कहे ठे के आत्मानेविषे रह्युं जे आत्मत्वधर्म तेने विषे आ-
त्मतानुं परिणमवुं तद्रूप आवुं एटले जे आत्मस्वरूपने विषे शि-
रता जावे प्रवर्त्या रूपातीत जावें अज्ञेदोपचारें ज्ञानदर्शन तें
आत्मा आत्मता ते ज्ञानदर्शन एवी परिणतीयें परिणम्या ते मुऊ
जेदाजेद के० ते आत्माने तथा मारे एटलुंज जेद के ते साकारी

परमात्मा अने हुं निकाकारी परमात्मा माटे जो बहिरात्मपणुं
मूकी अंतर आत्मस्वरूपवंत थइ मारो अज्ञेद अज्ञेदादिक
स्वरूप धर्म ठे तेने विषे तदाकारी ठतो मारा रूपनुं ध्यायवुं के०
ध्यान करे ते तो विध के० ध्याननो विधि ठे अने तेवा तदा-
कारीपणा विण के० विना स्वरूपधर्मने अज्ञावें रहस्यार्थ बहि-
रात्मवंत ठते करे ते प्रतिषेध के० निषेध विधि जाणवो ॥ ६ ॥

अंतिमजवगहणे तुज जावनुं रे ॥ जावसुं शु-
द्धस्वरूप ॥ तइयें आनंदघन पद पामसुं रे ॥
आत्मरूप अनूप ॥ चरम ॥ ७ ॥

अर्थ-माटे वीर परमेश्वरथी हाथ जोसी वीनती करे ठे के
अहो स्वामि, अंतिमजवगहणे के० आगल सर्वथा अज्ञावीपणुं
एवो जव ते चरमावर्त्तन चरम करण तथा जवपरिणतिने परिपा-
क ते टाणे तुज जावनुं के० परमात्मस्वजावनुं शुद्ध स्वरूप ले-
इने तारा परमात्मानो मारा आत्मामां जावसुं के० चिंतवन करशुं
तेवारे उपमा रहित आनंदघन पद पामसुं ते आनंदघन पद
केवुं ठे जेमां उपमा उपमेय रहित एवुं आत्मानुं स्वरूप ठे
एटले आत्मानुं आत्मित्वधर्मपणुं ठे ॥ ७ ॥ इति महावीर
जिनस्तवन संपूर्ण ॥

इति श्री आनंदघनकृत चोवीसजिनस्तुति तथा
श्रीग्यानसारकृत वे स्तवन मदीं उवीस
स्तवन बालबोध सहित समाप्त

अविष्य तीर्थकरोनां नाम तथा तेमनो जीव कोण हतो अने हमणां ते क्यां छे तेनो कोठो.

अविष्य तीर्थकरोनां नाम पूर्वभव

हमणां क्यां छे.

१ पद्मनाभ	श्रेणिक	पहेली नरकमां
२ सुरदेव	सुपार्श्व	भूवनपतिमा
३ सुपार्श्व	उदायी	भूवनपतिमा
४ स्वयप्रभ	पोटील	चोथा देवलोकमा
५ सुरदेव	दढकेतु	चीजा देवलोकमा
६ देवश्रुत	कार्तिकशेठ	पहेला देवलोकमा
७ उदयप्रभ	शंख श्रावक	बारमा देवलोकमा
८ पेढाल	आनद श्रावक	पहेला देवलोकमा
९ पोटील	सुनदा	पाचमा देवलोकमा
१० शतकीर्ति	सतक श्रावक	त्रीजी नरकमा
११ मुनीसुव्रत	देवकी	आठमा देवलोकमा
१२ अमम	कृष्ण	त्रीजी नरकमा
१३ नि.कषाय	हरषतकी	पांचमा देवलोकमा
१४ नि पुलाक	वलदेव	छठा देवलोकमा
१५ नीमम	सुलसा	पाचमा देवलोकमा
१६ चित्रगुप्त	रोहिणी	चीजा देवलोकमा
१७ समाधि	रेवती	बारमा देवलोकमा
१८ सवर	सभाल	आठमा देवलोकमा
१९ यशोवर	द्वैपायन	अमिकुमार भुवनमा
२० विजय	कोणिक	बारमा देवलोकमा
२१ मलिनाथ	नारद	पाचमा देवलोकमा
२२ देवजिन	अवड श्रावक	बारमा देवलोकमा
२३ अनतवीर्य	अमर	नवमा देवलोकमा
२४ भद्रजिन	स्वयबुद्ध	सर्वार्थसिद्धे

